HEDEMORA KOMMUN

Årsredovisning 2020

Fastställd av kommunfullmäktige 2021-03-16

Innehållsförteckning

1. INLEDNING 3
1.1 Om kommunens årsredovisning 2020 3
1.2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet 4
1.3 Kommundirektören har ordet 5

2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 6
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling 6
2.2 Den kommunala koncernen 9
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 16
2.4 Händelser av väsentlig betydelse 21
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 30
2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 35
2.7 Balanskravsresultat 39
2.8 Väsentliga personalförhållanden 40
2.9 Förväntad utveckling 42

3. EKONOMISK REDOVISNING 43
3.1 Resultaträkning 43
3.2 Balansräkning 44
3.3 Kassaflödesanalys 45
3.4 Noter 46
3.5 Redovisningsprinciper 50

4. DETALJERAD MÅLUPPFÖLJNING 51
4.1 Modell för uppföljning av kommunens mål 51
4.2 Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål 52
4.3 Uppföljning av Bildningsnämndens mål 59
4.4 Uppföljning av Omsorgsnämndens mål 61
4.5 Uppföljning av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens mål 65

5. DRIFTSREDOVISNING 66
5.1 Sammanställning 66
5.2 Kommunrevisionen 67
5.3 Överförmyndare 67
5.4 Kommunstyrelsen 68
5.5 Bildningsnämnden 70
5.6 Omsorgsnämnden 73
5.7 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 76

6. INVESTERINGSREDOVISNING 80
6.1 Sammanställning 80
6.2 Kommunstyrelsen 80
6.3 Bildningsnämnden 81
6.4 Omsorgsnämnden 81
6.5 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 82

1. Inledning

1.1 Om kommunens årsredovisning 2020

Den årsredovisning som ni nu läser är indelad i sex huvudavsnitt:

- **Kapitel 1 Inledning.** Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektörens inledningsord.
- **Kapitel 2 Förvaltningsberättelse.** Här redovisas övergripande frågor om Hedemora kommunkoncern och Hedemora kommun.
- **Kapitel 3 Ekonomisk redovisning.** Innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter för koncernen respektive Hedemora kommun.
- **Kapitel 4 Uppföljning av kommunens mål.** Kommunen har fastställt sex övergripande mål. Till varje mål är kopplat ett antal nyckeltal. Under detta kapitel görs en detaljerad uppföljning av varje nyckeltal.
- **Kapitel 5 Driftsredovisning.** Här finns redovisning för respektive nämnd, främst avseende ekonomi. Rapportering om verksamhet, händelser under året, etc. ligger under förvaltningsberättelsen och måluppföljning under kapitel 4.
- **Kapitel 6 Investeringsredovisning** är en redogörelse för kommunens investeringar, mm

Ny lag om årsredovisning

En kommunal årsredovisning ska tillfredsställa många intressenter. En självklar roll är att den ska ge en återrapportering till förtroendevalda, dvs primärt kommunfullmäktige, kring ekonomi, verksamhet och styrning. Den ska också ge relevant information till andra intressenter som t.ex. kommuninvånare så att de kan värdera hur kommunens arbetar och ge bedömningsunderlag vid val av sina förtroendevalda

Från 2019-01-01 gäller en ny ”Kommunal bokförings- och redovisningslag”. Lagen innehåller bland annat tydliga rekommendationer för utformning av kommunala årsredovisningar där i huvudsak följande delar kan noteras:

- Fokus för redovisningen lyfts från och med 2019 på kommunkoncernen och inte bara på själva kommunen. Detta återspeglas i alla delar av årsredovisningen.
- Även verksamhet som drivs tillsammans med andra kommuner och genom privata utförare redovisas.
- Årsredovisningen har fått en fast form med avsnitt som alltid ska finnas med och som redovisas i en fast ordning. Den kommunala årsredovisningen liknar i mångt och mycket den utformning som gäller för aktiebolag.

Ett grundläggande syfte med årsredovisningen är att den ska utgöra underlag för ansvarsprövningen i fullmäktige.

- För att det ska vara möjligt krävs att årsredovisningen innehåller en avrapportering av hur fullmäktiges beslutade mål har uppfyllts, om fullmäktiges beslutade riktlinjer har följts samt om de uppdrag som fullmäktige har gett nämnderna har genomförts.
- Årsredovisningen ska också vara en spegel av budget och planer.
- Ett annat grundläggande syfte är givetvis också att redovisa en rättvisande bild av det finansiella resultatet och ställningen.
- Budgeten är av central betydelse för styrningen/politisk styrning. Därför måste budgetutfall tydligt rapporteras, såväl kvantitativt som kvalitativt! Årsredovisningen måste därför vara utformad så att fullmäktige och övriga intressenter kan få en verklig återkoppling mot den budget som beslutats.

Årsredovisningen redovisas genomgående i miljoner kronor när inget annat anges.

1.2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått.
2020 är mitt första hela år som kommunstyrelsens ordförande.
Ett år som naturligtvis präglats av Coronapandemin och dess utmaningar.
Jag är stolt över hur Hedemora kommun hanterat pandemin och hur bra vi ändå klarat oss i allt från stor smittspridning på äldreboenden till företagskonkurser.

Hedemora är en fantastisk kommun att bo och verka i och jag hoppas att fler får upp ögonen för den lilla ortens möjligheter.
I tider av hemarbete och trängsel i storstädernas köpcenter så tror jag att vi har en jättestor möjlighet att få människor att upptäcka och flytta till Hedemora. Det här är en möjlighet vi inte får missa!

Något som alltid tar stor plats i en sådan här tillbakablick är kommunens ekonomi.
Vi har gått från ett underskott 2019 på 4,1 miljoner till ett överskott 2020 på 35 miljoner.
En del kan förklaras med extra stöd på grund av Coronan, men en stor anledning till förbättringen är vårat effektiviseringsprogram för åren 2020-2022 som togs fram 2019.
Arbetet fortsätter och jag tror vi kommer se fortsatt positiv utveckling.

Vi hamnar fortfarande lågt i Svenskt näringslivs ranking av företagsklimatet.
Hedemora har visserligen gått från placering 274 till 249 men det är inte tillräckligt.
Vi har gjort en mycket uppskattad insats under pandemin genom vår satsning på Företagarehjälpen, ett projekt som genomförts som ett samarbete mellan näringslivsbolaget och Hedemora handlingskraft.
Vi har ställt om till digitala företagarfrukostar, vilket fungerar väldigt bra, men hoppas kunna träffas på riktigt snart.

Det är stor efterfrågan på bostäder framför allt i centrala Hedemora vilket innebär att fortsatta satsningar på bostadsbyggande måste göras. Närmast i planen ligger Kv. Laxen (f.d. Bullerbyn) på Odalvägen däe det planeras för 16 lägenheter.
Beslut har tagits om att ta fram en ny detaljplan på Brunnsjöberget i anslutning till Västkusten. Där kommer det planeras för ca. 40 villatomter. Nyheten har tagits emot väldigt positivt och många förfrågningar har redan kommit in.
Kommunen har även undertecknat ett markanvisningsavtal med ett företag som planerar att bygga ett femtiotal hyresrätter på nedre fotbollsplanen på Brunnsjöliden.

Under året har inflyttning skett i Kv. Abborren på Landsgatan, där två byggnader byggts om till tolv tillgängliga moderna lägenheter för äldre.

Ett väldigt negativt besked kom precis innan nyår, då Migrationsverket meddelade att man kommer säga upp alla lägenheter man hyr av Hedemorabostäder. Det rör sig om drygt 50 lägenheter i Långshyttan, Vikmanshyttan och Garpenberg.

Stadsjöns naturreservat är i det närmaste färdigställt och tillgängliggjord för Hedemorabor och besökare. Det har blivit ett populärt besöksmål för många som vill njuta av natur och fågelskådning.
Naturreservatet har genom kommunens åtgärder under senare år blivit ett uppskattat friluftsområde. Både kommuninnevånare och långväga besökare har upptäckt Stadssjön.

Den stora ombyggnaden och renovering av Tjädernhuset har påbörjats och kommer förhoppningsvis bli klar under året. Jag måste verkligen berömma och tacka alla för att flytten till tillfälliga lokaler fungerat så bra.

Till sist:
Ett stort tack till alla medborgare, medarbetare och politiker för året som gått.

Stefan Norberg
Kommunstyrelsens ordförande

1.3 Kommundirektören har ordet

2020 har varit ett år som överskuggats av Coronapandemin och dess härjningar för människor, företag och samhälle. Trots pandemin har verksamheterna fortgått i parallella spår och det mesta har fungerat om än i andra former än det vanliga. Tråkigt är ju förstås att så många människor fått lämna jordelivet på grund av detta och den stora sorg som det medfört för de som stått personerna nära. Glädjande är att kommunen hanterat smittskyddsåtgärder på ett föredömligt sätt vilket även påtalats av smittskyddsenheten. Medarbetare och chefer har arbetat och tagit stort ansvar under denna tid och det måste verkligen berömmas.

Frågor som varit aktuella i tjänstepersonverksamheten är förstås att verkställa de politiska beslut som fattas. Utöver det finns många nationella lagstiftningar som styrt vardagen i våra verksamheter. Vi har blivit bra på att följa upp i verksamheterna och att arbeta mot de mål som finns uppställda för kommunen. De kundundersökningar som genomförts visar att vi har förbättringspotential inom bemötande, tillgänglighet, telefoni och mailbesvarande. Trygghetsfrågan är viktig för Hedemoraborna visar undersökningar och där har Lokala BRÅ arbetat med olika insatser för att förbättra tryggheten. De fältassistenter som anställts inom socialtjänsten utgör en viktig del i trygghetsskapandet nu och framåt.

Kommunen har även deltagit i en stor nationell totalförsvarsövning som var kunskapshöjande och som kommer att underlätta arbetet med kommande beredskapsplaneringar.

Ett studiebesök till Tierp gjordes under 2020 för att studera hur de arbetat med näringslivsfrågorna i kommunens regi samt höra deras syn på den förändring de genomfört och de resultat de uppnått. Hedemora har under 2020 utrett vad som kan behöva förbättras gällande företagsklimatet. Att förändra i organisationen skulle kunna medföra att kontaktvägar blir mycket kortare. Inga beslut har dock tagits gällande den organisationsform som ska gälla framtida.

Hedemora kommuns vision och strategisk plan har diskuterats på en 2 dagars konferens i Tällberg där ledande politiker, näringslivsföreträdare och tjänstepersoner deltog. Flera olika tankar och idéer bollades och tanken är att fortsätta med dialogarbetet så snart pandemin klarar detta.

Förvaltningarna har fått uppdrag att se över samarbetsmöjligheterna med de kommunala bolagen gällande stödfunktioner såsom IT, ekonomi, kommunikation och marknadsföring samt personal. Arbete är pågående och flera olika delar kommer att utvecklas så att medborgarna kan se förvaltningar och bolag som effektiviserar och samarbetar för deras bästa.

I kommunens styrmodell ingår både mål och budget och för att följa upp vilka delar som Hedemora bäst behöver förbättra, har analysgruppen arbetat och studerat utfall i de nyckeltal som är viktiga för samhällets utveckling. De förbättringsdelar som bedömts som mest viktiga att arbeta med är försörjningsstöd och skola- betyg- slutföra studier-. Djupgående analyser har gjorts av de ansvariga förvaltningarna och arbete har inletts med aktiviteter som ska förbättra resultaten. Mål och budgetplanen fokuserar i sina nyckeltal på det som behöver förbättras i kommunen. Det finns väldigt mycket som fungerar mycket bra men där saknar vi en marknadsföringsplan för kommunen. Arbetet med en sådan har påbörjats.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har haft en interim lösning gällande förvaltningschef p.g.a. att utredningen kring ett eventuellt samgående med V-Dala miljö och bygg ännu inte beslutats. Förvaltningen har under året utvecklat sin kundnytta och leveranssäkerhet och har fått fina betyg vid kundundersökningar.

Hedemora kommuns medarbetare har deltagit i HME undersökning (hållbart medarbetarindex) med mycket bra resultat. Medarbetarna anser att ledning och styrning fungerar bra och trivs med sina arbetsuppgifter.

Hedemora kommuns hållbarhet följs genom olika uppföljningar och arbetet drivs i enlighet med mål i Agenda 2030. Flera laddstationer för elbilar ute i tätorterna har iordningsställts och kommunens bilpark verkar för fossilfria drivmedel.

Hedemora kommun var den enda kommun som var i final i Stora Jämställdhetspriset 2020. Ett långsiktigt arbete med jämställdhetsfrågorna i Hedemora kommun har gett resultat.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till alla medarbetare i kommunen. Ni har på ett förtjänstfullt sätt hanterat att arbeta i en pandemi, lugnt och metodiskt!

Annika Strand
Kommundirektör

2. Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Hedemora kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Hedemora kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Kommunen har inget moderbolag för de 4 ägda bolagen och därför är det inte en ren koncern. I årsredovisningen används ändå ibland beteckningen kommunkoncernen även fast denna benämning inte är helt relevant. Detta är mera av pedagogiska skäl.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

2.1.1 Utvecklingen inom Hedemora kommunkoncern

Den samlade kommunala verksamheten består av Hedemora kommun samt de fyra bolagen AB Hedemorabostäder, Hedemora Kommunfastigheter AB, Hedemora Energi AB och Hedemora Näringsliv AB. Resultatet för året uppgår till 38,5 mkr (föregående år 1,1 mkr) och koncernens omsättning uppgår till 440,5 mkr (föregående år 454,2 mkr).

Det redovisade resultatet för 2020, 38,5 mkr, för den samlade kommunala verksamheten, är betydligt bättre än tidigare år. Vilket förklaras främst av bättre resultat för kommunen.

Trots utvecklingen vad gäller befolkning och åldersstruktur är den finansiella ställningen förhållandevis stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 17%. Balansomslutningen för koncernen är 1859,3 mkr och långfristiga skulder uppgår till 1010,8 mkr (föregående år 966,3 mkr). Koncernens egna kapital 2020-12-31 är 474,7 mkr (föregående år 446,0 mkr). Investeringar har genomförts för 180 mkr.

Nedan visas två olika sammanställningar över koncernen.

Utfall 2020

mkr	Kommun-koncernen	Hedemora kommun	Hedemora-bostäder	Hedemora Kommunfast.	Hedemora Energi	Hedemora Näringsliv
Verksamhetens intäkter	440,5	215,1	81,9	74,2	208,7	7,7
Verksamhetens kostnader	-1 312,5	-1 168,0	-63,3	-59,2	-162,1	-7,0
Avskrivningar	-84,2	-16,4	-13,1	-10,7	-44,0	0,0
Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn.	1 001,6	1 001,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	-4,0	2,8	-1,8	-1,7	-3,4	0,0
Skatter	-2,8	0,0	-0,5	-2,1	0,1	-0,3
Resultat	**38,5**	**35,2**	**3,2**	**0,5**	**-0,7**	**0,4**

mkr	Hedemora kommunkoncern - Resultatutveckling					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	425,2	499,0	478,9	482,0	454,2	440,5
Verksamhetens kostnader	-1 398,9	-1 316,2	-1 299,5	-1 317,8	-1 324,3	-1 312,5
Avskrivningar	-86,4	-91,8	-90,5	-83,7	-89,6	-84,2
Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn	864,9	943,7	942,2	944,1	967,1	1 001,6
Finansnetto	-12,6	-10,2	-7,5	-2,8	-2,6	-4,0
Skatter	1,1	-2,7	-2,8	-0,6	-3,7	-2,8
Jämförelsestörande poster	231,5	81,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	**24,8**	**103,6**	**20,8**	**21,2**	**1,1**	**38,5**

* 2015 och 2016 gjordes partiell inlösen av pensioner

Kommunkoncernen har varit intakt sedan 2012 förutom att Hedemora Näringsliv AB tillkommit under 2016. Nedan redovisas övergripande resultat och ställning för de helägda bolagen till Hedemora kommun. Dessutom redovisas en tabell med nyckeltal för koncernen.

Hedemora Energi AB

Koncernen redovisar ett negativt resultat efter finansnetto på -0,8 mkr. Motsvarande period förra året var 6,1 mkr. Rörelsens nettoomsättning uppgår till 208,7 mkr (214,1 mkr föregående år). Balansomslutningen uppgår till 777,7.

Investeringarna för året uppgår till 110,6 mkr.

AB Hedemorabostäder

Bolaget redovisar en omsättning med 80,3 mkr och ett resultat på 3,7 mkr efter finansnetto. Bolaget har en balansomslutning på 399,2 mkr och ett eget kapital på 95,1 mkr.

Hedemora kommunfastigheter AB

Bolaget redovisar en omsättning på 73,4 och ett resultat på 2,6 mkr efter finansnetto. Balansomslutningen uppgår till 297,9 mkr, eget kapital 23,4 mkr och obeskattade reserver 17,4 mkr.

Hedemora näringsliv AB

Bolaget redovisar en omsättning på 7,7 mkr och ett resultat med 0,4 mkr. Balansomslutning uppgår till 3,2 mkr och eget kapital till 1,8 mkr.

Den kommunala koncernen

Hedemora kommunkoncern mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	499,0	478,9	454,2	454,2	440,5
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-1408,0	-1390,0	-1413,9	-1 413,9	-1 396,7
Verksamhetens nettokostnader	-909,0	-911,1	-959,7	-959,7	-956,2
Skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning	943,6	942,2	967,1	-1413,9	-1396,7
Årets resultat	103,6	26,3	1,1	1,1	38,5
Eget kapital	403,0	422,6	446,0	446,0	474,7
Eget kapital inkl totala pensionsförpliktelser	223,7	265,1	291,4	291,4	322,7
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	14%	17%	17%	17%	17%
Investeringar	126,4	138,1	175,6	175,6	180,0
Långfristig låneskuld	899,3	873,0	966,3	966,3	1015,8
Antal anställda	1 380	1 403	1 527	1 487	1 484
Per invånare					
Verksamhetens nettokostnad, (kr/invånare)	-59 072	-58 682	-62 176	-62 040	-61 916
Skatteintäkter och statsbidrag, (kr per invånare)	61 321	60 684	62 656	-91 399	-90 438
Investeringar per invånare, (kr/invånare)	8 214	8 895	11 377	11 352	11 655

2.1.2 Utvecklingen inom Hedemora kommun

Hedemora kommun redovisar för 2020 ett överskott om 35,2 mkr (föregående år -4,4 mkr). Överskottet är störst för finansförvaltningen och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Omsorgsnämnden.

Eget kapital uppgår till 243 mkr och soliditeten inklusive pensionsförpliktelser är 18%. Kommunen har inga lån.

Hedemora kommun mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Antal invånare (folkmängd)	15 388	15 526	15 435	15 469	15 444
Kommunal skattesats (%)	22,64	22,64	22,17	22,17	22,17
Verksamhetens intäkter	253,3	237,9	235,5	212,4	215,1
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	-1 198,0	-1 177,6	-1 186,8	-1 193,4	-1 184,3
Verksamhetens nettokostnader	-944,7	-939,7	-951,3	-981,0	-969,2
Nettokostnad, andel av skatt och generella bidrag (%)	**100,1%**	**99,7%**	**100,8%**	**101,4%**	**96,8%**
Skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning	943,7	942,2	944,1	967,1	1 001,6
Årets resultat	74,0	0,7	-2,6	-4,4	35,2
Andel av skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning (%)	**7,8%**	**0,1%**	**-0,3%**	**-0,5%**	**3,5%**
Eget kapital	214,5	215,2	212,6	208,0	243,0
Eget kapital inkl totala pensionsförpliktelser	35,2	46,3	54,4	53,5	91,1
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, (%)	**7%**	**10%**	**12%**	**11%**	**18%**
Investeringar (netto)	30,1	17,2	26,9	21,1	18,8
Långfristig låneskuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antal anställda	1 380	1 403	1 372	1 331	1 334

De nyckeltal som är markerade med fetstil är nyckeltal som följs upp speciellt för kommunen och som även kommenteras i kapitel 4 av årsredovisningen.

2.2 Den kommunala koncernen

2.2.1 Verksamheter inom Hedemora kommun och dess kommunala bolag

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs inom kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation samt i fyra helägda bolag, De fyra bolagen är Hedemora Energi AB, Hedemora näringsliv AB, AB Hedemorabostäder samt slutligen Hedemora kommunfastigheter AB.

Därtill finns samverkansföretag som t.ex. Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Hedemora kommun och dess bolag finansierar hela kommunkoncernens investeringsbehov. Dessutom samverkar kommunen med andra kommuner avseende upphandlingsverksamhet, räddningstjänst, mm. Kommunen anlitar i stort sett inte privata utförare, medan till exempel bildningsverksamhet bedrivs till ca 20% genom friskolor. En översikt av den kommunala verksamheten visas i följande organisationsschema.

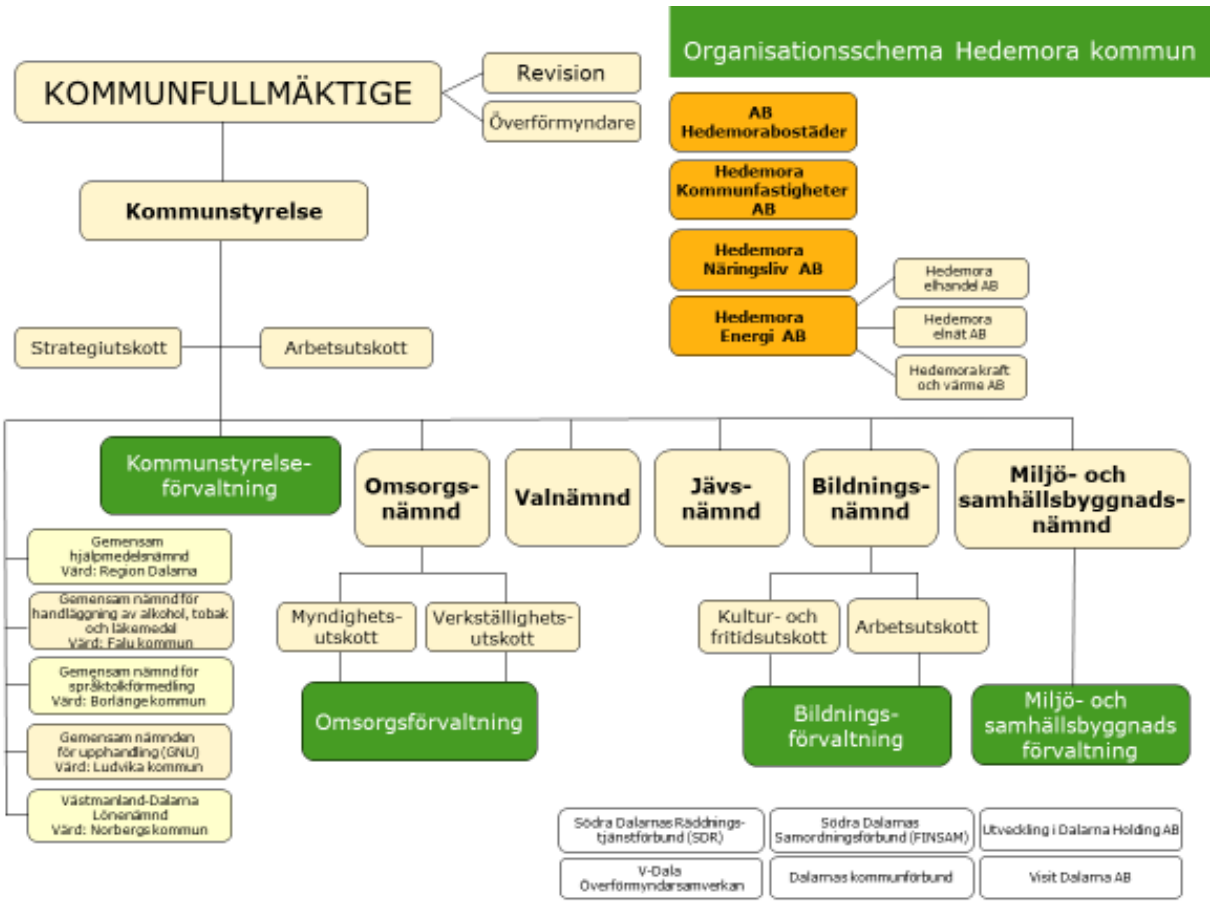

2.2.2 Förändringar inom den politiska organisationen

Under 2020 har flera förändringar skett inom kommunens politiska organisation. Till följd av det ekonomiska underskottet 2019 beslutade fullmäktige i juni 2020 att inte bevilja ansvarsfrihet till bildningsnämnden och omsorgsnämnden. Samtliga ledamöter entledigades från sina uppdrag och nya ledamöter valdes till de olika nämnderna. Nämndernas storlek minskades då från 11+11 ledamöter till 7+7 fram till årsskiftet 2020/2021.

Christina Lundgren (C) lämnade sin post som kommunalråd i november 2020 efter 6 år i politiken. Hon ersattes av Lillemor Gunnarsson (C).

Under 2020 har en tillfällig fullmäktigeberedning utrett den politiska organisationen i Hedemora kommun. Beredningen har tagit fram tre förslag till framtida politisk nämndsorganisation:

1. Återgå till tidigare nämndorganisation:
   Bildningnämnd 11+11
   Omsorgsnämnd 11+11
   Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd 9+9
   Kommunstyrelsen 13+13

2. Fortsätta med nuvarande nämndorganisation
   Bildningnämnd 7+7
   Omsorgsnämnd 7+7
   Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd 9+9
   Kommunstyrelsen 13+13

3. Ny organisation – en kommunstyrelse med flera utskott samt en myndighetsnämnd. Genomförande tidigast årsskiftet 2022/2023

Utredningen är ute på remiss hos de politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige och remissvar ska ha inkommit senast den 30 april 2021. I remissvaret får partierna även lämna yttrande i frågan om de förordar eller inte, en minskning av antalet ledamöter i kommunfullmäktige till nästa mandatperiod.

2.2.3 Kommunens nämnder och dess verksamhet

Nämnder	Verksamhet
Kommunfullmäktige Ordf. Berndt Nygårds	Kommunfullmäktige är kommunens ”riksdag” och därmed kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige består av 39 ledamöter under mandatperioden 2018-2022.
Kommunstyrelsen Ordf. Stefan Norberg V. ordf. Lillemor Gunnarsson Oppositionsråd Lennart Mångs Förvaltn.chef Annika Strand	Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunen. Verksamheter inom kommunstyrelsen är kanslienhet, HR-avdelning, ekonomiavdelning, IT-avdelning samt kommunikationsavdelning. Även Räddningstjänst och näringslivsfrågor ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Kanslienheten har utgjorts av kommunjurist tillika dataskyddsombud, säkerhetschef tillika säkerhetsskyddschef, mångfaldsstrateg, samhällsstrateg, hållbarhetsstrateg samt förvaltningschef tillika kommundirektör.
Bildningsnämnden Ordf. Gertrud Hjelte Förvaltn.chef Niklas Nordahl (TF) & Eva Winarve-Westerholm (TF)	Bildningsnämndens huvudsakliga uppgift är att svara för utbildning av barn och elever från förskola, pedagogisk omsorg, pedagogisk omsorg på obekväm arbetstid via förskole-klass, fritidshem, grundskola, grund-särskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. • Kulturenheten svarar för allmänkultur, barn- och ungdomskultur inklusive den kommunala musikskolan • Stadsbiblioteket är kommunens bibliotek som förutom att vara ett folkbibliotek också ger stöd till skolbiblioteken. • Förvaltningen svarar också för fritidsgårdar, verksamheten vid bad och motionsanläggningarna, idrottsplatser, idrottshallar och föreningsstöd. • Kostenheten lagar mat till kommunens skolor och en del av förskolan samt till äldreboenden.

Omsorgsnämnden Ordf. Ulf Hansson Förvaltn.chef Marjo Savelius	Omsorgsförvaltningen svarar för kommunens Individ och familjeomsorg, särskilda boenden, hemtjänst, mm. • Boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning • Olika sysselsättningsåtgärder • Mottagande av ensamkommande barn och ungdomar • Särskilt boende för äldre (145 platser) • Hemtjänst i ordinärt boende • Gruppbostäder och servicebostäder (56 platser tillsammans)LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) • Boendestöd • HSR Hälsa, sjukvård och rehabilitering till dem som bor i särskilt boende och även hälso-och sjukvård till de som är bedömda att tillhöra den kommunala hemsjukvården • Handläggning SOL (socialtjänstlagen)/LSS • Bostadsanpassning
Miljö- och samhälls-byggnadsnämnden Ordf. Anja A Hedqvist Förvaltn.chef Niklas Arfs (TF)	Verksamheten omfattar • miljö- och hälsoskyddsområdet • livsmedelskontroll • prövning och tillsyn enligt miljöbalken • plan- och byggnadsväsende • bestämmelser om gaturenhållning och skyltning • kart- och mätverksamhet samt • energirådgivning
Kommunrevisionen Ordf. Jan-Erik Olhans	Revisorernas uppgift är att för fullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
Valnämnden Leif Fredriksson	Valnämnden är i stort sett aktiv endast i samband med riksdagsval, regionval, kommunalval samt EU-val.
Överförmyndar-nämnden Överförmyndare: Kurt Hjertton, Hedemora k:n Rune Olsson, Avesta k:n Ingrid Hellström, Norbergs k:n Förvaltn.chef Annika Strand	Dala överförmyndarsamverkan är en samverkansorganisation där kommunerna Avesta, Norberg, Fagersta samt Hedemora ingår. Hedemora kommun är värdkommun för verksamheten och har även arbetsgivaransvaret. Verksamhetens gemensamma kansli är även beläget i Hedemora (V-Dala överförmyndarkansli). Överförmyndaren är tillsynsmyndighet med uppdraget att genom sin granskning se till att de personer som har en ställföreträdare (god man, förvaltare mm) inte lider några rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet. Överförmyndaren har utöver detta också en rådgivande roll och ansöker till tingsrätten om olika typer av ställföreträdarskap för att nämna några av överförmyndarens huvudsakliga uppgifter.
Finansförvaltningen	Inom Finansförvaltningen redovisas kommunens skatteintäkter, generella bidrag, utjämningssystem, fastighetsavgift samt finansiella intäkter och kostnader. Under finansförvaltningen redovisas även kostnader för avtalspensioner, avtalsförsäkringar och utbetalningar för gamla pensionsåtaganden. Kommunens förvaltningar debiteras med ett PO-pålägg på 40,15 % på samtliga utbetalda löner. Den del som inte avser lagstadgade arbetsgivaravgifter, 40,15%-31,42% = 8,73% tillförs finansförvaltningen för att täcka de delar som avser avtalspensioner och -försäkringar. Slutligen debiteras nämnderna för kapitalkostnader i form av en internränta på 1,25 % vilken beräknas på respektive nämnds bokförda anläggningstillgångar. Denna debitering redovisas som intäkt under Finansförvaltningen och som en kostnad för nämnderna.

2.2.4 Kommunens helägda bolag och dess verksamhet

Hedemora kommun har fyra helägda bolag. Däremot finns inget moderbolag varför kommunen inte har någon renodlad koncern.

Bolag	Verksamhet
AB Hedemorabostäder Ordf. Mikael Gotthardsson VD Erik Kristiansson	AB Hedemorabostäder ägs till 100% av Hedemora kommun och är ett allmännyttigt bostadsföretag som har till föremål för sin verksamhet att inom Hedemora kommun förvärva, äga, avyttra, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och affärslägenheter. Bolaget förvaltar ca 76 000 m^2 bostäder och lokaler. Marknaden för Hedemorabostäder är Hedemora kommun. Bolaget har 1 111 lägenheter i Hedemora, Smedby, Långshyttan, Vikmanshyttan och Garpenberg. Merparten av lägenheterna ligger i centralorten Hedemora.
Hedemora kommunfastigheter AB Ordf. Mikael Gotthardsson VD Erik Kristiansson	Hedemora kommunfastigheter AB är helägt av Hedemora kommun. Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga och förvalta fast egendom samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Hedemora kommunfastigheter bildades 2011 för att äga och förvalta kommunens verksamhetslokaler. Förvaltad yta uppgår till 76 000 m^2. Dessutom sköter bolaget om kommunens gator, parker och fritidsanläggningar samt lokalvård inom i huvudsak kommunens skolor och barnomsorg.
Hedemora Energi AB Ordf. Håkan Morelius VD Anders Engdahl	Hedemora Energi AB är moderföretag i en koncern som erbjuder varor och tjänster inom elnät, fjärrvärme, VA, avfallshantering och stadsnät. Under 2019 tillkom även elhandel inom koncernen. Bolaget är helägt av Hedemora kommun och har till uppgift att • Främja tillgången till bredband för boende och företag inom kommunen • Främja en god fjärrvärmeförsörjning inom Hedemora och Säters kommuner. • Bedriva avfalls-, vatten- och avloppsverksamhet. • Producera elenergi via vindkraft för egen förbrukning • Bedriva elhandel på affärsmässig grund. Koncernen består av moderföretag med två helägda dotterföretag, ett företag som ägs till 94% och ett intresseföretag. I moderbolaget distribueras fjärrvärme och stadsnätstjänster. Bolaget producerar och distribuerar dricksvatten, omhändertar och renar avloppsvatten samt transporterar och behandlar avfall. Hedemora Kraft och Värme AB producerar el och fjärrvärme i en kraftvärmeanläggning i Hedemora och i en kraftvärmeanläggning i Säter. I Långshyttan och Vikmanshyttan finns produktionsanläggningar som producerar fjärrvärme. Bolaget har ingen anställd personal. Personalen är anställd i Hedemora Energi som säljer tjänster till bolaget. Hedemora Elnät AB transiterar och distribuerar elenergi i eget elnät inom Hedemora kommun. Bolaget har ingen anställd personal. Personalen är anställd i Hedemora Energi AB som säljer tjänster till bolaget. Hedemora Elhandel AB som startade sin verksamhet under 2019 har som syfte att hantera ägarnas behov av elleverans, hantering av elproduktion samt har slutförsäljning av el till slutkundsmarknaden i första hand inom Hedemora kommun. Bolaget samarbetar med Jämtkraft AB, som bedriver elhandel och är balansansvarig. Intresseföretag Svältbackens Kraft AB ägs med en tredjedel, tillsammans med Setra trävaror AB och Erasteel Kloster AB.
Hedemora näringsliv AB Ordf. Gun Drugge VD Sofie Jutner (TF)	Hedemora näringsliv AB bildades 2016 då kommunens näringslivsverksamhet övertog verksamheten inom företagarföreningen Hedemora intressenter. Kommunen valde då att driva verksamheten i bolagsform. Bolaget ska allmänt verka för att främja näringslivet och landsbygdsutvecklingen inom kommunen.

2.2.5 Gemensamma nämnder, mm

Vissa delar av kommunens verksamhet bedrivs i samarbete med en eller flera andra kommuner. För styrning av dessa verksamheter har bildats gemensamma nämnder med förtroendevalda från respektive kommun.

Vad gäller driften av respektive verksamhet är den normalt förlagd till en värdkommun, d.v.s. någon av kommunerna i de ingångna samarbetena. Nedan ges en kort beskrivning av respektive samarbeten som Hedemora kommun bedriver. Närmare rapport om förvaltning och ekonomisk redovisning lämnas i separata årsredovisningar/verksamhetsberättelser för respektive nämnd och redovisas inte i denna årsredovisning.

Namn	Verksamhet
Gemensam nämnd för upphandling, GNU	Hedemora kommun har ett samarbete för upphandlingsfrågor tillsammans med kommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika och Säter. För detta ändamål finns en gemensam nämnd för upphandlingsfrågor, GNU. Ludvika kommun är värdkommun för samarbetet. För att bedriva verksamheten finns ett UpphandlingsCenter, UhC, med ett kontor i Ludvika. UhC har i dagsläget ca 20 årsarbetare. UhC samordnar och verkställer upphandlingar för de kommuner som ingår i samarbetet. För Hedemoras del finns en upphandlare på plats i Hedemora två dagar per vecka. Arbetet i Hedemora samordnas i övrigt av ekonomichefen, som fungerar som upphandlingssamordnare, samt en lokal upphandlingsgrupp, LUG.
Västmanland-Dala lönenämnd	Västmanland-Dala lönenämnd är en gemensam nämnd för lönesamverkan mellan kommunerna Fagersta, Avesta, Hedemora, Norberg och Skinnskatteberg (FAHNS). Sedan 2019 ingår även Smedjebackens kommun i samarbetet. Nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom löneområdet genom att driva en gemensam löneadministration. Norbergs kommun är värdkommun och lönekontoret är placerat i Norbergs kommunhus.
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och läkemedel	Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Falun, Borlänge, Ludvika, Hedemora, Säter, Gagnef och Smedjebacken) skyldigheter enligt alkohollag och tobakslag samt den kommunala kontrollen av receptfria läkemedelsförsäljningen i detalj-handeln. Nämn-dens uppdrag består av myndighetsutövning. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.
Språktolknämnden i Dalarna	För att kunna tillgodose Borlänge kommuns och Region Dalarnas skyldighet att tillhandahålla tolkar för den enskildes kontakter med myndig-heterna har en gemensam nämnd bildats. Borlänge kommun är värd-kommun och verksamheten har sitt arbetsställe och säte i värdkommunen och ingår i dess organisation.
Gemensamma hjälpmedelsnämnden	Hjälpmedelsnämndens uppdrag är att erbjuda hjälpmedel, tillbehör och förbrukningsmaterial till de personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar. Värd för nämnden är Region Dalarna.
Visit Dalarna	Visit Dalarna har det regionala uppdraget att marknadsföra och sälja besöksregionen Dalarna nationellt och internationellt. Bolaget har utvecklingsansvar såväl regionalt som lokalt och har ett tydligt och utvecklat samarbete med företagen i besöksnäringen.
Utveckling i Dalarna Holding AB	Bolaget är Dalarnas kommuners gemensamma organ för länsövergripande utvecklingsarbete. Bolagets ändamål är att driva eller stödja regionalt utvecklingsarbete inom nuvarande Dalarnas län.
Södra Dalarnas samordningsförbund	Södra Dalarnas samordningsförbund uppgift är att möjliggöra för myndigheter att samarbeta om arbetslivsinriktad rehabilitering för dem som hamnat utanför arbetslivet.
Dalarnas kommunförbund	Dalarnas Kommunförbunds uppdrag är att skapa ett strukturerat samarbete med den nya länsregionen, Region Dalarna, och på så sätt säkra det kommunala inflytandet i det regionala utvecklingsarbetet. I Dalarnas Kommunförbunds verksamhet ingår Gymnasieantagningen och AV-media.
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund ansvarar för räddningstjänsten i Avesta, Fagersta, Hedemora och Norberg. Avesta kommun är värdkommun.

V-Dala överförmyndarsamverkan	V-Dala överförmyndarsamverkan är en samverkansorganisation i enlighet med modellen Överförmyndare i samverkan. Samverkande kommuner är Avesta, Hedemora, och Norbergs kommuner. Från och med 1 januari 2021 ingår även Fagersta kommun i samarbetet. Hedemora kommun är värdkommun för denna samverkan. Verksamhetsberättelse redovisas i denna årsredovisning under kapitel 5.4.
Övriga planerade samarbeten	Diskussion pågår med Avesta kommun om en gemensam förvaltning avseende myndighetsdelen inom Miljö- och samhällsförvaltningen. Vid ett eventuellt samarbete pekar det mesta på att den personal i Hedemora som arbetar med dessa frågor flyttar till ett gemensamt kontor i Avesta. Förändringen berör ca 20 anställda. Ett beslut i frågan kommer troligtvis att fattas under våren 2021.

2.2.6 Upplysning om sådana privata utförare som inte är kommunala koncernföretag

I princip all ”kommunal verksamhet” bedrivs inom kommunkoncernen av anställd personal.

Däremot finns inom kommunen en omfattande friskoleverksamhet där ca 20% av kommunens elever går i friskolor inom kommunen. Friskolorna är Olympicaskolan i centrala Hedemora och Annaskolan i Dormsjö som båda driver såväl förskola, skola som fritids. Dessutom finns förskolan Noaks ark i centrala Hedemora.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Utvecklingen globalt och i Sverige

2020 har kännetecknats av covid-19 pandemin som har ställt tydliga krav på kommunsektorn och resten av världen att ställa om sina arbetssätt. Efter en kraftig försvagning av ekonomin under våren har det vänt tydligt uppåt under hösten. Prognoserna för skatteunderlagsutvecklingen har ändrats mycket och ofta och året har präglats av en stor mängd osäkerhet ur många perspektiv. Kommun- och regionsektorn väntas nå mycket starka ekonomiska resultat till följd av stora pandemirelaterade tillskott. De stora tillskotten har tryggat kommunsektorns ekonomi och givit den goda möjligheter att hantera pandemin. Samtidigt har arbetet med att kämpa mot pandemin varit mycket tidskrävande, vilket kan ha lett till att många utvecklingsprojekt behövts nedprioriteras.

Fortfarande råder stor osäkerhet kring världsekonomin, covid-19 vaccin, och pandemins utveckling. Trots ekonomisk återhämtning prognostiserar SKR att arbetslösheten i landet kommer fortsätta öka under 2021 till följd av att stödet för korttidspermitteringar avvecklas. Högre arbetslöshet i samhället leder till ökad belastning för individ- och familjeomsorgen samt ökade kostnader för försörjningsstöd. Det kommer ta tid att återhämta sig från pandemin. SKR räknar med att vi är tillbaka på ”normala” nivåer av arbetslöshet och sysselsättning först 2024.

2.3.2 Befolkningsutvecklingen i Hedemora

Inom Hedemora kommun, som har en landareal på 840 kvadratkilometer bor idag ca 15 500. Jämfört med andra kommuner är Hedemora något mer glesbefolkad än den genomsnittliga kommunen i Sverige. I Dalarna är Hedemora bland de mest tätbefolkade tillsammans med Avesta, Säter, Borlänge, och Falu kommun.

Sett till de senaste fem åren har kommunens haft en ökning av befolkningen. Den huvudsakliga orsaken har varit den stora invandringen där Hedemora kommun har varit en stor mottagningskommun. I det längre perspektivet ser vi att befolkningsmängden minskade med cirka 40-50 invånare årligen mellan 1994 och 2012. En sjunkande befolkningsmängd innebär på sikt lägre skatteintäkter och behov av kostnadsminskningar i kommunens verksamheter för att behålla en budget i balans.

Sett till kommunens relativt starka näringsliv finns det potential för högre befolkningstillväxt. En ansträngd bostadsmarknad i kommunen har dock bromsat tillväxten och en större andel av de som arbetar i kommunen har bosatt sig i angränsande kommuner.

Befolkningsutveckling de senaste 5 åren

	2016	2017	2018	2019	2020
Antal invånare (folkmängd)	15 388	15 526	15 435	15 469	15 444
Förändring jmf föregående år	+189	+138	-91	+34	-25

Befolkningsutveckling 1990-2020

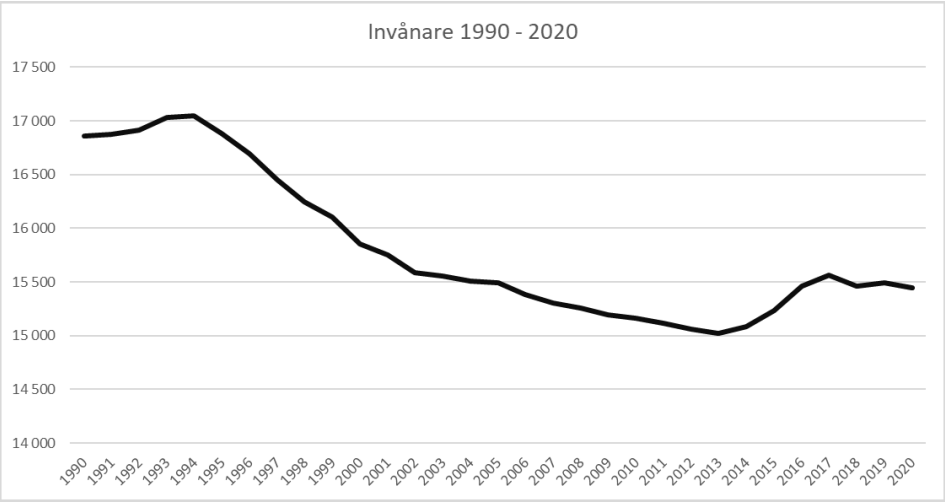

2.3.3 Demografi och kostnader för olika ålderskategorier

Nedanstående bild ger en tydlig uppfattning kostnaderna för olika ålderskategorier. Som framgår så är kostnaderna höga för barn och unga, relativt låga mellan 18–64 år för att sedan öka. En tendens finns såväl i Sverige som i Hedemora mot att vi blir allt färre i spannet 18–64 år och som ska bära kostnader för barn och unga samt för äldre.

Total kostnad per ålder

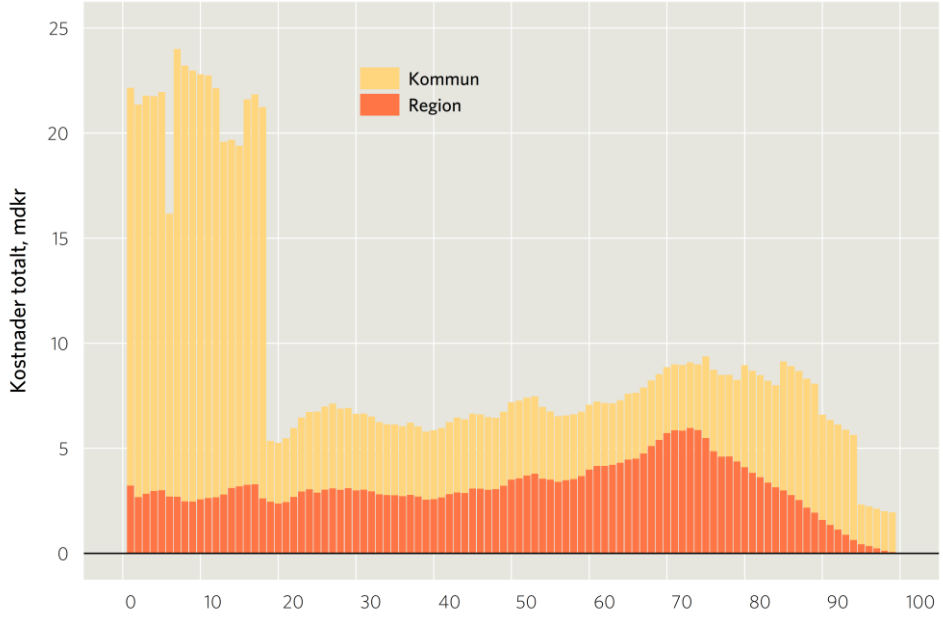

Källa: SKR

2.3.4 Arbetsmarknad

Hedemora kommuns näringsliv har traditionellt bestått av tre huvudgrupper.

- **Gruv-, järn- och stålindustri** har varit omfattande med stålindustrier främst i orterna Långshyttan och Vikmanshyttan samt Bolidens gruva i Garpenberg. Järnindustrierna har dock minskat kraftigt eller upphört. Som exempel kan nämnas Outokumpus anläggning som för några år sedan sysselsatte omkring 200 personer och som nu är nedlagd. Motsvarande har skett med järnbruket i Vikmanshyttan. Detta har dock delvis kompenserats av en stark tillväxt vid Bolidenägda gruvan i Garpenberg. Gruvan är kommunens största privata arbetsgivare med cirka 425 anställda. Som jämförelse kan nämnas Hedemora kommun som har omkring 1 500 anställda. Även andra industrier har växt fram på orterna och delvis kompenserat för tidigare neddragningar. Ett exempel är bolaget Ctek i Vikmanshyttan som är världsledande på batteriladdare.

- **Jordbruk- och skogsbruk** är, eller åtminstone har varit, en stor och viktig del inom Hedemora kommun. Här har, precis som i övriga Sverige, skett en successiv övergång från småskalighet till större, men färre gårdar. Skogsbruket utvecklas också och här sker exempelvis en stor utveckling i Långshyttan genom bolaget Setra trävarors försorg.

- **Livsmedel och handel.** Ytterligare exempel på verksamheter inom kommunen är mejeriet i Grådö och Oppigårds bryggeri. Handeln i Hedemora centralort håller fortfarande ställningarna relativt väl och läget intill riksvägen har säkerligen bidragit till en del nyetableringar under senare år.

Andelen företagare i kommunen ligger på drygt 7,3%, vilket är lite högre än riksgenomsnittet. Gällande företagsklimat ligger kommunen på plats 249 av 290 i den senaste mätningen, vilket är ett lågt resultat men en förbättring mot föregående år. En annan rankning som bygger på utlåtanden från de företag som varit i kontakt med kommunen ger betydligt högre värden. Där framgår att man är relativt nöjda med kommunen och dess arbete.

Arbetslösheten i kommunen var 8,5% enligt senaste mätningen. Det är på samma nivå som rikssnittet. Andelen förtidspensionärer är betydligt högre än riket, 7,0% mot 4,4% och andelen bidragsförsörjda uppgår till 17% mot rikets genomsnitt på 13%.

2.3.5 Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i Hedemora kommun är ansträngd. Detta är en följd av en relativt god lokal arbetsmarknad och det stora antalet asylsökande, vilket sammantaget medfört en nettoinflyttning till kommunen. Till skillnad från nationell nivå där bostadspriserna har stabiliserats har de ökat något i Hedemora kommun under de senaste åren.

De 2 två gula husen i kvarteret Abborren har sålts till SBO (statens bostadsomvandling) för en krona och ombyggnaden är klar. AB Hedemorabostäder kommer att förvalta husen men SBO äger och finansierar renoveringen. Den 1 november 2020 flyttade de första hyresgästerna in. Lägenheterna ska vara seniorlägenheter och hyresgästerna ska vara över 65 år enligt Statensbostadsomvandlings krav.

16 nya lägenheter i kvarteret Laxen 14, fd Bullerbyn har startat. Vi har beslutat att lägenheterna ska vara seniorlägenheter. Förskolan flyttade ut under sommaren. Bolaget har bygglov för projektet.

2.3.6 Utbildning

Vad gäller utbildning så är ca 15% av kommunens invånare högutbildade (avser 2019) medan riksgenomsnittet ligger på knapp 28%.

De senaste sex åren har kommunen gjort stora satsningar gjorts på grundskola och gymnasieskola, varav en betydande del finansierat med statsbidrag. Det viktigaste målet för satsningarna är att ge unga kommuninvånare bättre möjligheter till vidareutbildning och bättre förutsättningar för att ta sig in och etablera sig på arbetsmarknaden. Elevernas resultat i grundskolan har därför under flera år getts hög prioritet. Satsningar i form av ökad lärartäthet, fler speciallärare, ökad trygghet i skolan, fler kontakter med föräldrar och ett utvecklat samarbete med sociala myndigheter har lett till att Hedemora kommun klättrat i jämförelsen av skolresultat med övriga kommuner. Sett till de socioekonomiska förutsättningarna har eleverna i kommunens skolor högre resultat än väntat gällande behörighet till gymnasiet.

2.3.7 Näringslivsfrågor

Näringslivsfrågor har främst bedrivits inom kommunens helägda dotterbolag Hedemora näringsliv AB.

Projektet angående att sätta upp laddstationer i Hedemoras tätorter har slutförts och de är på plats. Arbetet med skola/näringsliv är påbörjat. Fadderföretag är framtagna för att besöka årskurs sju och informera om arbetslivet. Arbetet fortsätter och utvecklas under 2021. Vid åtta tillfällen har Företagslotsmöten samordnats där företag har möjlighet att ställa frågor till olika tjänstepersoner vid ett och samma tillfälle. Gällande nyföretagarrådgivning ses en ökning under 2020. 70 personer har under 196 tillfällen fått nyföretagarrådgivning. Av dessa är 33% kvinnor och 67% män. Företagsskolan, där både befintliga och potentiella nya företagare får utbildning under fyra tillfällen, var fullbokad.

2.3.8 Effektiviseringsarbete och långsiktig planering

Trots pandemin har kommunen jobbat vidare med de effektiviserings- och sparförslag som togs fram under 2019 och presenterades i dokumentet benämnt ”Effektiviseringar 2020–2022”. Vid en återrapport till kommunstyrelsen juni 2020 var åtgärder motsvarande 48 mkr genomfört. Resterande åtgärder hade i de flesta fall antingen bytts ut mot andra åtgärder, eller var nästintill genomförda. Ett fåtal åtgärder hade avbrutits pga en omöjlighet att genomföra dem.

Såväl effektiviseringsplan som investeringsplan är dokument som löpande behöver revideras. Inför fastställandet av varje års budget ska planerade åtgärder presenteras. Den nya budgetprocessen som börjat tillämpas inför budgetåret 2022 syftar till att lägga större fokus på diskussion kring effekter av kostnadsreducerande åtgärder, öka det långsiktiga perspektivet och förenkla omfördelning av medel mellan de olika nämnderna.

2.3.9 Andra åtgärder för att effektivisera kommunens verksamhet

Inom förvaltningarna pågår många åtgärder för att kunna bedriva verksamheterna så effektivt som möjligt. En central del i detta utvecklingsarbete är digitalisering. Under året har kommunkoncernens stödfunktioner (HR, Ekonomi, IT, Kommunikation) påbörjat ett arbete för att kunna samarbeta mer. Arbetet fortgår under 2021 och på sikt är planen att detta ska ge samordningsvinster i form av sänkta kostnader och ökad kvalitet.

2.3.10 Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. Det är fullt möjligt att måla upp alla typer av risker, men vi har i nedanstående sammanställning fokuserat på de största riskerna som vi kan bedöma inom kommunkoncernen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet
Omvärldsrisker		
Brist på arbetskraft	Brist på bostäder i Hedemora tätort kan försvåra försörjning av arbetskraft till företagen	AB Hedemorabostäder
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgsverksamheten	Omsorgsnämnden
Avvecklad asylverksamhet i Dalarna	Uteblivna hyresintäkter för tomma lägenheter och minskat elevantal i skolor och förskolor	AB Hedemorabostäder Bildningsnämnden
Verksamhetsrisker		
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter för personal och kvalitet	Omsorgsnämnden Bildningsnämnden
Underhåll av anläggningar och fastigheter	Tidigarelagda investeringar i VA-anläggningar. Tillräckligt underhåll av fastigheter	Hedemora Energi Hedemora kommunfastigh.
Finansiella risker		
Ränterisk	Kostnadseffekter vid ränteändring	De kommunala bolagen
Pensionsförpliktelser	Kostnadsökningar på grund av ränteändring och förändringar i livslängd	Kommunen

2.3.11 Närmare beskrivning av risker

Brist på arbetskraft och personal

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. För vissa personalgrupper, särskilt lärare och omvårdnadspersonal finns det rekryteringssvårigheter samtidigt som kommunen står inför pensionsavgångar de kommande åren. Därtill finns inom framförallt omsorgsverksamheten problem med arbetsmiljö och sjukskrivningar. Detta gäller även till viss del inom chefsleden där det varit en del omsättning under året.

De problem som finns ställer krav på friskvårdssatsningar och förbättrad arbetsmiljö men också på omställning, rationaliseringar och nyttjande av nya tekniska lösningar (välfärdsteknik). Kommunen har utvecklat ett system med vikariepooler för effektivare personalanvändning, tagit fram strategier för friskvårdsinsatser, rekrytering och trivsel på arbetsplatsen.

Åldrande befolkning

Samtidigt med problem med personalförsörjningen ökar vårdbehovet inom äldreomsorgen vilket medför ökade kvalitetsrisker, då det finns begränsat med äldrebostäder samt utbildad omvårdnadspersonal. Vid platsbrist kan kostnader för medicinskt färdigbehandlade öka.

Avvecklad asylverksamhet i Dalarna

Migrationsverket beslutade i december 2020 att de ska avveckla asylverksamheten i Dalarna under 2021. För Hedemora innebär det att 240 personer varav 150 barn kommer lämna kommunen någon gång under 2021. Det kommer leda till tomma lägenheter för AB Hedemorabostäder och ett behov för bildningsnämnden att anpassa utbildningsverksamheternas storlek till det nya elevunderlaget.

Underhåll av anläggningar och byggnader

Åldrade anläggningar och byggnader medför risk för att underhåll och investeringar måste tidigareläggas i förhållande till befintliga underhålls- och investeringsplaner. Det gäller såväl anläggningar för allmänt dricksvatten och avlopp som bostäder.

Tidigarelagda utgifter leder till ett ökat lånebehov, med följd att den kommunala koncernens resultaträkning, och även kommunens, kommer att belastas med ökade räntekostnader. Fastighetsbeståndet inom dotterbolaget AB Hedemorabostäder har en genomsnittlig ålder på cirka 40 år. Äldre allmänna vatten- och avloppsledningar samt tätskikt i badrum gör att ett flertal vattenskador uppkommer. Målsättningen är att renoveringar ska ske med eget kassaflöde och utan nyupplåning.

Ränterisk

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen och kommunen. Den kommunala koncernen är exponerad för ränterisk.

Kommunens dotterbolag har idag ca 1010 mkr i låneskulder, samtliga finansierade genom Kommuninvest. Utöver detta har koncernen en möjlig limit på ytterligare ca 1000 mkr. Kommunen har inga lån. En räntehöjning med 1% ger ökade kostnader med 10,1 mkr för koncernen. Det är dock inte troligt att det sker några större förändringar på räntemarknaden inom de närmaste åren, varför risken anses låg.

Koncernen har ett koncernkonto hos Södra Dalarnas Sparbank. Likviditetsrisk förekommer i princip endast vid löneutbetalningar i juni och december, då utbetalning sker innan skatteintäkter kommer in på kontot.

Pensionsförpliktelser

2020-12-31 har kommunen har 152 mkr i pensionsförpliktelser som ligger som en ansvarsförbindelse inom linjen. Under 2015-2016 gjorde kommunen partiell inlösen i två omgångar hos KPA, vilket motsvarade ca 300 mkr. Genom denna åtgärd har kommunens risktagande minskat väsentligt och därför görs bedömningen att inga större risker finns för större överraskningar vad gäller utbetalningar av framtida pensioner.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

2.4.1 Kostnader och intäkter relaterade till Covid-19

Pandemin har påverkat budgeten markant till följd av högre kostnader, lägre skatteintäkter, och ökade statsbidrag från staten. I detta avsnitt redogörs för storleken på dessa poster avseende kommunen (ej koncernen). Notera att det ibland är svårt att bedöma om en kostnad är relaterad till covid-19 eller inte. Detta avsnitt innehåller majoriteten av kostnader och intäkter för att ge en överblick men är inte en fullständig lista.

Intäkter och kostnader relaterade till covid-19	
Intäkter	
Ersättning för sjuklöner	11 818
Ersättning från socialstyrelsen för covid-19	10 321
Andra riktade statsbidrag	362
Generella statsbidrag	29 051
Summa	**51 552**
Kostnader	
Ökade sjuklönekostnader	-5 124
Extra sjukvårdskostnader till följd av covid-19	-11 038
Lägre skatteintäkter	-12 786
Summa	**-28 948**
Resultatpåverkan covid-19	**22 604**

Intäkter till följd av covid-19 består av generella statsbidrag, ersättning för sjuklöner, ersättning för extra sjukvårdskostnader, och andra mindre riktade bidrag. Totalt uppgår dessa till 52,3 mkr för perioden. Kostnaderna består av kostnader för sjukvårdsmaterial, högre sjuktal samt minskade skatteintäkter. Dessa uppgår till 28,9 mkr.

Totalt innebär detta att covid-19 har lett till ett förbättrat resultat för 2020 med 22,6 mkr.

2.4.2 Verksamhetsmässiga och organisatoriska förändringar

Effektiviseringsarbetet under året har haft effekt och resulterat i kostnadsminskningar, vilket tillsammans med de extra statsbidragen har bidragit till att utfallet för året blev mycket bättre än förväntat. 2019 var resultatet innan finansiella poster -13,9 mkr. För 2020 har det förbättrats till +32,3 mkr. Det är en förbättring med 46,2 mkr. Som framgår av det föregående avsnittet är 22,6 mkr av den förbättringen relaterad till covid-19. Det innebär att resterande resultatförbättring om 23,6 mkr är till följd av det effektiviseringsarbete som pågått sedan 2019. Det är värt att notera att de åtgärder som genomförts under 2020 kommer få helårseffekt först 2021. Vid en uppföljning i juni 2020 hade åtgärder motsvarande 48 mkr genomförts.

2.4.3 Koncernen

Kommunfullmäktige beslutade i november 2020 att bilda ett nytt delägt kommunikationsoperatörsbolag tillsammans med andra energibolag i Dalarna. Hedemora Energis ägande kommer uppgå till 12,56%.

Kommunfullmäktige godkände även förslag till strategisk utveckling av VA-verksamheten, VA vägval, som innebär centraliserade verk och överföringsledningar. Detta kommer innebära ökade reinvesteringar med 78 mkr årligen i 5 år och därefter 6 mkr årligen under en överskådlig framtid. Avskrivningstiden för VA-näten har förlängts från 33 år till 60 år.

Stadsnätsutbyggnaden fortsätter som planerat. Under 2020 har 6,1 mkr (7,2 mkr) investerats, huvudsakligen Eruf-sträckor och efteranslutningar.

En utredning om Hedemora Näringsliv ABs framtid har genomförts och kommunfullmäktige beslutade i februari 2021 att avveckla bolaget och ta i näringslivsfrågorna i förvaltning under kommunstyrelsen.

2.4.4 Förändringar i kommunens ledningsorganisation

- T f förvaltningschef för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden avslutade sin anställning december 2020. Niklas Arfs har tagit över som t f förvaltningschef från årsskiftet och fram till 31 mars. Beslutet som ska fattas om V-Dalasamarbetet påverkar ifall det blir en rekrytering av ny förvaltningschef eller inte.
- Emil Blomberg tillträdde som ekonomichef 18 maj.
- Eva-Lena Getting anställdes som HR-chef i februari 2021 efter att ha varit t f HR-chef sedan februari 2020.
- Inom Bildningsförvaltningen har förvaltningschefen Stefan Grybb avslutat sin anställning och har under året varit ersatt av Niklas Nordahl och Eva Winarve-Westerholm. Ny förvaltningschef har anställts och tillträder under 2021.

2.4.5 Kommunstyrelsen

Invånare

Det övergripande som invånarna drabbats av detta år är Coronavirusets framfart. Stora insatser har gjorts för att förhindra smittspridning men ändå har några av medborgarna drabbats så hårt att de fått lämna jordelivet. Företagarna har kämpat på och kommunen och andra har tillsammans satsat på företagarhjälpen för att ge stöd åt drabbade företagare. Röda Korset och kyrkan har hjälpt äldre personer med handling. Kommunikationsenheten har ägnat mycket av sin tid till information kring pandemin.

Glädjande har ett seniorboende färdigställts i kvarteret Abborren där flera nu kan njuta av fina och tillgängliga bostäder. Digitaliseringen i kommunen har ökat och syftet är att underlätta för medborgarna i kontakterna med myndigheter/kommunen. Tex så har en ny e-tjänsteplattform har införskaffats tillsammans med många andra av Dalakommuner. Meningen med detta är att kunna erbjuda många fler e-tjänster till medborgarna. Ett projekt kring Skolskjuts Dalarna har startats som ska underlätta, säkra och effektivisera skolskjutshanteringen i länet. Möjlighet att skicka digitala brev och fakturor har ökat och det säkrar och effektiviserar brev/post- och fakturahantering. Ett arbete med införa elektroniska underskrifter har påbörjats under året.

Tjädernhuset har påbörjat ombyggnationen till mer anpassade och godkända arbetslokaler. Ventilationen i Tjädernhuset har inte varit godkänd så ombyggnationen kommer väl till pass.

Kommunikation till medborgare via hemsida, facebook och i media, har ökat med anledning av den pandemi som pågått under nästan hela året. Arbete med att personuppgiftsäkra verksamheternas GDPR har gjorts genom att förbättra de styrdokument och riktlinjer som säkrar arbetet. Arbete med att samordna stödfunktioner såsom IT, ekonomi, kommunikation och HR mellan kommunens förvaltning och de kommunala bolagen har pågått och pågår fortfarande med syfte att förenkla och förbättra för medborgarna.

En utredning om näringslivsfrågorna organisatoriska placering har genomförts och ärendet är under politisk behandling. Beslut om att ta fram en näringslivsstrategi med ett gemensamt förhållningssätt i både näringsliv och kommun. Migrationsverket meddelade december månad att man har för avsikt att lämna all asylverksamhet i Hedemora vilket kommer innebära cirka 150 färre barn i skola och ett femtiotal tomställda lägenheter hos Hedemorabostäder. Detta besked kom när budget 2021 var beslutad och fastställd. Innebär att 2021 måste analyseras nogsamt inom bildning.

Ekonomi
Året har inneburit en negativ budgetavvikelse för kommunstyrelsens förvaltning. De åtgärder som fanns med för budget i balans har genomförts förutom att en tjänst har en lång uppsägningstid. IT avdelningen har stort minus, - 1 573 Tkr som beror på licenskostnader som överskridit budget. AMIF projektet innebar en återbetalning motsvarande – 500 Tkr. Ekonomistyrningsverket har djupgranskat projektet och inte funnit några anmärkningar. Ekonomiavdelningen har stort minus -1138 Tkr som härrörs till personalkostnader avveckling, dubbelbemanning för upplärning samt chefsbyte. Kommer rättas upp under 2021.

Räddningstjänsten har ett underskott motsvarande -586 Tkr. Det är pensioner samt IVPA bil som budgeten inte har räckt till för. Covid/Corona medförde att kommunen satsade 400 Tkr på företagarhjälpen samt 100 Tkr till Röda korset för handling åt pensionärer, medel som inte täcktes av statligt bidrag.

En tjänst har dragits ner på kundtjänst. Hyra och städ för rådhus och annex har varit underbudgeterat med – 480 Tkr. Fackliga företrädare visar ett underskott motsvarande – 263 Tkr. Kommunstyrelseförvaltningen är ingen personalintensiv verksamhet men har däremot många olika samverkansformer/övergripande samarbeten regionalt och nationellt vilket måste beaktas i budgetsammanhang.

Medarbetare
Personalchefen slutade under året. Ny ekonomichef tillträdde under maj månad och flera nya medarbetare har anställts på ekonomienheten som ersättare vid pensionsavgångar. Sjuktalet har varit något högre än normalt beroende på pandemin. Konferenser och besök i andra orter har undvikits och all personal som kunnat, har arbetat på distans. Personal som haft sin arbetsplats på Tjädernhuset, har fått byta lokaler under tiden som huset rustas, förutom centralarkivet. ”Hållbart medarbetarindex” undersökning har utförts bland alla medarbetare. Hög svarsfrekvens och ett mycket gott resultat på totalen. Undersökningen visar att medarbetare är nöjda med styrning, ledning och trivs med sitt arbete. Strategtjänster har försvunnit ur organisationen och istället har en utvecklingsledartjänst bildats via konvertering. Förvaltningschef bildning har slutat under året. Kundtjänst har minskat en tjänst.

Hållbar utveckling
Under året har arbetet med att utveckla Hållbara Hedemora fortsatt. I kommunens styrmodell och i Mål och budget finne ett antal nyckeltal som kopplar till de övergripande mål som kommunfullmäktige beslutat om. Nyckeltalen visar på vilka förbättringar som kommunen ska arbeta med. Varje arbetsplats skapar aktiviteter för att förbättra nyckeltalen och på så vis bidra till måluppfyllelse. Vid varje nyckeltal markeras vilka globala mål för hållbar utveckling som berör just det nyckeltalet.

Arbetet med prioriteringar i Hållbarhetsstrategin och Ekokommunarbetet har fortgått. Kommunens Energi- och klimatstrategi reviderades och den lokala avfallsplanegruppen har arbetat med åtgärderna i planen för avfallsförebyggande och hållbar avfallshantering. Ett exempel är återbruk av kontorsmöbler inom kommunens organisation. Flera laddstationer för elbilsladdning har installerats i tätorterna och en resepolicy för bland annat ett miljövänligt och säkert resande har tagits fram. Kommunens bilpark har minskat och vid utbyte av bilar så har elbilar införskaffats där så varit möjligt.

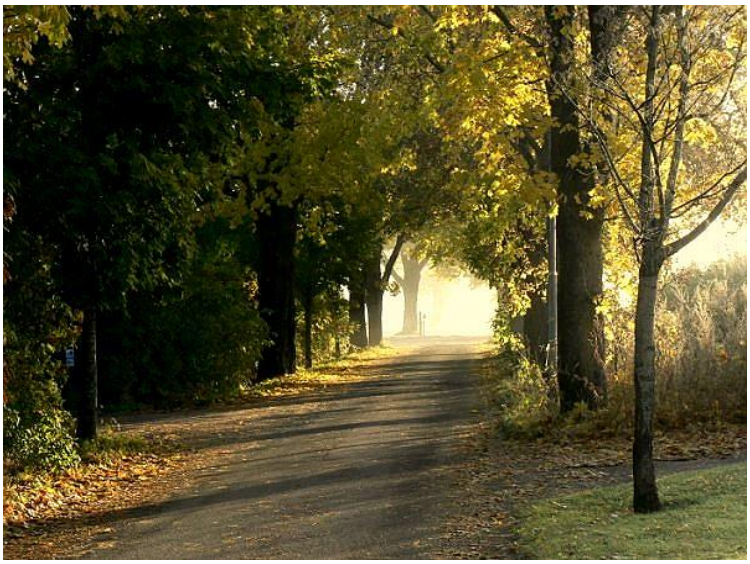

Hedemora kommun var en av fem finalister till Svenska Jämställdhetspriset 2020 och den enda kommunen som var i final. Detta är resultatet av ett aktivt jämställdhetsarbete under många år.

2.4.6 **Bildningsförvaltningen**

Invånare

Förskolorna arbetar med att stärka barnens förmåga att fokusera, hålla kvar i aktiviteter samt med att medvetandegöra pedagogerna om hur de bemöter pojkar och flickor samt vilket förhållningssätt man har och om det skiljer mellan pojkar och flickor. För att stärka pedagoger i förskolan och för att skapa en trygg miljö för lärande har centrala elevhälsan arbetat tillsammans med förskolans rektorsgrupp och implementerat kompendiet ”Anpassningar och åtgärder för ledning och stimulans i förskolan” bland pedagogerna i förskolan.

Inom våra f-6 skolor har man arbetat med styrda rastaktiviteter. Styrda rastaktiviteter fångar upp elever som känner sig utanför samt engagerar eleverna till aktiviteter och därmed tryggare raster. En skola har arbetat tillsammans med hälsofrämjande teamet med pulshöjande aktiviteter på morgonen innan skolan startar.

I Vasaskolan har vi haft ett fortsatt aktivt arbete kring tillgängligt lärande. Tillgängligt lärande innebär att vi strävar efter att göra skolan tillgänglig för alla individer, att man får en möjlighet att utvecklas utifrån det läge man nu är. Där har man fokuserat på tre områden som är motivation, trygghet och studiero.

Förvaltningen driver ett övergripande utvecklingsarbete kring tillgängligt lärande som syftar till att ge förutsättningar för trygga och väl fungerande verksamheter. En huvudinriktning i detta arbete är ledarskapet i klassrummet. Inom ramen för detta utbildar vi våra förstelärare genom Högskolan Dalarna för att stötta i arbetet ute i verksamheterna. Förvaltningen har också inlett en samverkan med Skolverket som går under namnet Riktade insatser. Under hösten har en analys av nuläget genomförts och till våren kommer prioriterade insatser att inledas.

Inom bildningsförvaltningen pågår ett samarbete med Hedemora Näringsliv, företag inom kommunen, Svenskt Näringsliv och arbetsmarknadskunskap (från regionen) för att utveckla vårt arbete i skolan. Syftet är att ge elever bättre kunskaper om näringslivet och vilka yrken som finns inom olika branscher. Inom ramen för denna samverkan kommer vi bland annat att arbeta med fadderföretag till klasser på högstadiet, att utveckla arbetet med ung företagsamhet på gymnasiet och arbeta för en ökad samverkan med näringslivet genom branschråd.

Den pågående pandemin har påverkat oss alla i olika omfattning. Det har lett till oro och stress hos personal och elever över vad som kan hända. Det har även lett tillförändrade arbetssätt i och med övergång till fjärr- och distansundervisning för äldre elever. En utmaning som även lett till ett stort steg framåt i vårt digitaliseringsarbete.

Pandemin har tyvärr lett till stora begränsningar i utbudet av aktiviteter och tillgänglighet av kultur och fritidsaktiviteter. Vi har även sett ett ökat behov av exempelvis bibliotekets tjänster i spår av pandemin där man arbetat med att öka utbudet av både fysiska men även digitala tjänster. Till viss del har en del av verksamheten vid exempelvis kulturskolan digitaliseras genom webbsända konserter.

Under året har en samverkan påbörjats tillsammans med Svenska kyrkan i kommunen som går under namnet meningsfull fritid. Syftet med samverkan är att erbjuda ett utbud av aktiviteter i anslutning till skoldagens slut för att minska ungdomar som driver runt på stan och för att öka den fysiska aktiviteten hos våra unga. Projektet fick medel motsvarande 0,5 tjänst från Länsstyrelsen för att jobba aktivt för gruppen nyanlända.

I spåren av reserestriktioner har vi sett ett ökat intresse av aktiviteter i närområdet, ordet ”hemester” kom på tapeten. Kommunen många spännande platser ute i naturen att besöka. För att tillgängliggöra detta för våra kommuninvånare köptes verktyget/tjänsten Naturkartan in.

Ekonomi

Bildningsförvaltningen har under flera år arbetat med en ökad ekonomisk medvetenhet hos enhetscheferna. Enhetscheferna har i sin tur arbetat med att få sina medarbetare mer delaktiga i det arbetet. Ekonomisk medvetenhet innebär allt från att handla utifrån gällande avtal till att prioritera och förändra arbetssätt för att ge mer kvalitét för satsade medel. I skolan är tillgängligt lärande ett ledord. Att elever kan delta i en tillgänglig undervisning minskar behovet av speciallösningar och ger eleverna bättre förutsättningar att nå målen vilket gynnar både individen och ekonomin.

Ett aktivt arbete pågår med att eftersöka medel från andra kommuner som genom socialtjänsten placerar elever i vår kommun. Många av dessa elever har stora behov av stöd och stimulans. Det är dock en stor utmaning att få ersättning från placerande kommuner för dessa elever.

Vid gymnasiet sker ett arbete med att effektivisera och använda resurserna på bästa sätt. Ett ökat elevantal på skolan gör det möjligt att hålla ner programkostnaderna på utbildningarna. Också en utökad samverkan mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen där man tar in elever från båda utbildningsformerna för att fylla utbildningsplatserna påverkar kostnaderna positivt.

Medarbetare
Vi arbetar aktivt med våra medarbetares arbetsmiljö. Förvaltningen har inlett ett riktat arbete utifrån vår kommungemensamma värdegrund som vi ser är en bidragande anledning till trivsel och välbefinnande på arbetsplatsen. Cheferna har arbetat med snabb och kontinuerlig återkoppling till personal som är frånvarande, detta med andra insatser har vi sett gett effekt på att minska sjuktalen.

Hållbar utveckling
Hedemora kommun är en del i projektet ”minska matsvinnet” i regionen. Inom projektet har kostenhetens personal fått utbildning och skolorna har fått tillgång till lektionsplaneringar i ämnet.

Fritidsenheten har under året köpt in en robotgräsklippare till Klosterliden i Långshyttan. Tanken är en mer miljövänlig grönyteskötsel som ger bättre kvalitet. Faller försöken väl ut ser vi möjligheter att utöka med fler robotklippare på andra planer.

Vid biblioteket har entrén renoverats och man har i samband med detta satt in en möbel som ska underlätta avfallssortering i flera fraktioner för våra besökare. Vasaskolan blev inför sommaren certifierade av Håll Sverige Rent med utmärkelsen Grön Flagg för deras miljöarbete.

2.4.7 **Omsorgsförvaltningen**

Invånare

Omsorgsförvaltningen ska erbjuda goda levnadsvillkor och insatser som ges ska präglas av kvalitet och hög grad av medbestämmande. Förvaltningens kvalitetsarbete har därför varit prioriterat under året.

De äldre blir allt fler i kommunen och allt fler är i behov av insatser. Detta ses främst inom hemtjänsten och hemsjukvården. Förvaltningen har arbetat med att höja kontinuiteten genom att minska på antalet vårdare som besöker de äldre. Arbetet har dock inte gett önskvärt resultat ännu. Anledningen är främst att antalet vikarier ökat på grund av pandemin.
Det har inte varit köer till äldreboendena. Dock är det fler som väljer att avstå erbjudet boende utifrån önskemål om ett specifikt boende. Förvaltningen har arbetat med att planera för att kunna öppna flera boendeplatser i befintliga lokaler, för att öka framtidens efterfrågan.

Coronapandemin och dess effekter har fått en naturligt hög prioritet i förvaltningen. Fortutbildningar och efterlevnad av basala hygienrutiner samt ansvarstagande inom omsorgen har varit framgångsfaktorer då inget av äldreboendena eller hemtjänsten haft stora utbrott. Skyddsutrustning var inledningsvis en bristvara, i hela Sverige, och ett arbete kring ett centralt lager var prioriterat. Detta har gett goda resultat då ingen brist på skyddsutrustning råder vid årsskiftet. Personalsituationen har tidvis varit ansträngt, på grund av höga sjuktal. Inom äldreomsorgen har andra verksamheter i kommunen bidragit med hjälp i bemanningen. Förvaltningen tillhandahöll tekniska hjälpmedel för att de äldre skulle kunna ha kontakt med sina närstående under tiden då besöksförbud rådde inom äldreboendena.

Arbetet med att minska behov av försörjningsstöd har varit prioriterat. Under sista delen av verksamhetsåret sågs en minskning inom alla grupper. Ett viktigt mått är att antalet personer i behov av försörjningsstöd i mer än 10 månader har minskat. Dock har arbetslösheten bland unga varit fortsatt högt under året. En kartläggning av arbetslösa ungdomar har gjorts och samarbetet med Arbetsförmedlingen har stärkts.

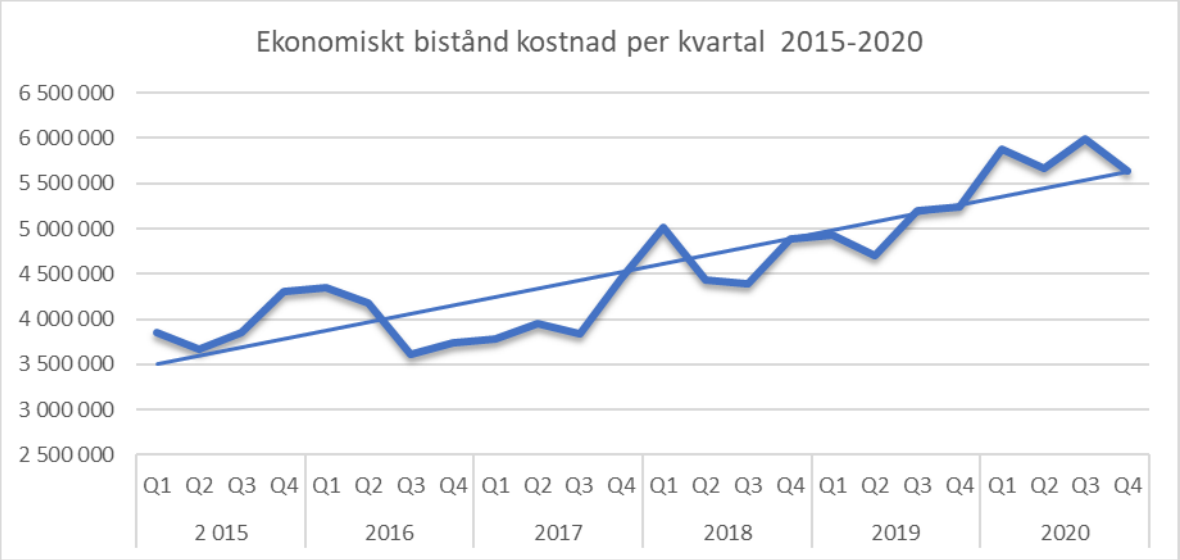

Inom barn – och ungdomsenheten har ett intensivt kvalitetsarbete pågått. Enheten har dessutom minskat placeringskostnaderna med 4 200 tkr.

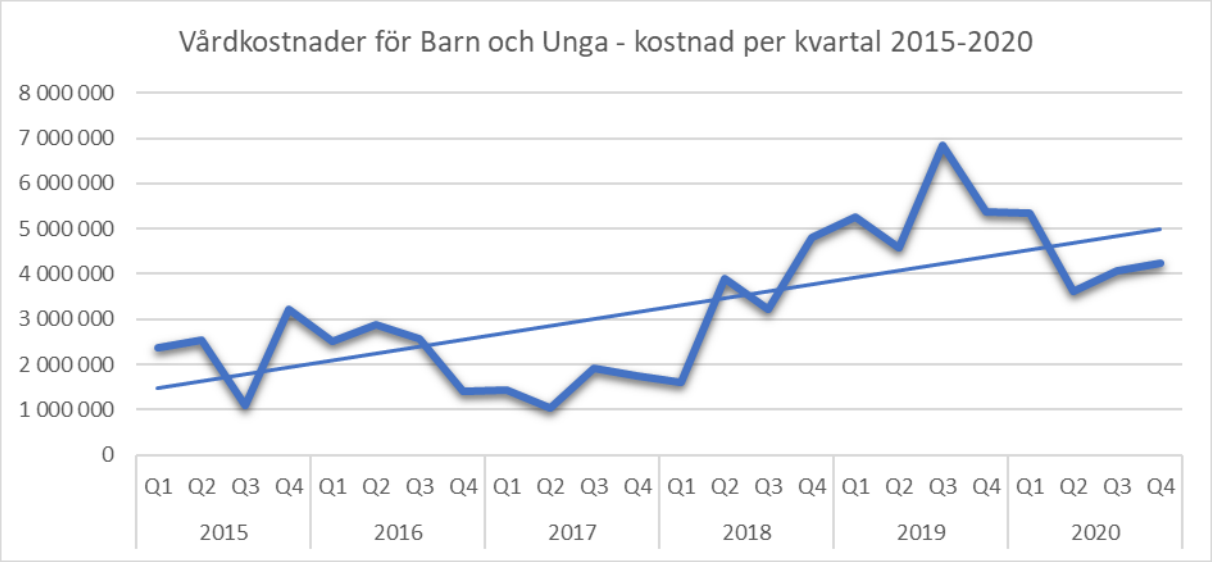

Pandemin har påverkat förvaltningens arbete under hela verksamhetsåret.

Ekonomi
Omsorgsnämnden visar på ett positivt utfall på 4 200 tkr. Den största orsaken till utfallet beror på att nämnden har fått statligt stöd i form av sjuklönekostnader, helt eller delvist, och för skyddsutrustning. Statliga bidrag som riktats har använts i hög utsträckning. Bland annat stöd i teknikutveckling inom äldreomsorgen, minska ensamhet och isolering bland äldre, stärkt stöd till den sociala barn och ungdomsvården, höjd habiliteringsersättning.

Medarbetare
Sjukstatistiken för året är 10, 73 procent. Det är en ökning med 1, 68 procent. Den främsta orsaken är kopplad till pandemin. Medarbetarna har stannat hemma vid minsta förkylningssymptom, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. På vissa enheter har sjukfrånvaron dock minskat.

Under året har medarbetarna svarat på en enkät i hållbart medarbetarengagemang, HME. Drygt hälften av medarbetarna svarade på frågor om styrning, ledarskap och motivation. Resultatet visar på medelbetyg i alla tre områdena. Inför 2021 ska alla chefer arbeta med de handlingsplaner som är framtagna tillsammans med medarbetarna i syfte om att förbättra resultaten. Förvaltningens arbete med kommunens värdegrund fortsätter vara ett prioriterat ämne.

Hållbar utveckling
Nämndens verksamheter arbetar med hållbarhet vad gäller den inre och yttre miljön. Bilar som byts ut eller köps in är miljöbilar. Sortering av avfall, färre utskrifter och minskad användning av plast. Vidare har pandemin lett till att bilåkandet har minskat då majoriteten av mötena sker digitalt.

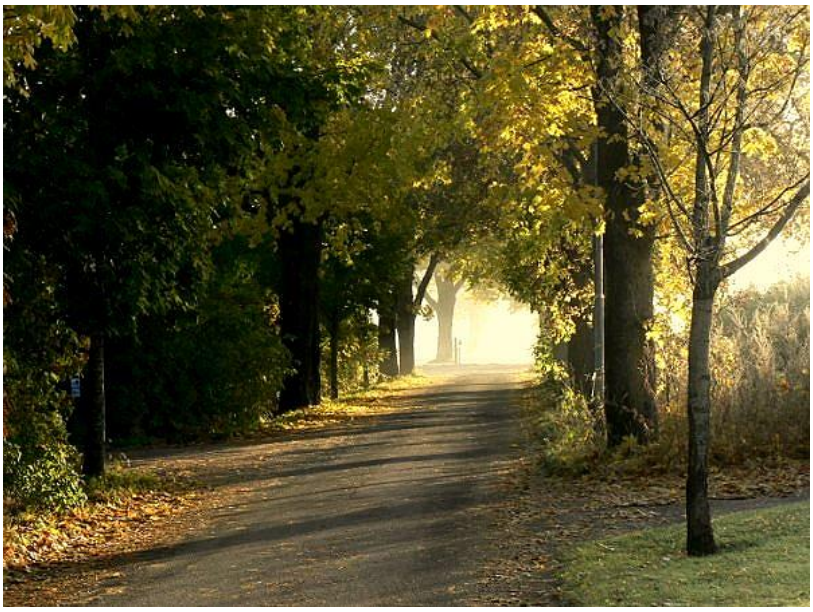

2.4.8 Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Invånare

Kommuninvånarnas perspektiv handlar både om vad som gjorts fysiskt i den offentliga miljön i kommunen för och/eller tillsammans med invånarna samt vilka indirekt andra nyttor som kommuninvånarna tillförs genom exempelvis utveckling av E-tjänster så att kommuninvånarna kan använda vår service när de behöver den, obunden av kontorstid och veckodagar dvs 7/24/365.

Såsom vi rapporterat om tidigare har många kommuninvånare njutit av det nya belysta spåret på Stadsberget och av den nya vandringsleden Hovran, i Stadssjöns naturreservat. Med anledning av pandemin har det varit särskilt bra att dessa spår och leder har varit inbjudande och kunnat användas våra kommuninvånare. Sociala medier och lokalpress bidrog till ökad nyfikenhet och under våren bjöds företagarna in till visningar i Hovran.

Nytt farthinder Brunnsjögatan

Invid Stureskolan, på Brunnsjögatan har trafikljusen släckts ner vid övergångsstället. Istället finns nu ett permanent trafikhinder. Förutom det kraftiga farthindret utökandes en refug och flera skyltar finns uppsatta för att påminna fordonsförarna om att sänka hastigheten vid övergångsstället. Anledningen till att trafikljuset togs bort var att det har skapat en falsk trygghet för elever och andra oskyddade trafikanter som skulle passera övergångstället på Brunnsjögatan.

Tunneln under järnvägen

Tunneln under järnvägen har fått nytt utseende. Tidigare under våren undersöktes genom skolbarn och ungdomar vad som behövdes göras för att fler människor i Hedemora skulle välja att gå genom tunneln istället för att gå över järnvägsspåren vid någon plankorsning. Utsmyckningen innebär att fler använder tunneln och många kommuninvånare har uppmärksammat tunnelns nya utsmyckning liksom positivt inslag i lokal media. Förbättringen av tunneln var också en del av Hedemora kommuns del i en överenskommelse med trafikverket inför Dalabanans förbättring av sträckan mellan Uppsala och Borlänge.

Förvaltningens arbete med att utveckla digitalisering för att erbjuda mer service börjar ta form. Exempelvis så har alla vägföreningar använt den digitala plattformen för att ansöka om vägbidrag i år. Utöver detta har 4 nya E-tjänster inom tillsynsområdet utvecklas och verksamhetsutövarna kan nu själva rapportera in underlag utifrån gällande lagkrav.

När det så gäller statistik över handläggningstider inom bygglovsområdet så uppnås följande. Handläggningstider för bygglov under våren (april till juni) visade att den genomsnittliga tiden för ett komplett ärende i Hedemora är 17-21 dagar (4 veckor). Genomsnittlig handläggningstid för 2020 som helhet är 25 dagar. Dessa ska jämföras med lagkravet som är 10 veckor. Handläggningstiden för (enkla) anmälningsärenden är kort, 5 dagar vilket ska jämföras med lagkravet, som för dessa ärenden är 4 veckor.

Enligt de mätningar som görs av företaget Löpande insikt är alla kunder nöjda med handläggningstiderna samt bemötandet. De förbättringar som kunderna föreslår framåt är ökad tydlighet när det gäller att förstå taxor och avgifter samt efterfrågas ökad rådgivning.

Förvaltningen har trots den pågående pandemin anpassat verksamheten så att man tillsammans med Näringslivsbolaget kunnat bjuda in kommuninvånarna till öppet hus vid 2 tillfällen under 2020. Vid det öppna huset under hösten deltog alla förvaltningens verksamheter samt Hedemora Energi. Denna kväll var mycket uppskattad av kommuninvånarna. En annan nyhet detta år var att förvaltningen sedan september och på prov, infört telefontider inom bygglov varje arbetsdag mellan kl 13-16.

Det goda mötet och dialog mellan förvaltningens medarbetare och besökare är förvaltningens mest prioriterade särdrag för att kommunens ska uppfattas som välkomnande och professionell. Att bemötandet ska vara gott märks också på uppgifter som inkommer från de medborgare och verksamheter som fått inspektioner inom livsmedelsområdet och miljöbalkens område.

Ekonomi

Nämndens budgetram för 2020 med plan för 2021 och 2022 har fastställts av kommunfullmäktige till 56,7 mkr. I år har verksamheternas utfall följts upp varje månad samt redovisat uppföljningen vid varje sammanträde.
Den övergripande driftbudgeten med utfall för helåret redovisas i kapitel 5.

Medarbetare

Årets mätning av de nio faktorer som tillsammans bildar index för hållbart medarbetarengagemang, flyttades till månadsskiftet augusti/september. Resultatet visar förbättring inom alla nio faktorer var vid mätningen 74,4. Bäst

förbättring noterades inom området styrning och ledning och mer specifikt inom uppföljning. Årets enkät besvarades av 88% av medarbetarna.

Under året har förvaltningen varje månad haft träffar för att ta del av gemensam information och för utbyte av erfarenheter. Medarbetarna har tillsammans arbetat med en handlingsplan utifrån föregående års medarbetarindex. Bland annat finns en handfull trivselregler som ska gälla för alla på jobbet. Uppföljningen av årets resultat har diskuterats gemensamt i form av en kort analys (”back-spegeln” hur kom förvaltningen hit) samt en framåtblick (vad ska vi i förvaltningen tillsammans göra mer av).

Under några intensiva veckor i maj flyttades kontoret till evakueringslokaler i Centrumgallerian. Flytten gick väldigt bra men ännu återstår en del äldre dokument i Tjädernhuset. Det får konstateras att det har samlats många kilon dokument i Tjädernhusets lokaler och det tar lång tid att skaffa överblick och att fatta beslut om vad som ska slängas och vad som ska arkiveras.

Pandemin har lett till viss oro men sjuktalen för perioden visar ungefär desamma som 2019 med en något ökad sjukfrånvaro för män under våren. I samband med direktiven som Region Dalarna lämnade i november beslutade cirka 25 % av medarbetarna att fortsätta arbeta på distans som åtgärd för att bidra med minskad smittspridning i samhället.

Hållbar utveckling
Förvaltningens bidrag för att främja hållbar utveckling är flera, Bland annat bidrar förvaltningens månatliga uppföljningar av verksamheternas ekonomiska utfall med att hålla fokus på ekonomin så att eventuell obalans analyseras och justeras. De beslutade effektiviseringsuppdragen har i stort löpt enligt plan men vi vill också lyfta att försäljningen av Klosterhallen i Långshyttan kan bli en utmaning.

I början av året presenterades kommunens första lokalförsörjningsplan för 2020-2024 och tillstyrktes av samtliga förvaltningar och nämnder. Under hösten antogs en reviderad lokalförsörjningsplan för 2021-2025.

Förslag till en reviderad lokalpolicy i Hedemora kommun har tagits fram och behandlas nämnden. Den politiska beslutsprocessen fortsätter för att slutligen antas av kommunfullmäktige. Den reviderade lokalpolicyn har anpassats till kommunstyrelsens beslut den 2 juni om samordnad fastighetsförvaltning. Beslutet innebär att parallella organisationer för lokaler upphör. Framåt är det kommunägda bolaget, Kommunfastigheter som har lokalansvaret för samtliga kommunala verksamhetslokaler.

Under året har 4 nya E-tjänster införts. Den mellan-kommunala och mer komplicerade E-plattformen för skolskjuts har kommit igång och inom Hedemora finns nu en styrgrupp bildad för att stödja detta utvecklingsarbete.
Förvaltningen har arbetat intensivt för att komma till rätta med tidigare tillsynsskuld inom livsmedelsområdet. Till följd av den pågående pandemin har främst tillsyn till de kommunala köken fått flyttas framåt.

I slutet av året påbörjades effektiviseringen av belysningen i kommunens sporthallar. Effektiviseringen innebär att kommunens bokningssystem styr tändningen och släckningen av belysningen i sporthallarna. Detta leder till arbetsresor inom driften för denna typ av arbetsinsatser försvinner samtidigt som belysningen enbart är tänd för tid som bokats av kund/förening.

När det gäller översyn av lokala trafikföreskrifter har arbetet startat under hösten. Översynen ska leda till att föreskrifterna är aktuella och att det råder god ordning och reda så att det leder till ökad rättssäkerhet.

Antalet resor i tjänsten har minskat som en följd av pandemin. Fler möten har skett digitalt via Skype, Teams och Zoom. Även antalet digitala utbildningar inom förvaltningens verksamheter har blivit fler under året.

Naturens och miljöns betydelse för Hedemoraborna genomsyras i årets nomineringar till miljöstipendium. De som nominerats av kommuninvånarna lyfts fram för sina insatser för att andra människor ska ges möjlighet att njuta av naturen. Årets miljöstipendium tilldelades Vasaloppsklubben och Anja Hedqvist.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta organet inom Hedemora kommun och dess bolag. Fullmäktige består av 39 ledamöter enligt nedanstående mandatfördelning för perioden 2019–2022.

Parti	*Mandat*
Arbetarpartiet socialdemokraterna	12
Moderaterna	7
Centerpartiet	6
Kommunlistan	5
Sverigedemokraterna	4
Vänsterpartiet	2
Miljöpartiet De Gröna	1
Liberalerna	1
Kristdemokraterna	1

2.5.2 Struktur för styrning av den kommunala koncernen

Kommunen utövar styrning av de kommunala bolagen dels genom ägardirektiv och dels genom att förtroendevalda sitter med i bolagens styrelser. Någon samordning i övrigt sker inte mellan kommunen och de kommunala bolagen, vilket naturligtvis vore önskvärt.

Historiskt har inte kommunen och dess kommunala bolag haft varken gemensamma mål eller gemensam budget. Däremot sker en uppföljning av kommunens och koncernens resultat samlat två gånger per år, i delårsrapport och i årsredovisningen. Nytt från 2020 är att bolagens måluppfyllelse ingår i den koncernövergripande sammanställningen av målen.

2.5.3 Kommunens styrmodell

Hedemora kommun har en styrmodell för att förenkla, förbättra och tydliggöra arbetet med planering, åtgärder, uppföljning och analys. Målet är att förbättra och utveckla kommunens verksamheter i en hållbar riktning med syftet att ge våra invånare bra service av hög kvalitet. Styrmodellen används som ett redskap för att belysa vad alla tillsammans behöver förändra och utveckla för ett bättre Hedemora för våra invånare. Det handlar om vad vi vill, vad vi har och hur vi gör. Till grund för kommunens budget ligger kommunfullmäktiges vision och övergripande mål. Varje nämnds och förvaltningars arbete ska vara kopplat till visionen, de övergripande målen och de fyra styrperspektiven (invånare, ekonomi, medarbetare och hållbar utveckling) som ska genomsyra kommunens verksamheter.

2.5.4 Kommunens vision

Hedemoras visionsarbete kallar vi ”Hållbara Hedemora”. Det är ett långsiktigt utvecklingsarbete som fokuserar på vad vi tillsammans ska sträva mot.

De övergripande målen belyser vad vi vill åstadkomma och utveckla i Hedemora kommun. Kommunstyrelsen har inga egna mål utan arbetar mot de övergripande målen för kommunfullmäktige.

Till målen är nyckeltal knutna som belyser vad vi behöver prioritera för att utveckla Hedemora. Med hjälp av nyckeltalen kan vi mäta vårt arbete för att uppnå målen. Nyckeltalen är framtagna utifrån en analys av viktiga förbättringsområden. I Hedemora kommun jobbar vi med ständiga förbättringar och lyfter därför i huvudsak de områden där vi vill se en positiv utveckling och förändring. Djupare beskrivningar av nyckeltalen knutna till varje mål beskrivs i Mål och budget 2020.

Nyckeltalen har enheterna i de olika förvaltningarna arbetat med inom ramen för aktivitetsplanerna som alltså beskriver *hur* enheterna ska arbeta för att uppnå *vad* politiken vill åstadkomma för invånarna.

Hedemora är en välkomnande och hållbar kommun

Hedemora kommun ska uppfattas som en välkomnande kommun, både att bo och verka i.

Vi arbetar för en hållbar samhällsutveckling där kreativitet och nya idéer ger riktning mot framtiden.

I Hedemora kommun genomsyrar hållbar utveckling all verksamhet och långsiktig planering.

2.5.5 Kommunens sex övergripande mål samt fyra styrperspektiv

Kommunen har fastställt sex övergripande mål för år 2020. Dessa framgår nedan. Från och med 2021 ingår mål 5 i mål 4 och kommunen har därmed minskat till 5 övergripande mål.

1. I Hedemora lever kvinnor, män, flickor och pojkar ett bra liv i en levande kommun där människor och näringsliv utvecklas
2. Hedemora kommun har god ekonomisk hushållning som ger utrymme för investeringar
3. Hedemora kommun är en attraktiv arbetsgivare
4. Hedemora är jämställt, jämlikt och hälsan är god
5. I Hedemora är människor inkluderade och samhället fritt från rasism
6. Hedemora är en klimatsmart och miljövänlig kommun

De fyra styrperspektiven framgår av bilden till höger. Kommunens styr-Perspektiv är invånare, hållbar utveckling, ekonomi och medarbetare.

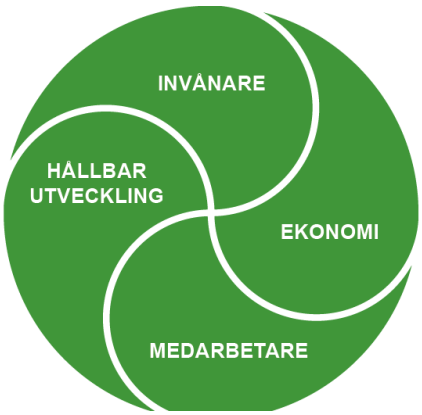

2.5.6 Modell för uppföljning av kommunens mål

Hedemora kommun erbjuder en bred och omfattande verksamhet till våra invånare. De största områdena är vård, skola och omsorg. Varje dag sker det tusentals möten mellan invånare och medarbetare inom de olika verksamheterna. Vi vill uppnå bra resultat för såväl dagens och morgondagens boende, elever, klienter, brukare, kunder, näringsliv och besökare med flera.

En sund kommunal ekonomi ska också präglas av god ekonomisk hushållning med ett visst överskott som kan utgöra grunden för pågående och kommande investeringar för en hållbar kommun som tar ansvar för framtida generationer.

Med hjälp av sex kommunövergripande mål, fyra styrperspektiv (invånare, ekonomi, medarbetare och hållbar utveckling), sex nämndsmål och totalt 50 nyckeltal följer vi upp hela kommunens arbete. Till detta tillkommer även de kommunala bolagens nyckeltal.

För att få en samlad bild av utvecklingen analyserar vi måluppfyllelse av kommunfullmäktiges, nämndernas, och de kommunala bolagens nyckeltal. Detta gör vi så långt som möjligt uppdelat på kön, jämförelser både med Dalarna och riket och trenden från föregående år.

Till hjälp använder vi oss av symboler. För att bedöma resultatet i relation till vilket målvärde vi önskat uppnå, använder vi oss av grön, gul och röd färg i kombination med ansiktsuttryck. Ibland är det små marginaler men vi har valt att göra bedömningen genomgående på samma sätt. För att bedöma resultatet i jämförelse med föregående år använder vi oss av fyllda pilar och i jämförelse med andra (Dalarna och riket) använder vi oss av ofyllda pilar.

Av praktiska skäl var brytdatum för avläsning av nyckeltal den 15 januari 2021. När denna rapport publiceras kan därför vissa nyckeltal ha siffror som är äldre än den aktuella nationella statistiken. Detta är av ringa betydelse då styrmodellen syftar till att åstadkomma långsiktig förbättring, inte kortsiktiga resultat i mätningarna.

FÖRKLARING AV SYMBOLER

RESULTAT		JÄMFÖRELSE MED FÖREGÅENDE ÅR		JÄMFÖRELSE MED ANDRA	
Bättre än det vi ville uppnå	☺	Bättre i jämförelse	↗	Bättre i jämförelse	⇗
Sämre än det vi ville uppnå	☹	Sämre i jämförelse	↘	Sämre i jämförelse	⇘

2.5.7 Övergripande bedömning av mål för 2020

Nedan beskrivs en sammanställning över resultatet i jämförelse med föregående år för kommunfullmäktiges samt nämndernas mål. I årets uppföljning av målen ser vi att av de 41 nyckeltal som går att följa upp är enbart 12 uppfyllda. I Hedemora har kommunfullmäktige valt ut de områden som man är som svagast på och valt att följa de nyckeltalen. Varje kommuns kommunfullmäktige bestämmer själv vilken ambitionsnivå den ska ha och i Hedemora är ambitionsnivån hög. Målarbetet är ett stort arbete där man jobbar för att uppnå långsiktiga, hållbara kvalitetsförbättringar i kommunens alla verksamheter.

Detaljerade sammanställningar och beskrivningar för kommunens nyckeltal redovisas under kapitel 4 i årsredovisningen. Uppfyllelsen av de kommunala bolagens nyckeltal ingår i sammanställningen nedan men detaljerna kring dem går vi inte in på mer i denna rapport. Dem kan man läsa om i respektive bolags årsredovisning.

Måluppfyllelse kommunen

Mål	Nyckeltal som går att följa	Uppfyllda nyckeltal	% måluppfyllelse
Övergripande	**22**	**7**	**32%**
Mål 1	7	*0*	*0%*
Mål 2	3	*3*	*100%*
Mål 3	4	*1*	*25%*
Mål 4	1	*1*	*100%*
Mål 5	3	*2*	*67%*
Mål 6	4	*0*	*0%*
Bildningsnämnden	**6**	**1**	**17%**
Mål 1	2	*1*	*50%*
Mål 2	4	*0*	*0%*
Omsorgsnämnden	**10**	**2**	**20%**
Mål 1	*6*	*1*	*17%*
Mål 2	*3*	*1*	*33%*
Mål 3	*1*	*0*	*0%*
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	**3**	**2**	**67%**
Mål 1	*3*	*2*	*67%*
Summa samtliga nyckeltal	***41***	***12***	**29%**

Måluppfyllelse kommunkoncernen

Mål	Nyckeltal som går att följa	Uppfyllda nyckeltal	% måluppfyllelse
Övergripande	22	7	32%
Bildningsnämnden	6	1	17%
Omsorgsnämnden	10	2	20%
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	3	2	67%
Summa kommunen	***41***	***12***	**29%**
Hedemora Energi	3	2	67%
Hedemora Näringsliv	10	7	*70%*
Hedemora Bostäder / Hedemora kommunfastigheter	*10*	*7*	*70%*
Summa bolagen	**23**	**16**	**70%**
SUMMA KOMMUNKONCERNEN	***64***	***28***	**44%**

2.5.8 Ekonomiska ramar

Planering innan budgetåret

Budgetarbetet baseras på att ekonomiavdelningen presenterar förslag till ram att fördela. Som utgångspunkt för detta ligger befolkningsprognos, skatteberäkningar baserade på SKRs beräkningsmodell, avskrivningsbehov, finansiella intäkter och kostnader samt pensionsberäkningar. Som grund ligger även ett av kommunfullmäktige fastställt överskottsmål. Detta mål har under de senaste åren satts till 1%.

Uppföljning under budgetåret

Kommunen har under året lämnat 4 officiella ekonomiska rapporter som inkluderat prognoser. Rapporterna har lämnats per 2019-03-31, 2019-08-31 (delårsrapport), 2019-10-31 samt bokslut 2019-12-31. Arbetet med dessa uppföljningar har skett i dialog med förvaltningar och kommunens ekonomiavdelning.

Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Delårsbokslutet beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i början av oktober.

2.5.9 Bokslut och redovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

2.5.10 Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktpliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram av enheterna, då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid större avvikelse kallas nämnd/styrelse in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Särskilda uppföljningar har under året skett med bildningsnämnden och omsorgsnämnden. För båda nämnderna handlade det om ett stort prognostiserat underskott. Efter dialog beslutades att nämnderna skulle vidta åtgärder efter ett effektiviseringsprogram som utarbetades. Samtidigt bestämdes att nämnderna skulle avrapportera läget vad gäller såväl genomförda som ej genomförda åtgärder enligt effektiviseringsprogrammet.

2.5.11 Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll som gäller för kommunen. För bolagen saknas en sådan uppföljning utan kontrollen upprätthålls endast genom ägardirektiv.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 God ekonomisk hushållning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hedemora kommunkoncern och Hedemora kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

2.6.2 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige ska årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, fastställa kommunens mål för en god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen formuleras på koncernnivå, finansieringsnivå samt på verksamhetsnivå. I Hedemora baseras dessa mål på sex huvudområden.

Strukturen och processerna för målstyrning i Hedemora kommun beskrivs i avsnittet ”2.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten”.

Hedemora kommun har i praktiken endast formulerat mål för själva kommunen, medan att fastställa mål för kommun-koncernen får ses som ett utvecklingsmål i sig. Med hänsyn till den nya lagen ”Kommunal bokförings- och redovisningslag” så blir detta mål påtagligt inför 2022 års budgetarbete, såväl för att uppfylla lagens krav som för kommunen behov av förbättrad koncernstyrning.

2.6.3 Uppföljning av kommunens finansiella mål

Av kommunens övergripande mål finns ett finansiellt mål - **Hedemora kommun har god ekonomisk hushållning som ger utrymme för investeringar**”. Detta mål mäts med tre nyckeltal, där även måluppfyllnad kommenteras. Se kapitel 4.2. av årsredovisningen. Alla finansiella mål har uppnåtts för 2020.

Mål	Utfall	Mål	Klarat målet
1. Nettokostnad som andel av skatt och generella statsbidrag (%)	96,8%	99,0%	Ja
2. Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	17,8%	14,0%	Ja
3. Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidra	3,5%	1,0%	Ja

2.6.4 Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Kommunen redovisade utfall för året är ett positivt resultat om +35,2 mkr. Resultatet föregående år var -4,4 mkr.

Jämfört med samma period föregående år har skatter och statsbidrag ökat med 34,5 mkr och nämndernas nettokostnader minskat med 5,1 mkr. Detta medför att nyckeltalet verksamhetens kostnader i förhållande till skatter och statsbidrag förbättrats från 99,5% till 96,8%.

Sammanställning, nämnder

mkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse
Kommunrevisionen	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Valnämnden	-0,4	0,0	0,0	0,0
Överförmyndaren	-2,6	-2,7	-2,5	0,2
Kommunstyrelsen	-71,9	-70,2	-73,3	-3,1
Bildningsnämnden	-416,0	-420,0	-419,2	0,8
Omsorgsnämnden	-426,0	-419,5	-415,2	4,2
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-54,9	-56,7	-52,1	4,6
Summa nettokostnader	**-972,7**	**-970,0**	**-963,3**	**6,7**
Skatteintäkter	703,1	706,1	693,5	-12,6
Generella bidrag och utjämning	264,0	278,4	308,1	29,7
Finansiella intäkter	10,0	7,8	5,2	-2,6
Finansiella kostnader	-0,5	-0,1	-0,1	0,0
Gemensamma kostnader	-8,4	-11,9	-8,2	3,7
Årets resultat	**-4,4**	**10,4**	**35,2**	**24,8**

2.6.5 Budgetföljsamhet

En del i att förstå årets resultat men också för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är att utvärdera budgetföljsamheten.

För Hedemora kommunkoncern redovisas ingen budget. Därför görs i denna årsredovisning endast en uppföljning vad gäller kommunens prognosarbete.

Hedemora kommun har budgeterat ett resultatöverskott på +10,4 mkr för 2020. Utfallet för året är +35,2 mkr, vilket innebär ett resultat som är +24,8 mkr bättre än budget. Nedan visas prognosavvikelser för de tre rapporter som lämnats under året. Dessa kan jämföras med den högra kolumnen som visar verkligt utfall för året.

mkr	Bedömd prognosavvikelse under året			Slutligt
	Prognos 2020-03-31	Delårsrapport 2020-08-31	Prognos 2020-10-31	utfall 2020-12-31
Kommunrevisionen	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndaren	0,0	0,0	0,1	0,2
Kommunstyrelsen	-0,9	-3,9	-2,2	-3,1
Bildningsnämnden	-2,3	-2,2	-2,3	0,8
Omsorgsnämnden	-19,1	-22,4	-11,6	4,2
Miljö- o samhällsbyggnadsnämnden	-0,1	-0,2	0,7	4,6
Finansförvaltningen	-6,5	16,1	13,9	18,1
Summa avvikelse mot budget	**-28,9**	**-12,6**	**-1,4**	**24,8**

Covid-19 pandemin har påverkat nämndernas och förvaltningars prognosarbete under året och det har visat sig vara svårt att göra träffsäkra prognoser under året. Kommunstyrelsens, bildningsnämndens, och finansförvaltningens prognoser har varit relativt träffsäkra. Den största avvikelsen från prognos är från omsorgsnämnden och beror till övervägande del på stora coronarelaterade statsbidrag från staten. Även miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har ett större överskott än väntat till följd av låga kostnader för snöröjning innan årsskiftet samt lägre kostnader för kollektivtrafiken tack vare pandemin.

De slutsatser som kan dras av ovanstående är att nämndernas och förvaltningarnas prognosarbete under året har varit mycket bra. De två stora nämnderna, Bildningsnämnden och Omsorgsnämnden, flaggade redan i mars för att budgeten inte skulle kunna hållas, trots beräknad effekt av större besparingsåtgärder. Som framgår ovan så hamnade utfallet för året helt i linje med lämnade prognoser under året.

Finansförvaltningens överskott förklaras enligt följande:

Finansförvaltningen	Bokslut 2019	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse
Skatteintäkter	703,1	706,1	693,5	-12,6
Generella bidrag och utjämning	264,0	278,4	308,1	29,7
Finansiella intäkter	10,0	7,8	5,2	-2,6
Finansiella kostnader	-0,5	-0,1	-0,1	0,0
Gemensamma kostnader	-8,4	-11,9	-8,2	3,7
	968,3	**980,3**	**998,5**	**18,1**

Finansförvaltningen redovisar för 2020 ett resultat på 998,5 mkr, vilket är 18,1 mkr bättre än budget.

- **Skatteintäkter** har ett utfall som är -12,6 mkr sämre än budget. Detta beror på intäktsbortfall när arbetslösheten steg.
- **Generella bidrag och utjämning.** Här ingår inkomstutjämning, kostnadsutjämning, bidrag för LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift, mm. Orsaken till överskottet på 29,7 mkr är de extra generella statsbidragen från staten på 29 mkr.
- **Finansiella intäkter** har intäkter på 5,2 mkr, vilket är -2,6 mkr lägre än budget. Underskottet förklaras av att kommunen budgeterat för att få utdelning från bolagen men ingen utdelning har beslutats.
- **Gemensamma kostnader.** Här redovisas en del för kommunen övergripande kostnader, vilket huvudsakligen består av ej utfördelade pensionskostnader, mm. Utfallet är 3,7 mkr bättre än budget. Det största genomslaget får pensionsutbetalningar som intjänats innan 1998 och som inte är skuldredovisad i kommunens bokföring. Den partiella inlösen som kommunen gjorde i två omgångar 2015 och 2016 medför nu betydligt lägre kostnader för kommunen under kommande år.

2.6.6 Ekonomisk ställning, likviditet och eget kapital

Kommunen ekonomiska ställning redovisas i Balansräkning i kapitel 3. Balansräkningen har en omslutning på 512,8 mkr per 2020-12-31.

Kommunen har ett koncernkonto. I redovisningen tas hela behållningen på koncernkontot upp som en tillgång medan bolagens behållning redovisas som en kortfristig skuld.

Kommunens likvida medel uppgår till 211,9 mkr per 2020-12-31. Kommunen har inga upptagna lån och har förbättrat sin likviditet med cirka 43 mkr jämfört med föregående år.

Kommunens egna kapital uppgår till 243,0 mkr vilket innebär en soliditet inklusive pensionsförpliktelser på 18%. Soliditet är ett mått på kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Måttet har förbättrats under senare år, men kommunen arbetar för att nå en högre soliditet.

2.6.7 Pensionsskuld och pensionskostnader

Hedemora kommun har per 2020-12-31 en total pensionsskuld på 193,0 mkr Pensionsåtagandet redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att en mindre del redovisas som avsättning i balansräkningen och en större del utanför balansräkningen, som en ansvarsförbindelse. Det som redovisas utanför balansräkningen är intjänat före 1998. Pensionsåtagande har minskat kraftigt genom kommunen gjort en så kallad partiell inlösen av pensioner med ca 300 mkr under 2015 och 2016.

Pensionsrättigheter från och med 1998 betalas ut för individuell placering i mars månad året efter intjänandeåret. Som framgår av balansräkningen så har pensionsskulden minskat med 0,8 mkr jämfört med 2019 och prognosen är att pensionsförpliktelser och ansvarsförbindelse minskar med 8,9 mkr nästa år.

Särskilda ålderspensioner, löneandelar över 7,5 basbelopp samt efterlevandepensioner, finns upptaget dels som avsättning enligt RIPS samt dels som överskottsfond hos KPA.

Pensionsskuld 2020-12-31

mkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021
Ansvarsförbindelse	124,4	122,3	116,2
Avsatt till pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	9,4	10,1	9,3
Upplupna kostnader	22,2	22,9	22,7
Löneskatt, 24,26%	37,8	37,7	36,0
Summa skuld	**193,8**	**193,0**	**184,1**

Kommunens pensionskostnader för 2019 och 2020 framgår nedan. Dessutom redovisas en prognos för 2021. Förändringen av pensionskostnaden jämfört med tidigare lämnade prognoser kan till största delen förklaras med lägre pensionspremie, främst beroende på att flera anställda har slutat.

Pensionskostnader 2020-12-31

mkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021
Förändring av pensionsavsättning	-0,2	0,5	-1,0
Pensionsutbetalningar	9,2	9,1	8,4
Premier	29,3	24,0	24,7
Finansiell kostnad	0,3	0,2	0,2
Löneskatt, 24,26%	0,1	8,2	7,8
Summa skuld	**38,7**	**42,1**	**40,0**

2.6.8 Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser

Kommunens borgensförbindelser uppgår till 1010,2 mkr. Kommunen har inte behövt infria några borgensåtaganden under senare år.

Leasingåtaganden är klassificerade som operationell leasing. Det bör noteras att de flesta leasingkontrakten är avvecklade.

2.6.9 Känslighetsanalys

Hedemora kommunkoncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Hedemora kommunkoncern mkr	Bokslut 2020	Effekt mkr
Skatteintäkter ökar med 1%	693,5	6,9
Generella bidrag och utjämning ökar med 1%	308,1	3,1
Verksamhetens kostnader ökar med 1%	-1168,0	-11,7
Personalkostnader ökar med 2%	-716,6	-14,3
Räntehöjning 1% på långfristiga lån	0,7	0,0

2.6.10 Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning, resultat och ekonomisk ställning

Utfallet för 2020 är mycket starkt och en klar förbättring från de svaga resultaten de senaste åren. Resultatförbättringen beror delvis på pandemieffekter men till lika stor del på det effektiviseringsarbete som genomförts. Soliditeten ligger på 18%, vilket är lägre än rikssnittet. Givet framtida investeringsbehov kommer soliditeten pressas nedåt kommande år. En plan för att möta koncernens kommande investeringsbehov kommer tas fram under 2021.

Problemet är att intäkterna ökar i långsammare takt än kostnaderna. Gapet växer! Kostnaderna måste därför anpassas till de nya förutsättningarna och kommunen kommer vara i behov av att löpande jobba med effektiviseringar.

2.7 Balanskravsresultat

För år 2020 redovisar kommunen ett balanskravsresultat på 34,2 mkr. Detta innebär att kommunen återställer de samlade underskotten från tidigare år.

Kommunen har genomfört ett stort antal åtgärder för att förbättra kommunens ekonomiska situation. Effektiviserings- och sparåtgärder kommunicerades i början av september 2019 och åtgärderna bedömdes medföra kostnadssänkningar på 60-70 mkr per år under åren 2020 – 2022. Utöver detta har arbete inletts kring samarbete med andra kommuner, översyn har initierats om kommunens bolagsstruktur och olika digitaliseringsprojekt pågår, allt i syfte att sänka kommunens kostnadsläge.

mkr	Bokslut 2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	35,2
Realisationsvinster	-1,0
Realisationsförluster	0,0
Årets balanskravsresultat	**34,2**
Synnerliga skäl [1)]	0,0
Årets balanskravsresultat	**34,2**
Balanskravsunderskott från tidigare år	-9,5
Balanskravsresultat att reglera	**0,0**

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala servicen. Förväntningarna på den kommunala verksamheten från kommuninvånarna, avseende tillgänglighet, tekniska lösningar och individanpassade lösningar har ökat och kommer att öka. Detta ställer krav såväl på arbetsmiljö och rekrytering som vidareutbildningsmöjligheter.

2.8.1 Personalpolitik

Hedemora kommun arbetar systematiskt med att öka personalens välbefinnande. Eftersom det är dyrt att rekrytera och utbilda nyanställda i många yrkeskategorier, i kombination med att flera yrkeskategorier är bristyrken, satsar Hedemora på att tillhandahålla en attraktiv arbetsmiljö för sina anställda. En attraktiv arbetsmiljö är en miljö som enligt den arbetsmiljöpolicy som gäller hela den kommunala koncernen kännetecknas av trivsel, ansvarstagande, kreativitet och utveckling. Medarbetarna ska få möjlighet att påverka förutsättningarna för sitt arbete. Stressrelaterade situationer på arbetsplatsen ska reduceras både till antal och längd. Det senare är inte minst viktigt för att göra omsorgsarbeten till attraktiva anställningar. Arbetsmiljön är en betydelsefull faktor för att kommunen ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och för att möjliggöra en minskad sjukfrånvaro.

En konkret åtgärd som kommunen infört är att alla tillsvidareanställda ska ha rätt till heltid. Beslut om en sådan rättighet har fattats av kommunfullmäktige. Deltid är dock en möjlighet för den som önskar. Rätt till heltid för alla infördes utifrån ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv samt som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare. Andelen deltidsanställda i kommunen fortsätter att minska och sysselsättningsgraden fortsätter att öka, vilket kan delvis förklaras med det stora heltidsprojektet som infördes 2017. Nu gäller att heltidsarbete är norm.

En annan viktig del av Hedemoras personalpolitik, som gäller hela den kommunala koncernen, är arbetet med likabehandling och jämställdhet, detta såväl i ett internt som externt perspektiv. Kvinnor och män ska behandlas lika såväl som arbetstagare som avnämare av kommunal service. Vidare syftar likabehandlingsarbetet till att kvinnor och män ska ha lika lön för lika arbete och att båda könen ska ha samma förutsättningar till chefskap.

2.8.2 Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Antalet anställda inom kommunen är relativt oförändrat men kommer att minska i viss omfattning genom det stora effektiviseringsprogram som kommunen arbetat med sedan 2019. Dessutom bör noteras att kommunens olika förvaltningar har relativt många vakanser och en stor andel vikarier sina verksamheter.

Hedemora kommun har särskilt i vård- och omsorgsverksamheten stora rekryteringsbehov. I takt med ökade krav i kombination med stora pensionsavgångar och att andelen äldre kommuninvånare ökar kommer många nya medarbetare att behöva rekryteras de kommande åren. Särskilt utmanande är det att rekrytera undersköterskor och sjuksköterskor till omsorgsverksamheten, som generellt sett är bristyrken. Även inom skolan är det svårt att rekrytera framförallt behörig personal.

2.8.3 Sjukfrånvaro

De senaste åren har sjukfrånvaron varit i en sjunkande trend trots stora omorganisationer 2018-2019 och det finns många vakanser. Ökningen av den kortvariga sjukfrånvaron under 2020 beror sannolikt på pandemin.

2.8.4 Kompetensutveckling

Struktur eller övergripande uppföljning/sammanställning saknas inom kommunen. Kompetensutveckling på individnivå kan dock följas upp vid medarbetarsamtal och läggs även in i systemet WinLAS, som togs i drift under 2020.

2.8.5 Kommunens medarbetare

	2017	2018	2019	2020
Antal anställda	1 403	1 372	1 331	1 334
varav tillsvidareanställda	1 107	1 130	1 087	1 087
Könsfördelning:				
Kvinnor	79,5%	79,5%	79,6%	77,9%
Män	20,5%	20,5%	20,4%	22,1%
Årsarbetare omräknat till heltid:				
Tillsvidareanställda	1 078	1110	1071	1 069
varav *kvinnor*	888	900	874	862
män	190	211	197	208
Visstidsanställda	271	242	236	230
varav *kvinnor*	189	174	166	152
män	81	68	70	78
Deltidsarbete:				
Kvinnor	12,0%	7,8%	8,9%	7,3%
Män	11,1%	6,8%	8,9%	7,8%
Sysselsättningsgrad	96,3%	97,5%	98,2%	98,2%
varav *kvinnor*	96,7%	97,6%	98,2%	97,5%
män	95,1%	97,0%	98,3%	97,1%
Medellön:				
Tillsvidareanställda	28 731 kr	29 342 kr	29 455 kr	30 430 kr
varav *kvinnor*	28 495 kr	29 186 kr	29 324 kr	30 308 kr
män	29 850 kr	30 027 kr	30 022 kr	30 947 kr
Ohälsotal, sjukfrånvaro:				
Total sjukfrånvaro	**8.2%**	**7,5%**	**7,0%**	**8,5%**
varav *kvinnor*	8,9%	8,1%	7,6%	9,5%
män	5,7%	5,6%	5,2%	5,5%
Långtidsfrånvaro fr.o.m. dag 60	52,1%	44,1%	38,5%	30,8%
varav *kvinnor*	53,2%	43,0%	37,7%	31,3%
män	45,9%	49,1%	41,9%	27,8%
0-29 år	4,9%	5,3%	5,7%	7,5%
30-49 år	7,6%	6,5%	6,9%	7,9%
50- år	9,3%	7,9%	7,4%	9,3%

2.9 Förväntad utveckling

Hedemora kommunkoncern har flera utmaningar som väntar. Befolkningen minskar och blir äldre samtidigt som kommunens står inför stora investeringar i t.ex. VA-nät och lokaler. Kommunen är därför i behov av mer strategiska förändringar.

Bedömningen är att kommunen kommer att ligga kvar på samma nivå de närmaste åren såväl vad gäller befolkningsstruktur som ekonomiska utmaningar. Kommunen måste komma till rätta med problem inom omsorgen, framför allt placeringar av barn och unga samt missbrukare. Ersättnings för försörjningsstöd ligger också högt. Kostnaden för skolverksamheten är hög medan skolresultaten är låga jämfört med rikets kommuner.

En översyn av koncernstrukturen inleddes under 2019 och har fortsatt under 2020. Företrädare för kommun och kommunala bolag har t.ex. arbetat tillsammans för att samordna kommunens fastighetsförvaltningsorganisationer till en. Förändringen planeras träda i kraft 1 april 2021 men inga slutgiltiga beslut är fattade ännu. En diskussion om att ta in Hedemora Näringsliv AB i kommunal förvaltning istället för bolagsform har även diskuterats. Beslut väntas våren 2021.

Det förekommer även diskussioner med andra kommuner om samarbeten. Det mest konkreta i dagsläget är ett tänkt samarbete för myndighetsdelen inom Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden där diskussioner förs med Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning med bas i Avesta. Beslut väntas våren 2021.

Kommunens förvaltningshus Tjädern är under ombyggnation och förväntas bli färdigt mot slutet av 2021. Detta kommer innebära högre lokalkostnader 2022 när verksamheterna flyttar in i de nya lokalerna.

Under 2020 har regeringen aviserat extra pengar till regioner och kommuner i form av så kallade ”välfärdsmiljarder”. Trots detta är det dock viktigt att poängtera att effektiveringsarbete och arbetet med strategiska förändringar måste fortgå.

Resultatbudget för 2021 redovisas nedan. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt pensionskostnader baseras på faktiska beräkningar och prognoser utifrån kända fakta i oktober 2020. Som grund för detta ligger prognoser och beräkningar bland annat från SKR och Skandia. Budgeterat resultat år 2021 uppgår till +10,2 mkr.

Nettobelopp, mkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunrevisionen	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Valnämnden	-0,4	0,0	0,0	-1,0	0,0
Överförmyndaren	-2,6	-2,5	-2,8	-2,8	-2,8
Kommunstyrelsen	-71,9	-73,3	-73,2	-74,0	-75,3
Bildningsnämnden	-416,0	-419,2	-435,0	-439,3	-447,2
Omsorgsnämnden	-426,0	-415,2	-437,7	-442,0	-449,9
Miljö- o samhällsbyggnadsnämnden	-54,9	-52,1	-52,5	-53,1	-54,0
Summa nämnder	**-972,6**	**-963,3**	**-1 002,1**	**-1 013,1**	**-1 030,1**
Skatteintäkter	703,1	693,5	697,5	722,3	750,6
Generella bidrag och utjämning	264,0	308,1	320,1	308,0	297,0
Finansnetto	9,5	5,1	4,8	5,0	5,0
Gemensamma kostnader	-8,4	-8,2	-9,9	-9,9	-9,9
Avsatt för oförutsedda kostnader			-0,2	-2,0	-2,0
Årets resultat	**-4,4**	**35,2**	**10,2**	**10,3**	**10,6**

3. Ekonomisk redovisning

3.1 Resultaträkning

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern 2019	Hedemora kommunkoncern 2020	Hedemora kommun 2019	Hedemora kommun 2020
Verksamhetens intäkter	1	454,2	440,5	212,4	215,1
Verksamhetens kostnader	2	-1 324,3	-1 312,5	-1 171,3	-1 168,0
Avskrivningar	3	-89,6	-84,2	-22,1	-16,4
Verksamhetens nettokostnader		**-959,7**	**-956,2**	**-981,0**	**-969,2**
Skatteintäkter	4	703,1	693,5	703,1	693,5
Generella statsbidrag och utjämning	5	264,0	308,1	264,0	308,1
Verksamhetens resultat		**7,4**	**45,3**	**-13,9**	**32,3**
Finansiella intäkter	6	2,2	3,4	10,0	3,2
Finansiella kostnader	7	-4,8	-7,4	-0,5	-0,4
Resultat efter finansiella poster		**4,8**	**41,3**	**-4,4**	**35,1**
Jämförelsestörande poster	9				
Skatter/Bokslutsdispositioner	10	-3,7	-2,8	0,0	0,0
Årets resultat	11	**1,1**	**38,5**	**-4,4**	**35,2**

3.2 Balansräkning

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern 2019-12-31	Hedemora kommunkoncern 2020-12-31	Hedemora kommun 2019-12-31	Hedemora kommun 2020-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar		1 427,5	1 510,1	173,8	163,1
mark, byggnader och tekniska anläggningar	*11*	*709,0*	*730,1*	*115,5*	*126,1*
maskiner och inventarier	*12*	*676,3*	*670,6*	*41,7*	*30,1*
pågående nyinvesteringar	*13*	*42,1*	*109,3*	*16,6*	*6,9*
Finansiella anläggningstillgångar	14	10,0	7,5	56,5	54,2
Summa anläggningstillgångar		**1 437,4**	**1 517,6**	**230,4**	**217,3**
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringsfastigheter	15	11,4	11,5	1,2	0,7
Fordringar	16	102,4	118,4	76,8	82,9
Kassa och bank	17	168,1	211,9	168,0	211,9
Summa omsättningstillgångar		**281,9**	**341,7**	**246,0**	**295,5**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 719,4**	**1 859,4**	**476,4**	**512,8**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18	439,0	436,2	212,4	207,9
Årets resultat		7,0	38,5	-4,4	35,2
Summa eget kapital		**446,0**	**474,7**	**208,0**	**243,0**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	19	15,1	15,7	11,7	12,6
Andra avsättningar	20	49,2	67,4	0,0	0,0
Summa avsättningar		**64,3**	**83,1**	**11,7**	**12,6**
Skulder					
Långfristiga skulder	21	966,3	1 015,8	0,8	0,7
Kortfristiga skulder	22	242,8	285,6	255,9	256,4
Summa skulder		**1 209,1**	**1 301,5**	**256,7**	**257,1**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**1 719,4**	**1 859,3**	**476,4**	**512,8**
Panter och ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse pensioner	23	154,6	152,0	154,6	152,0
Borgensåtaganden	24	0,9	0,0	967,9	1 010,2

3.3 Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern 2019	Hedemora kommunkoncern 2020	Hedemora kommun 2019	Hedemora kommun 2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat efter finansiella poster	10	10,4	41,4	-4,4	35,2
Justering för av- och nedskrivningar	5	89,9	40,1	22,1	16,4
Justering för förändring avsättning		0,0	0,9	0,1	0,9
Justering för realisationsförlust/vinst		-2,5	-1,0	-2,5	-1,0
Övriga justeringar/justeringar som inte ingår i kassaflödet		-5,6	43,5	-2,7	0,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**92,2**	**124,8**	**12,6**	**52,3**
Ökning(-)/minskning(+) förråd o expl.fastigheter		0,1	0,0	0,2	0,5
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar		-32,2	13,5	-9,1	-6,1
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder		19,2	35,6	19,5	0,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**79,3**	**173,9**	**23,2**	**47,2**
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar	11,12,13	-113,1	-180,0	-24,7	-18,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,4	13,4	4,4	13,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar	14	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,1	0,1	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-108,7**	**-166,5**	**-20,4**	**-5,5**
Finansieringsverksamhet					
Upptagna lån		25,8	44,0	0,8	0,0
Ökning(+)/minskning(-) av långfristiga skulder		-1,3	-0,1	0,0	-0,1
Ökning(-)/minskning(+) av långfristiga fordringar		-2,9	2,3	0,0	2,3
Ökning(-)/minskning(+) av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**21,6**	**46,1**	**0,8**	**2,2**
Årets kassaflöde		**-7,8**	**53,5**	**3,6**	**43,8**
Likvida medel vid årets början	18,19	**198,4**	**189,7**	**164,4**	**168,0**
Likvida medel vid årets slut	18,19	**190,6**	**243,1**	**168,0**	**211,9**

3.4 Noter

Mkr	Hedemora kommunkoncern 2019	Hedemora kommunkoncern 2020	Hedemora kommun 2019	Hedemora kommun 2020
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	244,9	229,6	13,5	12,6
Taxor och avgifter	21,6	21,1	21,6	21,1
Hyror och arrenden	14,9	14,7	14,9	14,7
Bidrag	144,5	151,9	142,7	148,2
Försäljning av verksamhet	17,2	17,3	17,2	17,3
Försäljning av anläggningstillgång	2,5	1,0	2,5	1,0
Bokfört värde anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	8,6	4,9	0,0	0,3
	454,2	**440,5**	**212,4**	**215,1**
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft	-813,8	-805,1	-722,1	-716,6
Köp av verksamhet och stödverksamhet	-177,5	-87,8	-177,5	-170,7
Lokaler	-17,3	-85,0	-75,7	-75,3
Bidrag och transfereringar	-52,2	-57,8	-58,5	-57,8
Förbrukningsinventarier och material	-82,9	-88,0	-33,9	-39,1
Övriga verksamhetskostnader	-180,6	-188,9	-103,6	-108,4
	-1 324,3	**-1 312,5**	**-1 171,3**	**-1 168,0**
Not 3 Avskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-85,1	-84,2	-17,6	-16,4
Nedskrivning av anläggningstillgångar	-4,5	0,0	-4,5	0,0
	-89,6	**-84,2**	**-22,1**	**-16,4**
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminära skatteinbetalningar	709,4	708,4	709,4	708,4
Skatteavräkning	-6,3	-14,9	-6,3	-14,9
	703,1	**693,5**	**703,1**	**693,5**
Not 5 Generella bidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	174,7	183,7	174,7	183,7
Regleringsbidrag	10,8	15,8	10,8	15,8
Kostnadsutjämning	3,8	16,2	3,8	16,2
Bidrag LSS-utjämning	25,0	18,9	25,0	18,9
Fastighetsavgift	33,7	34,7	33,7	34,7
Generella bidrag från staten	16,0	38,7	16,0	38,7
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
	264,0	**308,1**	**264,0**	**308,1**

Mkr	Hedemora kommunkoncern 2019	Hedemora kommunkoncern 2020	Hedemora kommun 2019	Hedemora kommun 2020
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	0,0	0,0	5,9	0,0
Utdelning från andra företag	1,9	0,8	1,9	0,8
Räntor, bank	0,2	0,1	0,0	0,0
Räntor, utlämnade lån	0,1	0,1	0,1	0,0
Borgensavgifter	0,0	2,3	2,1	2,3
Övrigt	0,0	0,1	0,0	0,1
	2,2	**3,4**	**10,0**	**3,2**
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader mm	-4,7	-7,3	-0,4	-0,3
Mottagaravgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	-4,8	**-7,4**	**-0,5**	**-0,4**
Not 8 Jämförelsestörande poster				
Not 9 Skatter/bokslutsdispositioner				
Skatt på årets resultat	-3,7	-2,8	0,0	0,0
	-3,7	**-2,8**	**0,0**	**0,0**
Not 10 Årets resultat	**1,1**	**38,5**	**-4,4**	**35,2**
Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning	0,3	0,6	0,3	0,3

Mkr	Hedemora kommunkoncern 2019-12-31	Hedemora kommunkoncern 2020-12-31	Hedemora kommun 2019-12-31	Hedemora kommun 2020-12-31
Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	906,0	935,9	312,5	331,9
Ackumulerade avskrivningar	-197,0	-205,8	-197,0	-205,8
Ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0		
Ackumulerade uppskrivningar	0,0	0,0		
Bokfört värde	**709,0**	**730,1**	**115,5**	**126,1**
Redovisat värde vid årets början	648,5	965,6	116,1	115,5
Investeringar	9,4	82,7	9,4	19,4
Redovisat värde av avyttringar och utranger	-7,3	-0,7	-7,3	0,0
Nedskrivningar	5,4	-39,1	5,5	**0,0**
Omklassificering	79,8	9,9	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	0,8	7,7	0,8	0,0
Avskrivningar	-27,6	-295,9	-9,0	-8,8
Redovisat värde vid årets slut	**709,0**	**730,1**	**115,5**	**126,1**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			**21,0**	**22,9**
Immateriella anl tillångar				
Not 12 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	752,1	745,3	117,5	104,8
Ackumulerade avskrivningar	-75,8	-74,7	-75,8	-74,6
Bokfört värde	**676,4**	**670,6**	**41,7**	**30,1**
Redovisat värde vid årets början	658,8	743,8	47,7	41,7
Investeringar	77,9	9,8	5,5	9,3
Redovisat värde av avyttringar och utranger	-2,9	-16,5	-2,9	-13,3
Avskrivningar	-57,5	-66,5	-8,6	-7,6
Redovisat värde vid årets slut	**676,4**	**670,6**	**41,7**	**30,1**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			9,6 år	9,2 år
Not 13 Pågående investeringar				
Anskaffningsvärde	42,2	109,3	16,6	6,9
Bokfört värde	**42,2**	**109,3**	**16,6**	**6,9**
Redovisat värde vid årets början	96,3	42,2	6,8	16,6
Investeringar	110,3	124,6	24,6	18,8
Aktiverade investeringar	-14,7	-28,6	-14,7	-28,6
Omklassificeringar	-149,7	-28,9	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	**42,2**	**109,3**	**16,6**	**6,9**

Mkr	Hedemora kommunkoncern 2019-12-31	Hedemora kommunkoncern 2020-12-31	Hedemora kommun 2019-12-31	Hedemora kommun 2020-12-31
Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier i dotterföretag				
AB Hedemorabostäder, 100 %	0,0	0,0	10,7	10,7
Hedemora Energi AB, 100 %	0,0	0,0	7,1	7,1
Hedemora Kommunfastigheter AB, 100%	0,0	0,0	30,0	30,0
Hedemora Näringsliv AB	0,0	0,0	1,0	1,0
	0,0	**0,0**	**48,8**	**48,8**
Andelar i intresseföretag				
Svältbackens Kraft AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest	4,8	4,7	4,8	4,7
Utveckling i Dalarna Holding AB	0,2	0,0	0,2	0,0
Övrigt	2,2	2,4	0,0	0,2
	7,2	**7,1**	**5,0**	**5,0**
Långfristiga fordringar				
Lån till föreningar	2,7	0,4	2,7	0,4
	2,7	**0,4**	**2,7**	**0,4**
S:a finansiella anläggningstillgångar	**10,0**	**7,5**	**56,5**	**54,2**
Not 15 Förråd, exploatering				
Förråd och lager	10,2	10,8	0,0	0,0
Exploateringsfastigheter	1,2	0,7	1,2	0,7
	11,4	**11,5**	**1,2**	**0,7**
Not 16 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	9,4	19,1	9,1	10,1
Övriga fordringar	50,6	52,3	45,8	47,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkte	42,4	47,0	21,9	25,1
	102,4	**118,4**	**76,8**	**82,9**
Not 17 Kassa och bank				
Koncernkonto	168,0	211,4	167,9	211,4
Övriga bankkonton	0,1	0,4	0,1	0,4
	168,1	**211,9**	**168,0**	**211,9**
Specifikation av koncernkonto:				
Hedemora Kommun	82,4	137,2	82,4	137,2
Hedemora Energi AB	21,5	30,6	21,5	30,6
AB Hedemora bostäder	32,3	12,4	32,3	12,4
Hedemora kommunfastigheter AB	29,1	0,0	29,1	0,0
Hedemora Näringsliv AB	2,8	2,9	2,8	2,9
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
	168,0	**183,1**	**168,0**	**183,1**
Not 18 Eget kapital				
Eget kapital	447,9	436,2	215,4	207,9
Justering ingående kapital	-8,9	0,0	-3,0	0,0
Årets resultat	7,0	38,5	-4,4	35,2
	446,0	**474,7**	**208,0**	**243,0**

Mkr	Hedemora kommunkoncern 2019-12-31	Hedemora kommunkoncern 2020-12-31	Hedemora kommun 2019-12-31	Hedemora kommun 2020-12-31
Not 19 Avsättningar för pensioner				
Pensionsavsättningar	12,8	13,3	9,4	10,1
Löneskatt 24,26%	2,3	2,5	2,3	2,5
	15,1	**15,7**	**11,7**	**12,6**
Aktualiseringsgrad			0,99	1,0
Not 20 Övriga avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld	49,2	67,4	0,0	0,0
	49,2	**67,4**	**0,0**	**0,0**
Not 21 Långfristiga skulder				
Övriga skulder till kreditinstitut	966,3	1 015,8	0,8	0,7
	966,3	**1 015,8**	**0,8**	**0,7**
Not 22 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	70,5	65,8	36,3	32,7
Div. kortfristiga skulder	19,9	20,5	90,4	80,0
Moms och särskilda punktskatter	0,7	0,6	0,7	0,5
Personalskatter	10,9	12,6	10,9	12,3
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	140,8	186,1	117,6	130,9
	242,8	**285,6**	**255,9**	**256,4**
(varav semesterlöneskuld)	46,8	44,8	38,1	38,1
Not 23 Ansvarsförbindelse pensioner				
Pensioner intjänande före 1998	124,4	122,3	124,4	122,3
Löneskatt, 24,26 %	30,2	29,7	30,2	29,7
	154,6	**152,0**	**154,6**	**152,0**
Not 24 Borgensåtaganden				
AB Hedemorabostäder	0,0	0,0	279,9	279,9
Hedemora kommunfastigheter AB	0,0	0,0	244,0	244,0
Hedemora Energi AB	0,0	0,0	393,5	436,3
Hedemora Kraft och Värme AB	0,0	0,0	50,0	50,0
Folkets hus, Långshyttan	0,4	0,0	0,4	0,0
Wikmanshyttans Företagshotell	0,1	0,0	0,1	0,0
Svältbackens Kraft AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigo	0,4	0,0	0,0	0,0
	0,9	**0,0**	**967,9**	**1 010,2**

Hedemora kommun har 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som kommunen lånat av Kommuninvest och del i förhållande till storleken på kommunens insatskapital i Kommuninvest.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hedemora kommuns ansvar enligt ovan så uppgick Kommuninvest totala förpliktelser till 501 229,8 mkr och totala tillgångar till 525 483,4 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 111,9 mkr och andelen av de totala tillgångarna till 1 159,8 mkr.

3.5 Redovisningsprinciper

Hedemora kommuns redovisning är upprättad enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningen i kommunen sker i huvudsak på ett sätt överensstämmer med god redovisningssed och avser att ge en rättvisande bild.

Avvikelse finns gentemot den kommunala redovisningslagen avseende systemdokumentation och behandlingshistorik. Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts är i övrigt motsvarande som vid upprättande av årsredovisning för 2019.

Skatteintäkter

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation, RKR R2, ska en preliminär avräkning för skatteintäkter bokas upp i bokslutet. Avräkningen baseras på SKLs skatteunderlagsprognos.

Jämförelsestörande poster

För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Pensioner och avsättningar

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 17.

Kommunen redovisar pensioner enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Pensionsförmåner som har intjänats fr.o.m. 1998 redovisas som avsättning vad gäller särskild avtalspension (lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp) och visstidspensioner. Förmånsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen.

På pensionsförmånerna har reserverats särskild löneskatt motsvarande 24,26 % av upptagen pensionsavsättning och skuld.

Övriga avsättningar

Hedemora kommun har inga övriga avsättningar. Inom koncernen däremot finns övriga avsättningar i form av uppskjuten skatt.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar samt inkomster.

Inventarier och övriga anskaffningar som har ett anskaffningsvärde mindre än 100 tkr eller en period för nyttjande som understiger tre år redovisas inom driftsbudgeten.

I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan vilka beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas beräknade livslängd. Avskrivningar har skett linjärt och påbörjats när investeringen är slutförd.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning sedan 2014. Komponentavskrivning innebär att ett objekt, t.ex. en skolbyggnad, inte längre skrivs av i sin helhet med en fastställd procentsats. Istället delas byggnaden in i olika komponenter med skilda avskrivningstider för respektive typ av komponent. En byggnadsstomme beräknas normalt ha en längre livslängd än t.ex. ett tak.

Genom införandet av komponentavskrivning tillämpas nu följande avskrivningstider.

- IT-investeringar, 3-5 år
- Bilar, maskiner och inventarier, 3-10 år
- Förvaltningsfastigheter, 10 – 80 år, beroende på typ av komponent

Exploatering

Värdet på osålda tomter redovisas som omsättningstillgång.

4. Detaljerad måluppföljning

4.1 Modell för uppföljning av kommunens mål

Som närmare beskrivs i kapitel 2.5 av denna årsredovisning så har kommunen har fastställt sex övergripande mål. Dessa framgår nedan.

På följande sidor och framåt redovisas uppföljning av ovanstående mål genom ett antal nyckeltal. I det fortsatta arbetet följs sedan nyckeltalen upp och analyseras. En sammanställning av all måluppfyllelse återfinns i avsnitt 2.5.7. Många nyckeltal kan inte följas upp av olika anledningar och har därför tagits bort eller bytts ut till budgetåret 2021.

Modellen för att följa upp dessa mål framgår i nedanstående bild.

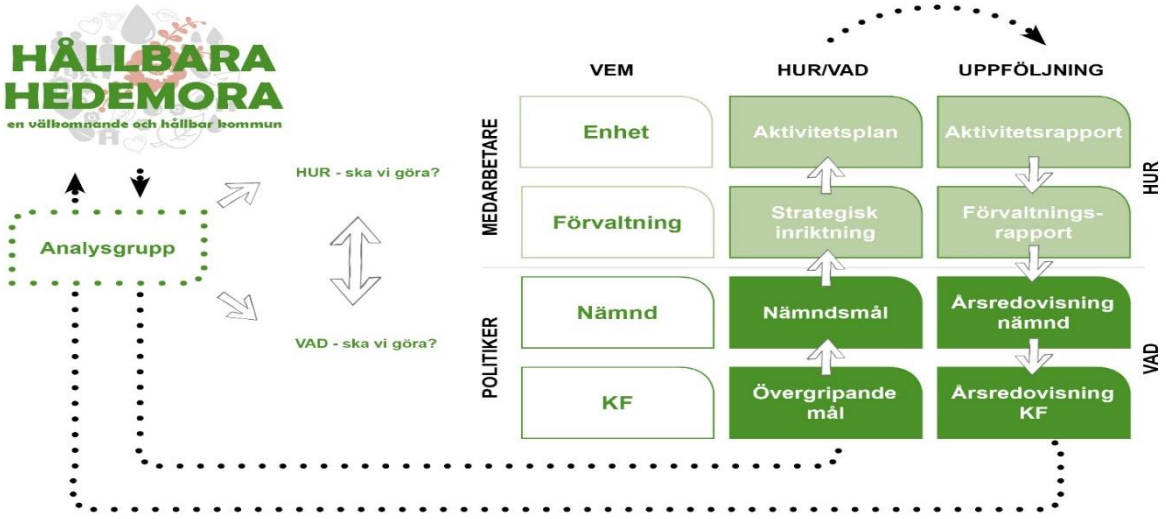

4.2 Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål

4.2.1 I Hedemora lever kvinnor och män, flickor och pojkar ett bra liv i en levande kommun där människor och näringsliv utvecklas

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
1.1 Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska. **Nyckeltal:** *Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)*	TOTALT:	☹	2,0	2018 2,7	↘	DALARNA: ↘ RIKET: ↘

Kommentar: Barnperspektivet är alltid i fokus. Prioritering på föräldrar med barn sker i arbetet med att hjälpa människor till självförsörjning. Vidareutveckling av samarbetet mellan socialtjänst, AME och SFI kommer att ske under 2021.

1.2 Brukarbedömningen för hemtjänsten ska förbättras för kvinnor och män. **Nyckeltal:** *Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)*	KVINNA:	☹	93	90	↘	
	MAN:	☹	93	88	↘	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	93	89	↘	RIKET: ↗

Kommentar: Viss minskning från föregående år. Hedemora ligger nu på medelvärdet för riket men något lägre än snittet i Dalarna. Prioritering under året har varit smittspårning och säkerhet kopplat till pandemin. Under 2021 planeras ett arbete göras gällande kvalitetsförbättringar i hemtjänsten. Utbildningsinsatser inom lågaffektivt bemötande pågår under 2021.

1.3 Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga för yrkesprogram ska öka för både flickor och pojkar. **Nyckeltal:** *Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)*	KVINNA:	☹	86	80	↗	
	MAN:	☺	80	80	↗	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	83	80	↗	RIKET: ↘

Kommentar: Vi har en positiv utveckling mot tidigare år. Vi har bättre utveckling för pojkar där vi nästan når målnivån. Vi särskiljer oss mer på resultatet för flickor. En möjlig påverkande faktor är flickor placerade på HVB hem i kommunen som många gånger kommer med en kraftigt bristfällig skolgång och stora sociala svårigheter.

1.4 Andelen färdigställda bostäder i flerfamiljshus ska öka. **Nyckeltal:** *Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 invånare*	TOTALT:	-	-	2018 2,1	↗	DALARNA: ↗ RIKET: ↘

Kommentar: Inget målvärde för 2020 beslutat men byggandet i Hedemora fortsätter öka. Under året har de 2 två gula husen i kvarteret Abborren har sålts till SBO (statens bostadsomvandling) för en krona och ombyggnaden är klar. AB Hedemorabostäder kommer att förvalta husen men SBO äger och finansierar renoveringen. Den 1 november 2020 flyttade de första hyresgästerna in. Lägenheterna ska vara seniorlägenheter och hyresgästerna ska vara över 65 år enligt Statensbostadsomvandlings krav.

16 nya lägenheter i kvarteret Laxen 14, fd Bullerbyn har startat. Vi har beslutat att lägenheterna ska vara seniorlägenheter. Förskolan flyttade ut under sommaren. Bolaget har bygglov för projektet.

1.5 Kommunens service till företagen ska öka. **Nyckeltal:** *Kommunens service till företagen, Svenskt Näringsliv, 6-gradig skala*	TOTALT:	☹	2,75	2,72	↗	DALARNA: ↘ RIKET: ↘

Kommentar: Företagarnas bedömning av kommunens service ökar, men trots detta är resultatet lägre än målet och lägre än både riket och länet. Beslutet om att ta in näringslivsfrågorna i förvaltning syftar till att göra kommunens service bättre.

1.6 Kvinnors och mäns tillit ska öka i samhället. **Nyckeltal:** *Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)*	KVINNA:	-	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	-	DALARNA: -
	TOTALT:	-	24	-	-	RIKET: -

Kommentar: Nyckeltalet går inte att följa. Inga siffror publiceras för Hedemora pga för litet antal enkätsvar.

				2018		
1.7 Andelen ungdomar som studerar eller arbetar ska öka oavsett kön. **Nyckeltal:** Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar, andel (%)	KVINNA:	☹	9,7	12,3	↘	
	MAN:	☹	9,7	10,6	↘	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	9,7	11,4	↘	RIKET: ↘

Kommentar: Bildningsförvaltningen ansvarar för KAA där fokus ligger på att ungdomar ska fullgöra gymnasiet. Ökad resurs inom KAA har satts in och ökad uppföljning av elever på andra skolor kommer att göras. Arbetet sker i nära samarbete med omsorgsförvaltningens arbetsmarknadsenhet. Ett samarbete med Arbetsförmedlingen påbörjades 2020 i ett projekt som heter arbetsförmedlingen 2.0. Fokus 2021 på att vidareutveckla samarbetet med studie och yrkesvägledaren på kommunen. Bildningsförvaltningen ansvarar för KAA där fokus ligger på att ungdomar ska fullgöra gymnasiet.

1.8 Kommunens invånare, både kvinnor och män, ska vara nöjda med insyn och inflytande. **Nyckeltal:** *Nöjd Inflytande-Index – Helheten*	KVINNA:	☺	35	35	↗	
	MAN:	☹	35	32	↘	
	TOTALT:	☹	35	34	→	DALARNA: ↘

Kommentar: Kommunen genomför SCB:s Medborgarundersökning vartannat år. I undersökningen får invånarna tycka till om sin kommun och dess verksamheter. En del i undersökningen handlar om inflytande och där har vi stora utmaningar. Kommunens kommunikation gentemot invånarna har därför prioriterats under 2020, vilket fortsätter.

				2018		
1.9 Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av bef. (%) **Nyckeltal:** *Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av bef. (%)*	TOTALT:	☹	90	72	↗	DALARNA: ↗ RIKET: ↘

Kommentar: Stadsnätsutbyggnaden fortsätter som planerat. Under 2020 har 6,1 mkr (7,2 mkr) investerats, huvudsakligen Eruf-sträckor och efteranslutningar.

4.2.2 Hedemora kommun har god ekonomisk hushållning som ger utrymme för investeringar

Se även kapitel 2.6 i denna årsredovisning

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
2.1 Nettokostnaderna måste vara lägre än skatteintäkterna för att skapa ekonomiskt utrymme för att kunna investera och utveckla **Nyckeltal:** *Nettokostnad som andel av skatt och generella statsbidrag kommun (%)*	TOTALT:	☺	99	97	↗	*Inga uppgifter presenterade ännu*

Kommentar: Kraftig förbättring mot föregående år av 2 orsaker – effektiviseringspaketet och de statliga covid-19 bidragen.

2.2 Kommunens betalningsförmåga på lång sikt **Nyckeltal:** *Soliditet inkl pensionsåtaganden kommun (%)*	TOTALT:	☺	12	18	↗	*Inga uppgifter presenterade ännu*

Kommentar: Kraftig förbättring mot föregående år. Soliditeten ökar men ligger fortfarande en bit från rikssnittet på 26%.

2.3 För att på sikt kunna utveckla och investera i den kommunala verksamheten behövs överskott som bygger på det långsiktiga kapitalet **Nyckeltal:** *Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag kommun*	TOTALT:	☺	1,0	3,5	↗	*Inga uppgifter presenterade ännu*

Kommentar: Kraftig förbättring mot föregående år av 2 orsaker – effektiviseringspaketet och de statliga covid-19 bidragen.

4.2.3 Hedemora kommun är en attraktiv arbetsgivare

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
3.1 Andelen heltidsanställda kvinnor och män i kommunen ska öka.				2019		
Nyckeltal: *Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)*	KVINNA:	☹	94	91	→	
	MAN:	☹	94	93	↗	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	94	92	↗	RIKET: ↘

Kommentar: Andelen heltidsanställda har ökat men ännu når man inte upp till målet kommunfullmäktige har satt.

3.2 Andelen heltidsarbetande kvinnor och män i kommunen ska öka.				2019		
Nyckeltal: *Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)*	KVINNA:	☹	88	72	↗	
	MAN:	☹	88	85	↗	DALARNA: ↗
	TOTALT:	☹	88	74	↗	RIKET: ↗

Kommentar: Heltidsarbetande fortsätter öka. Här är man bättre än både Dalarna och Riket men når inte upp till målet.

3.3 Medarbetarengagemanget i kommunen ska förbättras för både kvinnor och män.	KVINNA:	-	-	78	-	
Nyckeltal: *Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex*	MAN:	-	-	79	-	DALARNA: -
	TOTALT:	-	-	77	-	RIKET: ↘

Kommentar: Det finns inget målvärde beslutat för 2020 varför det inte går att bedöma om målet är uppfyllt eller inte. Hedemora placerar sig just under rikssnittet i denna mätning. De avdelningar som har låga resultat jobbar aktivt för att förbättra det.

3.4 Den långvariga sjukfrånvaron ska minska för kommunalt anställda kvinnor och män.	KVINNA:	-	-	31	↗	
Nyckeltal: *Sjukfrånvaro kommunalt anställda mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro, (%)*	MAN:	-	-	28	↗	DALARNA: -
	TOTALT:	☺	49	31	↗	RIKET: -

Kommentar: Den långvariga sjukfrånvaron fortsätter minska.

3.5 Den kortvariga sjukfrånvaron ska minska för kommunalt anställda kvinnor och män.	KVINNA:	☹	7,5	9,5	↘	
Nyckeltal: *Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)*	MAN:	☹	4,5	5,5	↘	DALARNA: -
	TOTALT:	☹	6,8	8,5	↘	RIKET: -

Kommentar: Den kortvariga sjukfrånvaron har minskat många år i rad men ökar 2020 pga pandemin.

4.2.4 Hedemora är jämställt, jämlikt och hälsan är god

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med före-gående år?	Jämförelse med andra?
				2019		
4.1 Antalet fallskador bland kvinnor och män 80+ ska minska.	KVINNA:	☺	60	59	↗	
Nyckeltal: *Fallskador bland personer 80+, 3-årsm,antal/1000 invånare*	MAN:	☺	38	37	↗	DALARNA: ↗
	TOTALT:	☺	51	51	↗	RIKET: ↗

Kommentar: Något bättre resultat än föregående år. Hedemora har bäst resultat i Dalarna och ligger bättre än medelvärdet för alla kommuner i riket. Genomgång av fallförebyggande åtgärder görs regelbundet på teamträffar. Arbetet fortsätter under 2021.

4.2 Den självskattade hälsan bland kvinnor och män i ålder 16-84 år ska öka.	KVINNA:	-	67	-	-	
Nyckeltal: *Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)*	MAN:	-	71	-	-	DALARNA: -
	TOTALT:	-	69	-	-	RIKET: -

Kommentar: Nyckeltalet går inte att följa. Inga siffror publiceras för Hedemora pga för litet antal enkätsvar.

4.2.5 I Hedemora är människor inkluderade och samhället fritt från rasism

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med före-gående år?	Jämförelse med andra?
5.1 Anställda utrikesfödda kvinnor och män i kommunen ska öka. **Nyckeltal:** *Anställda utrikes födda, kommun, balanstal*				2019		
	TOTALT:		0,9	0,9		DALARNA: RIKET:

Kommentar: En viss ökning av anställda med utländsk bakgrund har skett. En utmaning är att öka möjligheterna till validering av utbildningar från andra länder för att uppfylla kompetenskrav i verksamheten.

5.2 Andelen kvinnor och män som klarar svenska för invandrare (SFI) ska öka. **Nyckeltal:** *Elever på SFI som klarat högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)*				2019		
	KVINNA:		66	56		
	MAN:		66	54		DALARNA:
	TOTALT:		66	60		RIKET:

Kommentar: Förändring av nyckeltalet kan spegla måluppfyllelsen. Hedemora har i snitt bättre resultat än andra kommuner i länet

5.3 Andelen förvärvsarbetande nyan-lända kvinnor och män ska öka. **Nyckeltal:** Förvärvsarbetande skyddsbehövan-de och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)				2018		
	KVINNA:					
	MAN:					DALARNA:
	TOTALT:		40	43		RIKET:

Kommentar: Ett arbete med utökad samverkan mellan SFI, AME och ekonomiskt bistånd har påbörjats under 2020. Pandemin har bromsat utveckling något. Arbetet fortsätter under 2021.

4.2.6 Hedemora är en klimatsmart och miljövänlig kommun

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med före-gående år?	Jämförelse med andra?
6.1 Andelen "Grön-flagg-certifierade" förskolor och skolor ska öka. **Nyckeltal:** *Certifierade skolor och förskolor (%)*	TOTALT:	☹	74	2019 72	↗	Sveriges Ekokommuner (SEKOM): ⇗

Kommentar: Några ytterligare enheter har blivit certifierade men fler behöver arbeta vidare för att målet skall nås.

6.2 Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen ska öka. **Nyckeltal:** *Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen (%)*	TOTALT:	☹	32	2019 28	↘	Sveriges Ekokommuner (SEKOM): ⇘

Kommentar: Ett arbete pågår dels genom styrda upphandlingar dels genom prioriteringar för att öka andelen. Ett ansträngt ekonomiskt läge begränsar till viss del.

6.3 Utsläpp från tjänsteresor med bil i den kommunala organisationen ska minska. **Nyckeltal:** *Koldioxidutsläpp från tjänsteresor med bil (ton CO2 per årsarbetare)*	TOTALT:	☹	0,08	2019 0,10	→	Sveriges Ekokommuner (SEKOM): ⇗

Kommentar: För att minska koldioxidutsläppen kommer kommunen att anskaffa miljöbilar vid utbyten.

6.4 Utsläpp från tjänsteresor med bil i den kommunala organisationen ska minska. **Nyckeltal:** *Transportenergi för tjänsteresor med bil kWh per årsarbetare*	TOTALT:	☹	500	2019 606	↘	Sveriges Ekokommuner (SEKOM): ⇗

Kommentar: För att minska koldioxidutsläppen kommer kommunen att anskaffa miljöbilar vid utbyten.

4.3 Uppföljning av Bildningsnämndens mål

4.3.1 Barn och unga i Hedemora ges förutsättningar för ett bra framtida liv

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
1.1 Ökad andel elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. **Nyckeltal:** *Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)*	KVINNA	☹	86	80	↗	
	MAN	☺	80	80	↗	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	83	80	↗	RIKET: ↘

Kommentar: Vi har en positiv utveckling mot tidigare år. Vi har bättre utveckling för pojkar där vi nästan når målnivån. Vi särskiljer oss mer på resultatet för flickor. En möjlig påverkande faktor är flickor placerade på HVB hem i kommunen som många gånger kommer med en kraftigt bristfällig skolgång och stora sociala svårigheter.

1.2 Andelen elever i årskurs 5 som tycker att skolarbetet gör dem så nyfikna att de får lust att lära sig mer ska öka för flickor och pojkar. **Nyckeltal:** *Elever i åk5: Skolarbetet gör mig nyfiken så jag får lust att lära mig mer, postiva svar, andel (%)*	KVINNA		-	-		
	MAN		-	-		DALARNA: -
	TOTALT:	-	-	-	-	RIKET: -

Kommentar: Ingen mätning gjordes i egen regi under 2020 på grund av pandemin. Skolinspektionens enkät har nu gått ut till enheterna (vt21)

1.3 Ökad andel elever i årskurs 9 som anger att skolarbetet stimulerar dem att lära sig mer. **Nyckeltal:** *Elever i åk 9: Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer, positiva svar, andel (%)*	KVINNA:		-	-		
	MAN:		-	-		DALARNA: -
	TOTALT:	-	-	-	-	RIKET: -

Kommentar: Ingen mätning gjordes i egen regi under 2020 på grund av pandemin. Skolinspektionens enkät har nu gått ut till enheterna (vt21)

1.4 Ökad andel elever år 2 på gymnasiet som anger att skolarbetet stimulerar dem att ära sig mer. **Nyckeltal:** *Gymnasieelever år 2: Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer, positiva svar, andel (%)*	KVINNA		-			
	MAN		-			DALARNA: -
	TOTALT:	-	-	-	-	RIKET: -

Kommentar: Ingen mätning gjordes i egen regi under 2020 på grund av pandemin. Skolinspektionens enkät har nu gått ut till enheterna (vt21)

				2018		
1.5 Ungdomar oavsett kön som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar efter gymnasiet ska öka. **Nyckeltal:** *Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)*	KVINNA:	☹	80	73	↘	
	MAN:	☺	74	82	↗	DALARNA: ↗
	TOTALT:	☺	77	78	↗	RIKET: ↘

Kommentar: Hedemora ligger lägre för kvinnor och högre för män än snittet i länet.

1.6 Ökad andel vårdnadshavare som anger att barnet trivs på förskolan. **Nyckeltal:** Vårdnadshavare i förskolan: Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan. Medelvärde (Egen mätning)	KVINNA MAN TOTALT:	-	9,1	-	-	DALARNA: - RIKET: -

Kommentar: Ingen mätning har gjorts under året på grund av pandemin.

4.3.2 I Hedemora erbjuds inkluderande kultur- och fritidsaktiviteter av hög kvalitet

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
				2019		
2.1 Andelen aktiva låntagare i kommunens bibliotek ska öka för såväl kvinnor som män. **Nyckeltal:** *Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv*	KVINNA:	☺	325	347	↗	
	MAN:	☹	265	187	↘	DALARNA: -
	TOTALT:	☹	295	285	↘	RIKET: -

Kommentar: Aktiva låntagare ligger högre än länet, det är dock övervägande andel kvinnliga låntagare. Ett arbete bedrivs för att öka andelen manliga låntagare.

				2019		
2.2 Antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar för flickor, kvinnor och pojkar, män 7-20 år ska öka. **Nyckeltal:** *Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år*	KVINNA:	☹	27	18	↗	
	MAN:	☹	25	18	↘	DALARNA: ⬂
	TOTALT:	☹	26	19	→	RIKET: ⬀

Kommentar: Antalet deltagare har drastiskt minskat, åtgärder görs från kommunens sida men det är en fortsatt utmaning att arbeta med.

				2018		
2.3 Öka andelen elever som deltar i musik- och kulturskolan. **Nyckeltal:** *Elevplatser i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)*	KVINNA:	☹	36	-	↗	
	MAN:	☹	64	-	↗	DALARNA: ⬂
	TOTALT:	☹	25	24	↗	RIKET: ⬀

Kommentar: En marginell minskning skedde under 2018 men vi ser en positiv trend inom kulturskolan. En begränsande faktor är ekonomiska förutsättningar för att utöka verksamheten.

2.4 Flickornas besök på kommunens fritidsgårdar ska öka. **Nyckeltal:** *Jämställda fritidsgårdar. Andel (%) flickor/pojkar som besöker fritidsgården*	KVINNA:	☹	40	34	-	
	MAN:	☹	60	66	-	
	TOTALT:	-	-	-	↗	

Kommentar: En viss ökning av andelen flickor har skett. Ett arbete fortgår för att locka en större andel flickor men vi har ej nått målandelen.

4.4 Uppföljning av Omsorgsnämndens mål

4.4.1 Människor i Hedemora ska uppleva livskvalitet genom en hög personalkontinuitet, bra måltidssituation och ett bra bemötande inom vård och omsorg

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
1.1 Andelen som är nöjda med de aktiviteterna som erbjuds på särskilt boende ska öka.	KVINNA:	☹	73	64	↘	
Nyckeltal: *Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)*	MAN:	☹	73	44	↘	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	73	53	↘	RIKET: ↘

Kommentar: Försämring från föregående år, framförallt för män. Hedemora hade ett bättre resultat än snittet för Dalarna och riket 2019, men ligger nu något sämre än snittet för Dalarna och riket 2020. Pandemirestriktioner gällande avstånd och social samvaro har haft en negativ inverkan på aktiviteterna. Möjligheter för brukare att träffa anhöriga digitalt implementerades under 2020.

1.2 Antalet personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar ska minska för såväl kvinnor som män.	KVINNA:	☹	15	18	↘	
Nyckeltal: *Antal personal som hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde*	MAN:	☹	15	19	↘	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	15	18	↘	RIKET: -

Kommentar: Hedemora har ett något sämre resultat än snittet för Dalarna (17) och riket (15). Kvalitetsfrågorna har ej gått att prioritera då fokus främst har varit säkerhet och smittspårning. Inför 2021 kommer ett arbete göras som ämnar förbättra kvaliteten i hemtjänsten. Planerad start för arbetet är hösten 2021.

1.3 Andelen brukare, både kvinnor och män, som upplever en trevlig måltidsmiljö ska öka.	KVINNA:	☺	80	94	↗	
Nyckeltal: *Antal brukare som upplever en trevlig måltidsmiljö, andel (%)*	MAN:	☹	80	50	↘	DALARNA: ↗
	TOTALT:	☹	80	74	↗	RIKET: ↗

Kommentar: Hedemora har ett bättre resultat än snittet för både Dalarna (70) och Riket (70). Kraftig ökning för kvinnor men minskning för männen. Stort fokus har lagts på att öka trivseln på måltider. Inköp av estetiska detaljer kring måltidsmiljö samt ordnande av diverse teman och fester har genomförts. Dialog har även förts med vasaköket kring val av maträtter för brukarna. Fokus har lagts på att försöka öka kvinnornas nöjdhet utifrån tidigare års resultat. Männens nöjdhet bör vara fokus under 2021.

1.4 Antalet läkemedelsavvikelser ska minska för kvinnor och män.						*Egen mätning som ej går att jämföra.*
Nyckeltal: *Andel läkemedel som ges ut i tid (procent)*	TOTALT:	☹	94	90	↘	

Kommentar: Egen mätning som ej går att jämföra med andra kommuner. Uppföljningar har skett kontinuerligt under året. Införandet av nya arbetsuppgifter och rutiner kopplade till pandemin har möjligen påverkat negativt. Fortsatt arbete under 2021.

1.5 Andelen brukare som upplever att de får ett gott bemötande inom hemtjänsten ska öka för kvinnor och män. **Nyckeltal:** *Brukarbedömning hemtjänst - bemötande, andel (%)*	KVINNA:	☹	97	95	↘	
	MAN:	☺	99	99	↗	DALARNA: ⇨
	TOTALT:	☹	98	97	↘	RIKET: ⇨

Kommentar: Hedemora ligger nu på samma värde som snittet för Dalarna (97) och riket (97). Aktiviteter pågår kontinuerligt för att förbättra bemötandet i verksamheterna. Fortsatt arbete under 2021 med fokus på värdegrund. Hantering av avvikelser och klagomål hanteras kontinuerligt för att finna förbättringar.

1.6 Andelen brukare som upplever att de får ett gott bemötande inom särskilt boende ska öka för kvinnor och män. **Nyckeltal:** *Brukarbedömning särskild boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)*	KVINNA:	☺	97	100	→	
	MAN:	☺	99	100	→	DALARNA: ⇗
	TOTALT:	☺	98	100	→	RIKET: ⇗

Kommentar: Hedemora ligger betydligt bättre än snittet för Dalarna (95) och riket (94). Inga specifika aktiviteter kopplade till just bemötande men ett kontinuerligt arbete med kommunens värdegrund har genomförts på enheterna. Fokus för 2021 blir att försöka bibehålla den höga nivån.

4.4.2 Barns rättigheter ska stärkas och barn i behov av insatser identifieras

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med före-gående år?	Jämförelse med andra?
				2018		
2.1 Andelen unga vuxna i Hedemora som behöver ekonomiskt bistånd från kommunen ska minska oavsett kön.	KVINNA:	-	-	-	-	
Nyckeltal: *Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%)*	MAN:	-	-	-	-	DALARNA: ⇨
	TOTALT:	☹	10,5	16,3	↘	RIKET: ⇨

Kommentar: Ett arbete har pågått under 2020 där samverkan mellan ekonomienheten, arbetsmarknadsenheten och vuxenutbildningen har utvecklats. Strukturella förändringar har gjorts för att förbättra arbetet och kartläggning och analys har påbörjats. Arbetet fortsätter under 2021.

				2018		
2.2 Andelen vuxna med arbetsförmåga som är biståndsmottagare ska minska oavsett kön	KVINNA:	-	-	-	-	
Nyckeltal: *Vuxna biståndsmottagare med försörjningshinder på grund av arbetslöshet, andel (%)*	MAN:	-	-	-	-	DALARNA: ⇗
	TOTALT:	☹	40	42,5	↗	RIKET: ⇗

Kommentar: Ett arbete med att öka användandet av e-tjänsten vid ansökan om ekonomiskt bistånd skedde under våren 2020, vilket på sikt frigör tid till handläggarna. Samarbetet med arbetsmarknadsenheten, ekonomienheten och vuxenutbildningen har utvecklats under 2020. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

				2019		
2.3 Anmälda brott om grov kvinno-fridskränkning ska minska	KVINNA:	-	-	-	-	
Nyckeltal: *Anmälda brott om grov kvinnofrids-kränkning i kommunen antal/100 000 inv.*	MAN:	-	-	-	-	DALARNA: ⇗
	TOTALT:	☺	24	13	↗	RIKET: ⇗

Kommentar: Hedemora har en positiv trend med betydande reducering i antalet mellan 2018 (45) och 2019 (13). Bättre än snittet för dalarna (18) och riket (17). Alla socialsekreterare har gått utbildningar inom området kvinnofrid. Vidare används screeningverktyg inom exempelvis försörjningsstöd. Det finns väl inarbetade rutiner samt bra hemmaplanslösningar. Arbetet fortsätter under 2021.

4.4.3 Det långvariga försörjningsstödet ska minska

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med föregående år?	Jämförelse med andra?
				2019		
3.1 Vuxna missbrukare i behov av institutionsvård ska i första hand erbjudas hjälp på hemmaplan.	KVINNA:	☺	0,18	0,07	↗	
Nyckeltal: *Vårddygn i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/inv 21-64 år*	MAN:	☹	0,18	0,58	↘	DALARNA: ↘
	TOTALT:	☹	0,18	0,34	↘	RIKET: ↘

Kommentar: Antal vårddygn för Hedemora 2019 låg på 1926. För 2020 var antalet vårddygn 2246. Brist på vissa hemmaplanslösningar kan vara en bidragande orsak. Svårigheter att hålla gruppbehandling pga pandemin. Alkoholdemens och samsjuklighet har till viss mån varit drivande i ökningen. Fokus på utveckling av öppenvården och hemmaplanslösningar under 2021.

3.2 Barn och unga som placeras utanför det egna hemmet ska minska oavsett kön.	KVINNA:	-	-	-	-	
Nyckeltal: *Invånare 0-20 år placerade på HVB-hem eller i familjehem, antal/1000 inv 0-20 år*	MAN:	-	-	-	-	DALARNA: -
	TOTALT:	-	12	-	-	RIKET: -

Kommentar: Antal placeringar av barn och unga har minskat från 106 st 2019 till 83 st 2020. på Noggranna uppföljningar av ärenden är prioriterade. Närmare samverkan med skolan har upparbetats under 2020, vilket på sikt bör ge ett bättre förebyggande arbete. Förändring av öppenvården sker under 2021.

4.5 Uppföljning av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens mål

4.5.1 I Hedemora är bemötande och service av hög kvalitet, inom byggande och miljö

Vad mäter vi och vad vill vi?		Hur blev resultatet?	Vad ville vi uppnå?	Hur blev det?	Jämförelse med före-gående år?	Jämförelse med andra?
1.1 Företagsklimatet ska förbättras. **Nyckeltal:** *Företagsklimat enl. Svenskt Närings-liv, ranking*	TOTALT:	☹	200	249	↗	DALARNA: ↘ RIKET: -

Kommentar: Sannolikt behöver informationen om bland annat kommunens handläggstider öka. Bland annat hand-läggs 92,3% av bygglovsansökningar inom lagstadgad tid. Under året har en digital tjänst för att ansöka bygglov utvecklats och införts. Detta bidrar till att ansökningarna blir kompletta och även förenklar kommunikationen mellan sökande och handläggare. Behöver utveckla framåt: ökad närvaro och synlighet vid olika samhällsevenemang och företagsträffar.

				2019		
1.2 Kommunens service inom bygglov ska förbättras för företag. **Nyckeltal:** *Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI*	TOTALT:	☺	65	72	→	DALARNA: ↘ RIKET: -

Kommentar: Dels har förvaltningen utvecklat digital tjänst, MittBygge för ansökan om bygglov. Dels har förvalt-ningen tagit fram ett trevligt vykort som kan användas för att scanna in meddelande till medborgare och kunder. Förenklar utskick av meddelanden samt att det trevliga vykortet blir uppmärksammat av medborgare och kunder.

				2019		
1.3 Kommunens bemötande gentemot företag ska förbättras. **Nyckeltal:** *Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Bemötande, NKI*	TOTALT:	☺	70	78	↗	DALARNA: ↘ RIKET: -

Kommentar: Dels har förvaltningen utvecklat digital tjänst, MittBygge för ansökan om bygglov. Dels har förvalt-ningen tagit fram ett trevligt vykort som kan användas för att scanna in meddelande till medborgare och kunder. Förenklar utskick av meddelanden samt att det trevliga vykortet blir uppmärksammat av medborgare och kunder. Samt tätare uppföljningar har gjorts vid kundkontakter. Detta ger ökad återkoppling till förvaltning.

5. Driftsredovisning

5.1 Sammanställning

Nedan visas utfall jämfört med budget för 2020 för respektive nämnd. Som framgår visar alla nämnder på överskott förutom kommunstyrelsen. Nämnderna exklusive finansförvaltningen visar ett överskott på 6,7 mkr. Finansförvaltningens överskott uppgår till 18,1 mkr och beror på coronarelaterade statsbidrag. Total positiv budgetavvikelse uppgår till 24,8 mkr. Tillsammans med det budgeterade överskottet på 10,4 mkr blir resultatet för kommunen 35,2 mkr.

Närmare beskrivningar av utfall och avvikelser framgår på följande sidor där dessa kommenteras per nämnd.

Tabellen visar nettokostnad, dvs verksamhetens kostnader minus verksamhetsspecifika intäkter till exempel riktade statsbidrag, taxor, eller avgifter.

mkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse
Kommunrevisionen	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Valnämnden	-0,4	0,0	0,0	0,0
Överförmyndaren	-2,6	-2,7	-2,5	0,2
Kommunstyrelsen	-71,9	-70,2	-73,3	-3,1
Bildningsnämnden	-416,0	-420,0	-419,2	0,8
Omsorgsnämnden	-426,0	-419,5	-415,2	4,2
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-54,9	-56,7	-52,1	4,6
Summa nettokostnader	**-972,7**	**-970,0**	**-963,3**	**6,7**
Skatteintäkter	703,1	706,1	693,5	-12,6
Generella bidrag och utjämning	264,0	278,4	308,1	29,7
Finansiella intäkter	10,0	7,8	5,2	-2,6
Finansiella kostnader	-0,5	-0,1	-0,1	0,0
Gemensamma kostnader	-8,4	-11,9	-8,2	3,7
Årets resultat	**-4,4**	**10,4**	**35,2**	**24,8**

5.2 Kommunrevisionen

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	-0,2	-0,1	-0,2	0,0
Övriga kostnader	-0,7	-0,8	-0,7	0,0
SUMMA	**-0,9**	**-0,9**	**-0,9**	**0,0**

Revisorernas uppgift är att för fullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. KPMG anlitas som revisionsbiträde för löpande granskning. Dessutom har KPMG utfört fem utredningar under året. Ingen budgetavvikelse för året.

5.3 Överförmyndare

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	2,3	2,2	2,2	0,0
Personalkostnader	-4,2	-4,2	-4,2	0,0
Övriga kostnader	-0,6	-0,8	-0,6	0,2
SUMMA	**-2,6**	**-2,7**	**-2,5**	**0,2**

2020-01-01--2020-12-31

Verksamhet (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Överförmyndare och kansli	-1,2	-1,2	-1,2	0,0
Gode män	-1,4	-1,5	-1,3	0,1
SUMMA	**-2,6**	**-2,7**	**-2,5**	**0,2**

Överskottet jämfört med budget avser övriga kostnader; lokaler, datorer, övriga tjänster mm.

5.4 Kommunstyrelsen

5.4.1 Övergripande

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	13,2	7,7	8,6	0,9
Personalkostnader	-30,2	-29,6	-30,7	-1,1
Övriga kostnader	-54,9	-48,2	-51,1	-2,9
SUMMA	**-71,9**	**-70,2**	**-73,3**	**-3,1**

Kommunstyrelseförvaltningens utfall 201231 är 73,3 mkr, alltså 3,1 mkr över budget. I underskottet ingår poster av engångskaraktär; återbetalning av projektbidrag från Migrationsverket (AMIF) och investeringskostnad till driftskostnad men också unika stödbeslut för detta år med anledning av Covid-19. Under första kvartalet har verksamheter flyttats inom Kommunstyrelseförvaltningen och därmed budgetposter. Hela kundtjänst har flyttats från IT-enheten till Kommunikationsavdelningen, ansvaret för E-arkiv har flyttats från Ksf ledning till Kommunikationsavdelningen.

Intäkterna: Följer i princip budget totalt. Den positiva avvikelsen avser överskott för intäkter från de kommunala bolagen, kommuninterna intäkter samt schablonersättning från Migrationsverket men även ett underskott på 0,5 mkr för återkrav av AMIF-medel.

Personalkostnaderna: Ett redovisat underskott jämfört med budget på 1,1 mkr vid årets slut ligger till största delen på ekonomiavdelningen som under året hade fem personalavgångar med påföljande rekryte-rings- och introduktionskostnader för fyra nyanställda.

Övriga kostnader: Budgetavvikelsen på –2,9 mkr vid årets slut beror till största delen på ökade licenskostnader men också ”Coronastöd”, bostadsenkät och hyreskostnader som ej varit budgeterade.

5.4.2 Resultat per verksamhet

2020-01-01--2020-12-31

Verksamhet (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Politik	-5,2	-5,5	-5,0	0,4
Ksf ledning	-10,7	-7,8	-7,8	0,0
Administrativ avdelning	-0,5	0,4	0,2	-0,2
Kommunikationsavd	-2,7	-7,7	-7,3	0,4
Ekonomiavd	-9,7	-9,4	-10,6	-1,1
It-avd	-15,6	-12,8	-14,4	-1,6
Näringsliv	-4,7	-4,3	-4,5	-0,2
Personalavd	-8,7	-8,5	-8,6	-0,1
Räddningstjänst	-14,1	-14,7	-15,3	-0,6
SUMMA	**-71,9**	**-70,2**	**-73,2**	**-3,1**

Årsbudget har överförts från IT-avdelningen till Kommunikationsavdelningen i samband med att ansvaret för Kundtjänst flyttades (2020-04-01)

Politik: Överskottet beror på färre politiska möten med färre deltagare och av överbudgetering av medlemsavgifter.

KSF ledning och Administrativ avdelning: Budgetavvikelsen vid årets slut stannade vid -0,2 mkr trots återbetalning av anslag till AMIF (Migrationsverket) för avslutat projekt. Intäkter som översteg budget balanserade återbetalningen till en del.

Kommunikationsavdelningen: Överskottet vid årets slut beror främst på högre intäkter än budgeterat främst för bilpoolen och telefoniersättning från bolagen.

Ekonomiavdelningen: Kostnaderna översteg budget med 1,1 mkr vid årets slut till följd av dubbelbemanning vid nyanställningar (4 pers), avslutningskostnader samt beräknad neddragning i budget för partiella ledigheter.

IT avdelningen: Både intäkter och personalkostnader visar ett överskott jämför med budget. Underskottet avser främst licenser men också avskrivningskostnader som till en del varit underbudgeterade, E-tjänstplattform, konsulter och datakommunikation. En påbörjad investering bedömdes vara driftskostnad och bidrog därmed också till underskottet.

Näringsliv: Underskottet avser ägartillskott till Almi.

Personalavdelningen: Underskottet beror bl a på högre kostnader för fackliga företrädare. Under våren har s k coronacesam genomförts med de fackliga organisationerna varje vecka.

Räddningstjänst: Pensionskostnader för både 2019 och 2020 förklarar underskottet samt högre kostnader för IVPA.

5.5 Bildningsnämnden

5.5.1 Övergripande

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	102,9	81,9	99,2	17,3
Personalkostnader	-300,2	-289,3	-301,9	-12,6
Övriga kostnader	-218,7	-212,5	-216,5	-4,0
SUMMA	**-416,0**	**-420,0**	**-419,2**	**0,8**

Bildningsnämndens resultat för 2020 blev ett överskott på (+0,8 mkr) jämfört med budget, vilket är (-2,3 mkr) lägre än den senaste prognosen. Anledningen till avvikelsen från prognos beror främst på att vuxenutbildningen fick en oförutsedd återbetalning av statsbidrag till skolverket. Vidare så har några investeringar som inte uppfyllde kravet på investeringsbeloppet fått bokföras som en direkt kostnad. Under året så har Bildningsnämnden fått en ramförstärkning med (+5,6 mkr), med anledning av kostnader för utökade platser inom friförskolorna och därmed tillräcklig budget.

Det har varit ett annorlunda år och effekterna av pandemin Covid-19 har gjort det svårt att förutse den ekonomiska påverkan. Förutom minskade intäkter till Fritidenheten och ökade kostnader för e-tjänster på biblioteket, så har inte ekonomin drabbats negativt av pandemin. Förvaltningen har mottagit (4,8 mkr) i ersättning från staten för att täcka de ökade sjukskrivningskostnaderna. Men behovet av att tillsätta vikarier har varit lägre då det även har varit färre barn och elever i skolor och förskolor. Till exempel redovisar Vasaskolan, grundskola åk 7-9, ett överskott på (+1,8 mkr) jämfört med budget och förskoleverksamheten ett överskott på (+3,2 mkr). Vasaskolans tvålärarskap har bidragit till att de har klarat av att bedriva undervisning utan att tillsätta vikarier under rådande pandemi. Kostenheten har haft lägre kostnader för livsmedel då det har serverats färre måltider. Det har även varit mindre inköp av förbrukningsmaterial i flera verksamheter och kulturenheten har fått ställa in arrangemang som tillexempel Kulturnatta.

Elevhälsans överskott på (+1,6 mkr) jämfört med budget beror också delvis på pandemin. Familjecentralen har periodvis varit stängd, delar av projektet tidiga insatser har inte genomförts som planerat och skolläkaren har inte kunnat tjänstgöra. Men överskottet avser också vakanser, föräldraledig och sjukskriven personal som inte har ersätts med vikarier.

De riktade statsbidragen från Skolverket blev 35,2 mkr för 2020, drygt 7 mkr lägre än 2019. Bidragen avser 12 projekt med anslag från en 0,5 mkr till 5,2 mkr. Den större delen av anslagen används till lönekostnader men också IT-system och fortbildning.

Bidraget från migrationsverket har under flera år minskat. Martin Koch gymnasiet har mottagit (-1,8 mkr) mindre i bidrag jämfört med budget. Men genom att inte tillsätta vakanta tjänster samt mindre inköp av förbrukningsmaterial, till följd av att skolan periodvis har haft distansundervisning, så redovisar de ändå ett lite överskott på (+0,2 mkr) jämfört med budget.

Vuxenutbildningen har mottagit (-0,7 mkr) mindre i bidrag från migrationsverket än budgeterat. De har under året minskat antalet tjänster för att anpassa verksamheten till budgeten. Men ej budgeterade lokalkostnader på Kraftgatan (-1,4 mkr) för SFI utbildningen, svenska för invandrare, samt oförutsedd återbetalning av (-2 mkr) statsbidrag till skolverket har bidragit till ett underskott på (-2,5 mkr) jämfört med budget. I slutet av året flyttades SFI utbildningen till Bachmanska lokalerna där övrig vuxenutbildning är förlagd och därmed vill lokalkostnaderna minska framgent.

Kostnaderna för tilläggsbelopp till barn med behov av extra ordinärt stöd på grund av medicinska skäl har under flera år överstigit budget som har legat kvar på samma nivå (-1,5 mkr). För 2020 så utökades budget med (-4,8 mkr). Det räcker fortfarande inte till då årets kostnader för barn i kommunal förskola och grundskola uppgick till (-9 mkr). Villkoren för att tilldelas tilläggsbelopp har utvärderats och stramats in enligt rådande regelverk, men det är ett ökat behov främst inom förskolan.

Grundskola F-6 redovisar ett underskott på (-2,3 mkr) jämfört med budget och det avser främst tilläggsbelopp och extraordinära stödresurs.

Av det totala överskottet för förskoleverksamheten på (+3,2 mkr) bidrar den nattöppna enheten Nattugglan med drygt 1 mkr på grund av låg nyttjandegrad.

Tjänsten som förvaltningschef har varit vakant under det senaste halvåret, men förväntas tillsättas under 2021. Överskottet av vakansen har finansierat avslutningskostnader av tjänsten som lokalstrateg, som verkställdes 2019.

IKE, interkommunal ersättning, för gymnasie- och särgymnasieelever översteg budget med (-4,1 mkr). Främst beror det på minskade intäkter då färre elever än beräknat från andra kommuner har studerat på Martin Koch gymnasiet. Det är också ökade kostnader för särgymnasieelever som studerar på annan ort.

5.5.2 Resultat per verksamhet

2020-01-01--2020-12-31

Verksamhet (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Förvaltning, övergripande	-8,7	-6,0	-6,3	-0,3
Avdeln 1, centralt	-62,7	-65,0	-64,3	0,7
Avdeln 2, centralt	-34,3	-30,0	-34,1	-4,1
Kostenhet	-23,5	-24,9	-23,6	1,3
Elevhälsa	-10,7	-12,8	-11,2	1,6
Bibliotek	-6,0	-6,1	-6,1	0,1
Bildningskontoret	8,3	6,0	7,2	1,1
Förskola	-65,3	-67,9	-64,7	3,2
Grundskola F-6	-99,4	-95,8	-98,1	-2,3
Grundskola 7-9	-35,6	-37,1	-35,3	1,8
Fritid	-18,7	-19,5	-20,3	-0,8
Kulturenhet	-6,6	-7,1	-6,4	0,7
Gymnasieskola	-44,0	-43,5	-43,3	0,3
YH-utbildningar	0,1	0,7	0,7	0,0
Gruvorten	-0,8	-0,7	-0,7	0,0
Vuxenutbildningen	-8,1	-10,2	-12,6	-2,5
SUMMA	**-416,0**	**-420,0**	**-419,2**	**0,8**

Förvaltning övergripande: Bildningsförvaltningen har omorganiserats och numera är det endast nämnd, förvaltningsledning samt vissa förvaltningsgemensamma kostnader som redovisas under övergripande förvaltning. Besparingar som beslöts 2019 belastar fortfarande budget. Det avser administrativa kostnader samt tjänsten för lokalsamordning. Tjänsten är avslutad men lång uppsägningstid har gett kostnader utöver budget för 2020. Vidare så har kostnader för elskatt samt en fortbildningskostnad för lokalvårdarna varit obudgeterat, men vägts upp av ett överskott av tjänsten som förvaltningschef som har varit vakant under det senaste halvåret. Budgetavvikelsen blev totalt (-0,3 mkr).

Avdelning 1(centralt): Här hanteras ekonomin för statsbidrag från Skolverket, lönekostnader för rektorer och extern undervisning. Extern undervisning avser till största delen bidrag till fristående förskolor och skolor men också interkommunal ersättning; IKE, för barn och elever skrivna i Hedemora kommun men som går på för- och grundskolor i annan kommun. Det totala överskottet avser främst ej budgeterade statsbidrag, ökade intäkter (IKE), vakanshållning av rektor del av år och deltagande i färre utbildningar. Kommunfullmäktige beslutade i september om en tilläggsbudget på (5,6 mkr) till ersättning till fristående förskolor och därmed täcktes dessa kostnader.

Avdelning 2 (centralt): Här hanteras övergripande ledningskostnader för Grundskola 7-9, gymnasiet och vuxenutbildning samt kultur och fritid. Kostnader för interkommunal ersättning, IKE, för gymnasie- och sär¬gymnasie¬elever ligger också under avdelning 2. Kostnaderna för IKE för gymnasieelever och särgymnasieelever översteg budget med (-3,1 mkr) och avser främst lägre intäkt än beräknat då färre gymnasieelever från andra kommuner började på Martin Koch gymnasiet samt ökade kostnader för tillkommande särgymnasieelever. Vidare så var det budgeterat för en generell besparing på (-1 mkr) som var planerat att kompenseras mot överskott från andra verksamheter inom avdelning 2. Det sammanlagda resultatet för helåret blev (-4,1 mkr) jämfört med budget.

Kostenheten: Det har serverats färre måltider under 2020 jämfört med tidigare år då gymnasieskolan till stor del har haft distansundervisning och dagliga verksamheter stängdes p g a pandemin Covid-19. Till följd av det så har livsmedelskostnaderna och vikariebehovet också minskat. Nya upphandlingar och avtal innebär ökade transportkostnader på grund av samdistribution. Det totala överskottet jämfört med budget blev (+1,3 mkr).

Elevhälsan: Tjänsterna för specialpedagog och kurator var vakanta delar av året, men är nu tillsatta. På grund av pandemin Covid-19 så har också elevhälsan haft lägre kostnader. Skolläkaren, som jobbar på konsultbasis, har inte kunnat tjänstgöra fullt ut. Familjecentralen har till stora delar haft stängt och det har varit en högre andel av sjukskrivningar och vård av barn bland personalen än normala år. Projektet tidiga insatser har inte heller genomförts som planerat då en del var riktat mot familjecentralen och dessutom så påbörjade projektledaren sin anställning senare än beräknat. Det sammanlagda överskottet för elevhälsan blev (+1,6 mkr) jämfört med budget.

Bibliotek: Till skillnad mot övriga verksamheter så har Stadsbiblioteket haft ökade kostnader på grund av pandemin Covid-19, och det avser e-tjänster. De redovisar ändå ett överskott på (+0,1 mkr) jämfört med budget för 2020. Överskottet beror på att en tjänst var vakant under första halvåret, föräldraledighet samt ersättning från staten för att täcka de ökade sjukskrivningskostnaderna.

Förskolan: Verksamhetens 11 förskolor har en positiv avvikelse jämfört med budget vid årets slut; (+3,2 mkr). Förklaring är till största delen konsekvenserna av pandemin Covid-19. Sjukskrivningar och frånvaro bland barnen har minskat behovet av vikarier. Likaså har minskat antal möten på arbetsplatserna och ej fullt barnantal inskrivna på någon enhet minskat lönekostnaderna. Det statliga bidraget för sjukskrivningskostnader bidrog med (+1,8 mkr). Verksamheten vid Nattugglan nyttjas i liten omfattning och ger överskott.

Bildningskontor: Verksamheten som bedrivs här avser bland annat administration och övergripande förvaltningsfrågor vilken har en ekonomi i balans vid årets slut. Den andra stora delen avser intäkter från Migrationsverket som schablonbidrag och bidrag som återsöks för asylsökande barn och elever. Vid årsskiftet hade kommunen fått beslut från Migrationsverket för första halvåret för de medel som återsöks medan andra halvårets återsökta belopp är uppbokade som intäkt.

Grundskolan F-6: Resultatet blev (-2,3 mkr) jämfört med budget vilket är (+1,1 mkr) bättre än senaste prognosen och förändringen avser främst ersättning från staten för att täcka de ökade sjukskrivningskostnaderna samt lägre kostnader för inköp av datorer då leverantören inte kunde leverera för än i början på 2021. Underskottet avser främst tilläggsbelopp till elever i behov av extraordinärt stöd (-1,8 mkr) samt ej genomförd besparing av vaktmästare och lokaler (-0,5 mkr) samt utökning i särskolan. Det har dock varit något lägre kostnader för inköp av läromedel samt fritids.

Grundskola 7-9: Redovisar ett överskott på (+1,8 mkr) jämfört med budget vilket är (+0,8 mkr) högre än senaste prognos. Ökad sjukfrånvaro och vård av barn som inte har behövts ersättas med vikarier samt ersättning från staten för att täcka de ökade sjukskrivningskostnaderna är den främsta orsaken till det höga överskottet. De har också fått högre intäkter för externundervisning. Kostnaderna för inköp av datorer blev också lägre än planerat. Tvåläraskapet har gjort det möjligt att bedriva undervisning trots stor sjukfrånvaro. Det är också ett överskott i särskolans budget samt för specialpedagog då det har varit vakanser under delar av året. Minskning av resurserna till undervisning av nyanlända har däremot gett högre kostnader (-0,9 mkr) än budgeterat, och det är även underskott för tilläggsbelopp (-0,2 mkr) jämfört med budget.

Fritid: Minskade intäkter på grund av pandemin Covid-19 är den största orsaken till fritidsverksamhetens underskott på (-0,8 mkr) jämfört med budget. Det är (-0,3 mkr) sämre än oktober prognosen. Efter att prognosen lades så har verksamheten i enlighet med nya restriktionerna fått stänga simhall och träningslokaler för allmänheten tills vidare. En del investeringar fick kostnadsbokföras direkt då de inte uppnådde beloppsgränsen (-0,1 mkr) för investering.

Kulturenheten: Resultatet för kulturenheten blev ett förväntat överskott med (-0,7 mkr) jämfört med budget. Det avser delvis tjänstledighet som inte har ersatts av vikarier samt ökade intäkter i form av terminsavgifter och uthyrning av instrument. Vidare så har det varit lägre kostnader då det har varit färre arrangemang på grund av pandemin Covid-19, till exempel blev Kulturnatten inställd.

Gymnasieskolan hade en prognos på (-0,7 mkr) men resultatet blev (0,3 mkr) jämfört med budget. Minskningen av bidrag från migrationsverket blev något lägre än beräknat. De har vidtagit åtgärder genom att inte återanställa vissa tjänster och har haft lägre kostnader för förbrukningsmaterial under våren då undervisningen skedde på distans.

Vuxenutbildningen: En oförutsedd återbetalning av statsbidrag som avsåg 2019 på (-2mkr) förändrade prognosen från en budget i balans till ett underskott vid årets slut på (-2,5 mkr). Bidraget från skolverket för 2020 blev också något lägre än beräknat. I slutet av året flyttades SFI utbildningen till Backmanska lokalerna, vilket också innebar flyttkostnader. Bidraget från migrationsverket har minskat och det har inte funnits budget för lokalkostnaderna på Kraftgatan till SFI-undervisningen. Verksamheten har vidtagit åtgärder för minska underskottet genom att minska på ett antal tjänster och flytta SFI utbildningen.

5.6 Omsorgsnämnden

5.6.1 Övergripande

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	87,6	63,0	100,4	37,5
Personalkostnader	-362,9	-344,0	-355,3	-11,4
Övriga kostnader	-150,8	-138,5	-160,3	-21,9
SUMMA	**-426,0**	**-419,5**	**-415,2**	**4,2**

Omsorgsförvaltningen redovisar ett överskott på 4,2 mkr.

Intäkterna är väsentligt högre än budgeterat i och med att förvaltningen erhållit ett flertal större bidrag i ersättning för utlagda kostnader. Via Socialstyrelsen har förvaltningen erhållit ersättning för de merkostnader som uppstått till följd av rådande pandemi (10,3 mkr). Via Försäkringskassan har förvaltningen mottagit retroaktiv ersättning i kompensation för utbetalda sjuklönekostnader (6,7 mkr) Via Arbetsförmedlingen har förvaltningen erhållit mer i ersättning i form av lönebidrag än som budgeterats (7,9 mkr), varav stor del är kopplade till arbetsmarknadsenhetens verksamhet. (5,3 mkr). Förvaltningen har även ansökt om och erhållit statsbidrag inom äldreomsorg, LSS samt individ- och familjeomsorg, vilka samtliga påverkar resultatet positivt (4,4 mkr). Därtill har förvaltningen erhållit högre intäkter än vad som budgeterats för försäljning av verksamhet till annan kommun (1,6 mkr), ersättning från migrationsverket för placeringskostnader (1,4 mkr), momsbidrag (1,0 mkr), bostadshyror (0,9 mkr) samt vård- och omsorgsavgifter (0,6 mkr) Den ersättning som förvaltningen erhåller från Migrationsverket i form av schablonbidrag för integration av nyanlända och ensamkommande är dock lägre än budgeterat och beräknas fortsätta att minska i och med ett minskat antal nyanlända (-0,8 mkr).

Personalkostnaderna utgör över sjuttio procent av omsorgsförvaltningens kostnadsbudget. Förvaltningen har fortsatt att aktivt arbeta med besparingar genom att, bland annat, inte tillsätta de vakanser som uppstått under året. Det största underskottet finns inom arbetsmarknadsenheten och härrör till sysselsättningsbefrämjande åtgärder, vilka delvis täcks av lönebidrag (16,0 mkr). Det största överskottet finns inom enheten barn- och unga som under året tagit in konsulter för att täcka vakanser, då enheten haft fortsatt utmaning i att rekrytera socionomer (5,4 mkr) Årets utfall är, trots höga kostnader för övertid och vikarier, lägre än föregående år, vilket till viss del beror på att organisationen kring stödboendena genomförts samt att kostnaden för tillfälligt inhyrd personal i form av konsulter bokförs under övriga kostnader.

Budgeten för övriga kostnader har under året överskridits med -21,9 mkr. De största underskotten finns inom individ- och familjeomsorgen och innefattar kostnader för placeringar (-11,0 mkr), tillfälligt inhyrd personal (-9,8 mkr) samt försörjningsstöd (-6,0 mkr). Även HSR-enheten har haft höga kostnader för inhyrd personal (-2,4 mkr). Förvaltningens avgifter för kurser är dock betydligt lägre än budgeterat (3,3 mkr)

Statsbidrag / Corona

Omsorgsförvaltningen söker aktivt de statsbidrag som gäller för verksamheten. I och med rådande pandemi har Socialstyrelsen fått uppdrag av regeringen att fördela bidrag till regioner och kommuner i syfte att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst för merkostnader till följd av covid-19. Ansökningen för detta har skett i två omgångar. Verksamheten har följt upp merkostnaderna via ett projektnummer och kan konstatera att de största kostnaderna avser ökade vikarie- och övertidskostnader. Redovisade merkostnader under perioden februari till november uppgår till 10,9 mkr, varav förvaltningen räknat med att få ersättning för 95%.

5.6.2 Resultat per verksamhet

2020-01-01--2020-12-31

Verksamhet (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Administration, ledning, gemensamt	-12,1	-14,8	-9,2	5,6
Råd och stöd	-0,8	-1,6	-0,9	0,7
Gemensamt	-5,4	-5,7	-6,5	-0,8
Försörjningsstöd	-24,5	-21,9	-28,4	-6,5
Vuxna missbruk	-9,9	-7,9	-9,5	-1,6
Barn och ungdom	-31,7	-25,0	-34,3	-9,3
Flyktingverksamhet	1,7	1,4	-0,3	-1,7
Stödboende och öppenvård SoL	-11,6	-8,4	-6,5	1,9
Gemensamt	-4,9	-6,2	-4,3	1,8
Bemanning	-4,5	-4,1	-3,5	0,6
Boendestöd SoL	-7,9	-7,6	-6,4	1,2
Grupp-/servicebostad SoL	-8,9	-8,9	-8,5	0,4
LSS administration/gemensamt	-1,8	-1,4	-1,2	0,1
LSS personlig assistans	-19,9	-20,1	-19,7	0,4
LSS övrigt	-44,0	-2,2	-2,2	0,0
LSS grupp- o servicebostad	-1,7	-42,0	-40,3	1,7
LSS daglig verksamhet	-14,1	-13,5	-13,1	0,3
Arb.markn Mini-Maxi o AME	-13,2	-13,5	-16,4	-2,9
Gemensamt	-11,2	-14,3	-10,8	3,6
Biståndsenhet	-16,3	-16,3	-13,7	2,6
HSR	-27,6	-27,6	-27,0	0,6
Säbo inkl korttids	-82,3	-81,9	-80,9	1,0
Ordinärt boende/hemtjänst	-73,5	-76,0	-71,5	4,6
SUMMA	**-426,0**	**-419,5**	**-415,2**	**4,2**

Orsaker till underskott inom Individ- och familjeomsorgen.
Kostnaderna inom flera av IFO:s verksamhetsområden har under de senaste åren visat en ökande trend medan anslagna medel inte följt samma utveckling. Minskad schablonersättning från migrationsverket är även det en bidragande orsak till årets underskott. De största avvikelserna finns inom enheterna för försörjningsstöd, barn och unga samt vuxna med missbruksproblematik. Sammanlagt visar enheterna ett underskott mot budget med nära -19,9 mkr, varav placeringar för barn och unga och försörjningsstöd står sex miljoner vardera, vuxenplaceringarna för två, flyktingverksamheten för ca två och tillfälligt inhyrd personal för fyra miljoner kronor.

Orsaker till överskott inom Stödboende och öppenvård SoL.
Under året har stödboendet för vuxna med missbruksproblematik på Tallåkern samt stödboendet för ungdomar på Verkstadsgatan omstrukturerats och avvecklats, vilket innebär att verksamheterna redovisar ett överskott a 1,8 mkr.

Orsaker till underskott inom Arbetsmarknadsenheten.
Efter 2019 års riksdagsbeslut om att extratjänsterna skulle upphöra valde kommunen att göra en satsning på nystartsanställningar för att minska risken att fler personer blir beroende av försörjningsstöd. Då det statliga bidraget är betydligt lägre för nystartsanställning än för extratjänster redovisar enheten ett underskott a -2,9 mkr.

Orsaker till överskott inom Biståndsenheten.
Inga stora ärenden för bostadsanpassning har förekommit under året och kostnaden för köp av huvudverksamhet, såsom placeringar och boende på elevhem, har varit lägre. Enheten har även haft lägre kostnader för kontaktpersoner och ledsagning vilket beror på antalet ansökningar och utförda uppdrag varit färre än tidigare, då anhöriga valt att följa med till lasarettet istället för ledsagare och få övriga resor har gjorts. Därtill har tjänster på enheten periodvis varit vakanta i väntan på rekrytering. Under året har fem nyrekryteringar gjorts. Enheten redovisar ett överskott a 2,6 mkr.

Orsaker till överskott inom Hemtjänsten.
Kostnader för vikarier och övertid har till viss del täckts av det statsbidrag som erhållits för att täcka merkostnader i samband med rådande pandemi. Därtill har en generös ersättning för sjuklönekostnader erhållits från Försäkringskassan under större delen av året. Totalt redovisar enheterna ett överskott a 4,6 mkr.

Orsaker till överskott inom säbo, korttids, LSS, socialpsykiatri mm
Pandemin har medfört att en del planering för utnyttjandet av vissa budgetposter, helt eller delvis, har stoppats. Det gäller framför allt fortbildning. Kostnaderna för företagshälsovård har varit mycket lägre än budgeterat. Enhetschefstjänster har varit vakanta under delar av året. Vissa kostnader har kunnat finansieras via de specialdestinerade statsbidragen. En redovisning av statsbidrag 2019 för äldreomsorg godkändes och den befarade återbetalningen behövde ej göras. Aktivt arbete med bemanningsplanering, särskilt under semesterperioden, har medfört minskade kostnader. Generös ersättning från Försäkringskassan för sjuklöner under större delen av året.

5.7 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

5.7.1 Övergripande

2020-01-01--2020-12-31

Övergripande (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Intäkter	37,9	36,3	35,8	-0,5
Personalkostnader	-14,4	-18,6	-14,5	4,1
Övriga kostnader	-78,3	-74,4	-73,4	1,0
SUMMA	**-54,9**	**-56,7**	**-52,1**	**4,6**

Nämndens budgetram för 2020 med plan för 2021 och 2022 har fastställts av kommunfullmäktige till 56,7 mkr. I år har verksamheternas utfall följts upp varje månad samt redovisat uppföljningen vid varje sammanträde.

5.7.2 Resultat per verksamhet

2020-01-01--2020-12-31

Ansvar (mkr)	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Nämnd	-0,3	-0,4	-0,3	0,1
Administration	-7,9	-7,9	-9,2	-1,3
Miljö- och byggenheten	-4,6	-6,1	-5,6	0,5
Stadsbyggnad	1,6	1,5	1,2	-0,3
Miljö- och hälsoskydd	1,0	0,8	1,0	0,2
Trafik	-10,2	-10,3	-7,5	2,8
Samhällsenheten	-4,8	-7,3	-6,6	0,7
Gata och park	-23,6	-21,4	-19,3	2,1
Byggnader och lokaler	-4,9	-6,5	-6,4	0,1
Mark och skog	0,5	0,9	0,1	-0,8
Planer/GIS	-0,4	0,3	0,2	-0,1
Vindkraftverk	-1,2	-0,3	0,2	0,5
SUMMA	**-54,9**	**-56,7**	**-52,1**	**4,6**

Nämnden

Nämnden har följt budgeten och visar vid årets slut upp ett mindre överskott på grund av lägre kostnader inom ersättning för förlorad inkomst samt PO-pålägg än vad som budgeterats.

Administration

Administration redovisar ett underskott (-1,3 mkr) vid årets slut, vilket till största del utgörs av ökade personalkostnader. På grund av den pågående utredningen angående eventuell sammanslagning med V-Dala miljö och byggförvaltning har en konsult hyrts in som förvaltningschef under året. I budget 2020 har förvaltningens övergripande licens- och programkostnader samlats under detta ansvar. Under april blev rollen som lokalstrateg vakant. En utredning om samordnad fastighetsförvaltning beslutades av kommunstyrelsen. I utredningen framgår det att parallella organisationer med samma ansvar och mandat när det gäller lokaler ska upphöra. Därför har en MBL-förhandling skett om att rollen som lokalstrateg upphör eftersom lokalhållaransvaret för alla kommunala verksamheters behov, kommer helt att övergå till kommunens bolag, Kommunfastigheter AB. Istället behöver den kommunala organisationen en förstärkt controllerfunktion med 20-25%.

Miljö- och byggenheten

Som en konsekvens av den osäkerhet som pandemin orsakat förlängdes kontraktet med den externa konsulten inom livsmedelstillsynen till december. Till följd av en sjukskrivning har dessutom en extern registrator anlitats under delar av året. Under året har även miljö- och byggenheten haft två vakanta tjänster som under senare delen av året tillsattes.

Vakanserna medför att miljö- och byggenheten uppvisar ett överskott (+0,5 mkr) vid årets slut trots inhyrda externa konsulter.

Stadsbyggnad
Antalet ansökningar om bygglov är i samma nivå som föregående år.
En enorm ökning av skrotbilar på allmänna platser har uppmärksammats under flera års tid. Detta har medfört ökade kostnader för bärgning och uppställning av bilarna under tiden för utredning om ägarskap. En skyndsam hantering krävs för att både minska uppställningskostnader hos avregistrerande entreprenör samt saneringskostnader vid avställningsplatsen. Stadsbyggnads underskott (-0,3 mkr) vid årets slut kan kopplas samman med de ökade kostnaderna.

Miljö- och hälsoskydd
Sedan krisledningsstaben aktiverades på grund av pandemin har en av miljöinspektörerna i princip arbetat halvtid med förebyggande rådgivning om god hygien både internt och vid företagsbesök. Sådan rådgivning ligger utanför avgifter och innebär bortfall av intäkter. Miljö- och hälsoskydd uppvisar dock ett mindre överskott (+0,2 mkr) av intäkterna inom tillsyn vid årets slut.

Kammarkollegiet har utbetalat ersättning till förvaltningen om 0,08 mkr för extra tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Detta uppdrag tillkom genom en ny tillfällig lag som trädde ikraft den 1 juli och är nämndens ansvar fram till årsskiftet.

Under år 2019 påbörjades en partikelmätning på Gussarvsgatan som fortsatt under detta år. Dalarnas luftvårdsförbund har lämnat bidrag på halva kostnaden av partikelmätningen.

Förvaltningen ansökte om LOVA-bidrag från Länsstyrelsen år 2019 som avser framtagande av dagvattenriktlinjer med Hedemora energi samt olika åtgärder för att reducera fosfor i Brunnsjön. Arbetet med dagvattenriktlinjerna som förvaltningen och Hedemora energi svarar för tillsammans har inte kommit igång och bidraget har därför under årets återbetalats till Länsstyrelsen. LOVA-projektet ”Fosforrening av Brunnsjöns tillflöde” har fortsatt under 2020. Hittills har tidigare mätresultat och utredningar sammanställts, men även nya provtagningar på sedimenten i Brunnsjön utförts och en nulägesanalys har gjorts. Tyvärr har pandemin gjort att träffar med markägare och lantbrukare inte kunnat utföras. Eftersom dessa träffar är en stor och viktig del av projektet kommer vi ansöka om att projekttiden förlängs, vilket enligt länsstyrelsen inte är något problem. För projektledning har en extern konsult anlitats. Projektbudgeten är på 0,7 mkr med 80% i stöd från Naturvårdsverket. Med extra medel genomfördes även förbättringsåtgärder i den befintliga sedimentationsdammen vid Mässingsboåns utlopp i Brunnsjön. Delar av dammen muddrades och flödeskapaciteten vid in- och utlopp ökades med hjälp av ytterligare trummor. Åtgärden finansierades helt av LOVA-bidrag.

Trafiken
Folkhälsomyndighetens rekommendationer under våren och hösten om distansundervisning har medfört ett överskott (+2,8 mkr) inom trafiken. Främst är det lägre kostnader inom skolskjutsar för gymnasieelever samt omsorgsresor som överskottet utgörs av. Omsorgsresornas minskade kostnader beror till största del på att de kommunala dagliga verksamheterna varit stänga under ett flertal månader.

Inom trafiken har även ett intensivt arbete pågått med Dalarnas gemensamma digitala portal för skolskjuts, E-skjuts. Avsikten är att E-skjuts skall införas i mitten av mars 2021.

Samhällsenheten
Det uppvisade överskottet inom samhällsenheten beror på en vakant tjänst under året som planarkitekt på grund av föräldraledighet samt att rollen som projektledare tillsattes i april. Under slutet av året har enheten förstärkts inom trafikområdet med en visstidsanställning.

Gata och park
Till år 2020 gjordes en viss höjning av budgeten för vinterväghållning på grund av ökade kostnader för snö- och halkbekämpning under ett flertal år. Överskottet (+2,1 mkr) beror på lägre kostnader för vinterväghållning under året.

Ansökningar av vägbidragen har i år skett digitalt för första gången.

Byggnader och lokaler
Inför renoveringen av Tjädernhuset har nämnden ersatts med 1 mkr i budget. Detta belopp avsåg alla flyttkostnader samt övriga kostnader som uppkommer i samband med evakueringen av de 130 arbetsplatserna i Tjädernhuset. Utfallet visar att budgeten överskridits med 1,1 mkr, vilket delvis är en följd av situationen med Covid-19 och därmed ökar omställningskostnaderna för evakueringen.

Under året uppmärksammades att nämnden enligt nuvarande reglemente är lokalhållande nämnd vilket innebär bland annat att ansvara för effekterna i hyreskontrakten. Detta uppmärksammades under året när det blev aktuellt med återställningsåtgärder för en externt inhyrd lokal.

De tidigare aviserade underhållsarbetet för Rostugnen har avbrutits och ärendet skrivits fram som ett investeringsärende till kommande år. Orsaken till detta är att Rostugnens brädtak och slaggstenspipa har större skador jämfört med antagandet, vilket först uppmärksammades när en korrekt byggställning kommit på plats.

På grund av att Trafikverket under senvåren meddelat ett trafikstopp på Dalabanan planerades ett underhåll in av stationshusets tak. För att underhållet av stationshusets tak skulle kunna genomföras behövdes en elsäkerhetsplan eftersom byggnaden ligger nära järnvägsspåret, vilket passade bra i och med Dalabanans trafikstopp.
Under sommaren har gångtunneln vid järnvägsstationen målats med konst på väggarna, något som blivit mycket uppskattat. Utöver det har klottersanering utförts vid tunneln och ny belysning har kommit på plats för att öka trevnaden vid tunneln.
Under året har en effektivisering påbörjats av belysningen i kommunens sporthallar. Effektiviseringen innebär att kommunens bokningssystem styr tändning och släckning av belysningen i sporthallarna och passagen. Detta leder till minskade arbetsresor och arbetsinsatser i och med att belysningen enbart är tänd för den tid som bokats av kund/förening.

Trots ovanstående åtgärder i fastigheterna uppvisar byggnader och lokaler ett mindre överskott (+0,1 mkr) vid årets slut.

Mark och skog
Under året har två tomter sålts i Lillsund, Stjärnsund. Tomternas värde har tidigare satts till 230 tkr per tomt medan försäljningspriset uppgår till 150 tkr vardera. Därmed uppstår en kostnadspost om 160 tkr att hantera i redovisningen. Förvaltningen fick vid nämndens sammanträde i augusti i uppdrag att göra en översyn av priserna för kommunens tomter samt att informationen om kommunens lediga tomter skulle få enhetligare och tydligare utformning.

Avverkning av gran har gjorts på Brunnsjöberget på grund av att granarna blivit angripna av granbarkborrar. I förebyggande syfte har även granar som inte blivit angripna avverkats. Granbarkborrangreppet medför att det sågbara timrets andel blir kraftigt reducerad och timret räknas som brännved och betalats därefter, därav lägre intäkter för skogsavverkning under året och en stor bidragande orsak till avdelningens uppvisade underskott (-0,8 mkr) i december.

Planer/GIS
Under året har planavdelningen bland annat arbetat med upphävande detaljplan avseende GC-tunnel under RV70 (Trafiksverksprojekt Hamre), detaljplan Sadeln har vunnit laga kraft, påbörjat detaljplan Brunnsjöberget, detaljplan norra moränget pågår, positivt planbesked för ny detaljplan Backa villaområde och detaljplanearbetet pågår. Planuppdrag för Wahlmanska huset har lämnats men kommer att ske under 2021.

GIS har under året uppdaterat priser och information om kommunens tomter. Ny hemsida har tagits fram och är uppdelade i kommunens tätorter där möjligheten finns att klicka i kartan på de tomter som visas som lediga. Mer ingående information om tomterna visas då. Kommunantikvarien har berikat hemsidan med historiska och positiva texter kring de olika tätorterna.

Under året har en markant ökning av antalet förhandsbesked utanför detaljplanelagt område inkommit. Utanför planlagt område behöver kommunen pröva den tänkta platsens lämplighet vilket görs genom en lokaliseringsprövning.

Vindkraftverket
Kommunfullmäktige tillstyrkte 2020-04-28 att kommunens andel i vindkraftverket Hulda (0,6 andelar) säljs till Hedemora Energi AB. Överlåtelsen av kommunens andel i vindkraftverket verkställdes i oktober och medförde ett överskott från försäljning på 0,8 mkr.
Utfallet per sista december uppvisar ett överskott (+0,5 mkr). Det försämrade utfallet beror bland annat på låga intäkter vid försäljning av producerad el de sista månaderna innan överlåtelsen i relation till höga kostnader för energiskatten.

6. Investeringsredovisning

6.1 Sammanställning

Investeringsredovisning

mkr	Ombudgeterade medel från 2019	Budget 2020	Total budget 2020	Bokslut 2020	Budget-avvikelse
Kommunstyrelsen	-1,1	-8,4	-9,5	-6,8	2,7
Bildningsnämnden	-0,6	-1,5	-2,1	-1,1	1,0
Omsorgsnämnden	-1,0	-2,1	-3,2	-1,5	1,7
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnde	-4,1	-15,2	-19,3	-9,4	9,9
SUMMA	**-6,9**	**-27,3**	**-34,1**	**-18,8**	**15,4**

Kommunfullmäktige beslutade om en investeringsbudget för år 2020 på 27,3 mkr exklusive de investeringsmedel på 6,9 mkr som har överförts från föregående år. Utfallet per 31 december 2020 för nämndernas samtliga investeringar uppgick till mkr.

Under året har 27 investeringsobjekt aktiverats i kommunens anläggningsregister till ett totalt värde av 28,5 mkr.

6.2 Kommunstyrelsen

Investering (mkr)	Överfört från 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
49234 Kablage, större enheter	-0,2		-0,1	0,1
49255 Övergång Svartfiber	-0,3		-0,2	0,0
49263 Bilar	-0,5	-2,6	-3,0	0,1
49277 AP-licenser 2019	-0,1		0,3	0,4
49282 Nytt datacenter 2020		-3,0	-2,9	0,1
49283 Switchar 2020		-0,2	-0,1	0,1
49284 Switch Lan Light 2020		-0,3	-0,2	0,1
49285 Switchar POE 2020		-0,3	-0,2	0,1
49286 Accesspunkter 2020		-0,3	-0,3	0,0
49287 Batteribackup 2020		-0,1	0,0	0,1
49297 Beredskapshöjande insatser		-1,7	-0,1	1,6
49279 Laddningsstolpar			-0,1	-0,1
SUMMA	**-1,1**	**-8,5**	**-6,8**	**2,7**

6.3 Bildningsnämnden

Investeringar

Investering (mkr)	Överfört från 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
43910 Fastighet Martin Koch		0,0	-0,1	-0,1
43919 Inventarier Martin Koch		-0,2	0,0	0,2
43920 Trailer BA-programmet		-0,2	-0,1	0,0
44175 Resursteam inventarier		-0,2	-0,2	0,0
44275 Kostenh: köksutrustning		-0,2	-0,3	-0,2
44455 Särskola Fyrkl inventarier		-0,1	0,0	0,1
44464 Förskola gemensamt		0,0	0,0	0,0
44466 Förskola gem utemiljö	-0,1	-0,2	0,0	0,3
44470 Utemiljö F-6	-0,1		0,0	0,1
44473 Arbtsmiljö F-6	-0,1		0,1	0,2
44481 7-9 inventarier		-0,3	-0,2	0,1
45004 Inventarier Vasahallen	-0,3		-0,2	0,1
45005 Passagesystem Vasahallen			0,1	0,1
45007 Inv idrottsplatser		-0,2	-0,2	0,0
SUMMA	**-0,6**	**-1,5**	**-1,1**	**1,0**

Budget för investeringar uppgick till 2,1 mkr, men utfallet blev 1,1 mkr. En del inköp har kostnadsbokförts direkt då beloppet inte nådde gränsen för vad som räknas som investering, 100 tkr. På Martin Koch gymnasiet har det investerats i markiser och på Bygg- och anläggningsprogrammet har de installerat ramställning inkl trailer, miljöstation samt en saxlyft.

Elevhälsan har flyttat in i nya lokaler och i samband med renoveringen så har de investerat i nya inventarier.

Kostenheten fick utökad investeringsbudget under året för att investera i en tunneldiskmaskin till Vasaköket. I köken på Jonsbo och Garpenbergs skola har det köpts in nya ugnar.

Till Vasakolan har det införskaffats inventarier till klassrum och gemensamma ytor.

I samband med renoveringen i Vasahallen har det handikappanpassats och investerat i bland annat en taklyft samt diverse utrustning.

Till Klosterliden har det köpts in en robotgräsklippare.

6.4 Omsorgsnämnden

Investeringar

Investering (mkr)	Överfört från 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
Dokumentskåp	0	-0,2	-0,2	0,0
Taklyftar/takskenor	-0,3	-0,4	-0,2	0,5
Sängar	-0,4	-0,2	-0,3	0,3
Hjälpmedel vändning	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Hjälpmedel lyftning	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Medicinskåp	-0,3	-0,5	-0,5	0,3
Inventarier	0,0	-0,2	0,0	0,2
Dokumentationsmiljö säbo	0,0	-0,2	0,0	0,2
Ångdocka Tvättboa	0,0	-0,2	0,0	0,2
SUMMA	**-1,0**	**-2,1**	**-1,5**	**1,7**

Två av investeringarna, ångdocka och dokumentationsmiljö, genomfördes ej pga att kostnaden inte nådde gränsen för vad som räknas som investering, 100 tkr. En investering som avsåg inventarier påbörjades inte vilket egentligen är en effekt av att pandemin tagit så mycket tid i anspråk att den prioriterades bort.

6.5 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Investeringar

Investering (mkr)	Överfört från 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse
49236 Hovrans biosfär	0		0,9	0,9
49268 Vasahallen renovering steg 4	-1,6		-3,2	-1,6
49269 Ishallen Hedemora renov 2019	-1,8		-0,1	1,7
49271 Elljusspår Brunnsjöberget del 1	-0,3		-0,2	0,1
49272 Badplatser 2019	-0,4		-0,1	0,2
49288 Trafikplan centrum 2020		-1,5	-0,4	1,1
49289 Gator/asfaltering 2020		-5,0	-3,7	1,3
49290 Sveaparken trapp och damm 2020		-1,5	-1,3	0,2
49291 Kallbadhuset renovering 2020		-2,0	0,0	2,0
49292 Lekplatser 2020		-0,5	-0,5	0,0
49293 Hansbyn gatubelysning		-0,5	-0,6	-0,1
49294 Elljusspår Brunnsjöberget del 2		-0,7	0,0	0,7
49295 Vasahallen renovering steg 5		-3,0	-0,1	2,9
49296 Hamre, köp av byggnader 2020		-0,5	0,0	0,5
SUMMA	**-4,1**	**-15,2**	**-9,4**	**9,9**

Under året har tre investeringsprojekt avslutats och aktiverats i kommunens anläggningsregister – lekplatser, Vasahallen renovering steg 4 samt gator/asfaltering.

Lekplatserna vid Rutan, Stora Mullbacken, Gärdet, Brunnaliden samt Buntmakaregatan har utrustats med klätterställning med rutschkana för något äldre barn, gungställning med rutschkana för små barn och/eller vippgungor. På Stora Mullbackens lekplats har även en gunga för barn med funktionsvariationer satts upp.

I steg 4 Vasahallen har stora schakt tagits upp för att de nya ventilationskanalerna skulle få plats, på grund av att de gamla ventilationskanalerna var ingjutna i väggarna. Samtliga aggregat i gamla maskinrummet har bytts ut som försett entrédel, omklädningsrum vid simhallen med duschområde och bastu, källarplan m fl med ventilation. Projektet överskred budgeten på grund av att det finns avvikelser från originalritningarna på hur fastigheten har byggts samt avsaknaden av brandceller. Dessa avvikelser uppmärksammades först när tak och väggar börjat rivas.

Årets investering i gator och vägar har utgjorts av åtgärder på Vårgatan, August Lindbergs plan/Åsgatan, Lagmansgatan, Västerbyvägen, Motorvägen samt nytt trafikhinder på Brunnsjögatan. Invid Stureskolan, på Brunnsjögatan, har trafikljusen släckts ner vid övergångsstället. Istället finns nu ett permanent trafikhinder. Förutom det kraftiga farthindret utökandes en refug och flera skyltar finns uppsatta för att påminna fordonsförarna om att sänka hastigheten vid övergångsstället.

Några av investeringarna har inte startats upp under året - Brunnsjöberget elljusspår del 2, Hamre köp av byggnader samt Kallbadhusets renovering. Fortsättningen av Brunnsjöberget del 1 samt påbörjandet av del 2 som avser förnyelse av resterande delar av elljusspåret har inte påbörjats på grund av omotiverat höga offerter från ramavtalsleverantören. Under kommande år planeras därför en ny öppen konsurrensupphandling. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen samt de politiska partierna skall under 2021 presentera förslag på utformning/renovering av Kallbadhuset till kommunens strategiutskott. Under år 2019 påbörjades en investering avseende badplatser. Martin Koch-gymnasiets bygg- och anläggningsprogram är behjälpliga i byggnationen av utedass och omklädningsrum, men på grund av distansstudier under våren till följd av covid-19 har förseningar uppkommit. Under året har byggnationen av utedass vid Rällingen och Stjärnsund samt omklädningsrum vid Rällingen, Lången samt Munkbosjön färdigställts.

Vandringsled Hovran har under året färdigställt den tillgänglighetsanpassade leden och parkeringen, spången åtgärdats samt entréskylt och skyltning vid och till parkeringen blivit klar. Bron mellan Stadssjöns naturreservat och Lilla älvgångens naturreservat färdigställdes under januari 2020. Den finansierades till hälften av länsstyrelsens naturvårdsenhet. Länsstyrelsen har även utrustat Lilla älvgångens naturreservat med bland annat ett antal väldigt fina grillplatser. Som en del i jakten på privat finansiering så har försäljningen av namnstolpar fortsatt, närmare 200 stolpar har sålts hittills.

I Hansbyn har luftledningen till belysningen bytts ut samt stolpar och armaturer förnyats.

Renoveringen av Sveaparkens trapp började direkt efter sommaren. Vissa brister noterades i den underliggande armeringen

och innebar att konstruktionen behövdes

undersökas närmare. Utifrån beslutade medel kan enbart den ena sidan av trappen göras klar under 2020. En restaurering av den större av de två dammarna i Sveaparken har påbörjats. Dammen var tidigare igenvuxen, vattennivån gick inte att

hålla uppe sommartid, och cirkulationen till vattentrappan fungerade inte. Ny ledning har anslutits i samband med renoveringen av trappen.

I Trafikplan Hedemora centrum har förvaltningen ansökt om statlig medfinansiering av projekt som ger höjd trafiksäkerhet och miljöfrämjande åtgärder. Hedemora har beviljats finansiering för gång- och cykelväg med säkrare angöring vid skolorna och förskolorna på Åhagen-Övre Svedjan.

Ett konsultbolag har under året anlitats för provning av Vasahallens bassängs hållfasthet och kvarvarande teknisk livslängd. Rapporten visar att en minde investering i skvalprännor kan öka livslängden av bassängen 8-10 år (Vasahallen renovering steg 5).

Under slutet av år 2020 påbörjades byte av limträbalk samt förlängning av takfoten i Hedemoras ishall.

HEDEMORA KOMMUN

Adress: Box 201, 776 28 Hedemora

Tel 0225-34 000

kommun@hedemora.se

www.hedemora.se